

1.2: Έννοια της Πιθανότητας**ΑΣΚΗΣΗ 1 (2_497)**

Ένα τηλεοπτικό παιχνίδι παίζεται με ζεύγη αντιπάλων των δυο φύλων. Στο παιχνίδι συμμετέχουν 3 άντρες: ο Δημήτρης (Δ), ο Κώστας (Κ), ο Μιχάλης (Μ) και 2 γυναίκες: η Ειρήνη (Ε) και η Ζωή (Ζ). Επιλέγονται στην τύχη ένας άντρας και μια γυναίκα για να διαγωνιστούν και καταγράφονται τα ονόματά τους.

α) Να βρεθεί ο δειγματικός χώρος του πειράματος.

Μονάδες 10

β) Να υπολογίσετε τις πιθανότητες των παρακάτω ενδεχομένων:

A : Να διαγωνίστηκαν ο Κώστας ή ο Μιχάλης.

B : Να διαγωνίστηκε η Ζωή.

Γ: Να μη διαγωνίστηκε ούτε ο Κώστας ούτε ο Δημήτρης

Μονάδες 15

ΑΣΚΗΣΗ 2 (2_499)

Από τους μαθητές ενός Λυκείου, το 25% συμμετέχει στη θεατρική ομάδα, το 30% συμμετέχει στην ομάδα ποδοσφαίρου και το 15% των μαθητών συμμετέχει και στις δύο ομάδες. Επιλέγουμε τυχαία ένα μαθητή. Αν ονομάσουμε τα ενδεχόμενα:

A: «ο μαθητής να συμμετέχει στη θεατρική ομάδα» και

B: «ο μαθητής να συμμετέχει στην ομάδα ποδοσφαίρου»

α) να εκφράσετε λεκτικά τα ενδεχόμενα

i) $A \cup B$ ii) $A \cap B$ iii) $B - A$ iv) A'

Μονάδες 12

β) να υπολογίσετε τις πιθανότητες πραγματοποίησης των ενδεχομένων

i) ο μαθητής που επιλέχθηκε να συμμετέχει μόνο στην ομάδα ποδοσφαίρου

ii) ο μαθητής που επιλέχθηκε να μη συμμετέχει σε καμία ομάδα.

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 3 (2_999)

Ένα κουτί περιέχει άσπρες, μαύρες, κόκκινες και πράσινες μπάλες. Οι άσπρες είναι 5, οι μαύρες είναι 9, ενώ οι κόκκινες και οι πράσινες είναι μαζί 16. Επιλέγουμε μια μπάλα στην τύχη. Δίνονται τα παρακάτω ενδεχόμενα:

A: η μπάλα που επιλέγουμε είναι ΑΣΠΡΗ

K: η μπάλα που επιλέγουμε είναι ΚΟΚΚΙΝΗ

Π: η μπάλα που επιλέγουμε είναι ΠΡΑΣΙΝΗ

α. Χρησιμοποιώντας τα A, K και Π να γράψετε στη γλώσσα των συνόλων τα ενδεχόμενα:

1. Η μπάλα που επιλέγουμε δεν είναι άσπρη.

2. Η μπάλα που επιλέγουμε είναι κόκκινη ή πράσινη.

Μονάδες 13

β. Να βρείτε την πιθανότητα πραγματοποίησης καθενός από τα δύο ενδεχόμενα του ερωτήματος α).

Μονάδες 12

ΑΣΚΗΣΗ 4 (2_1102)

Δίνονται δύο ενδεχόμενα A, B ενός δειγματικού χώρου Ω και οι πιθανότητες

$$P(A) = \frac{3}{4}, P(A - B) = \frac{5}{8} \text{ και } P(B) = \frac{1}{4}$$

α) Να υπολογίσετε την $P(A \cap B)$

Μονάδες 9

β) i) Να παραστήσετε με διάγραμμα Venn και να γράψετε στη γλώσσα των συνόλων το ενδεχόμενο : « A ή B ».

Μονάδες 7

ii) Να υπολογίσετε την πιθανότητα πραγματοποίησης του παραπάνω ενδεχομένου.

Μονάδες 9

ΑΣΚΗΣΗ 5 (2_1287)

Δίνεται ο πίνακας:

	1	2	3
1	11	12	13
2	21	22	23
3	31	32	33

Επιλέγουμε τυχαία έναν από τους 9 διψήφιους αριθμούς του παραπάνω πίνακα.

Να βρείτε την πιθανότητα των παρακάτω ενδεχομένων:

A: ο διψήφιος να είναι άρτιος

Μονάδες 7

B: ο διψήφιος να είναι άρτιος και πολλαπλάσιο του 3

Μονάδες 9

Γ: ο διψήφιος να είναι άρτιος ή πολλαπλάσιο του 3

Μονάδες 9

ΑΣΚΗΣΗ 6 (2_1506)

Δίνεται το σύνολο $\Omega = \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$ και τα υποσύνολα

$$A = \{1, 2, 4, 5\} \text{ και } B = \{2, 4, 6\}.$$

α) Να παραστήσετε στο ίδιο διάγραμμα Venn, με βασικό σύνολο Ω, τα σύνολα A και B. Κατόπιν, να προσδιορίσετε τα σύνολα $A \cup B, A \cap B, A'$ και B' .

Μονάδες 13

β) Επιλέγουμε τυχαία ένα στοιχείο του Ω.

Να βρείτε τις πιθανότητες των ενδεχομένων:

(i) Να μην πραγματοποιηθεί το ενδεχόμενο A.

Μονάδες 4

(ii) Να πραγματοποιηθούν συγχρόνως τα ενδεχόμενα A και B.

Μονάδες 4

(iii) Να μην πραγματοποιηθεί το ενδεχόμενο A

Μονάδες 4

ΑΣΚΗΣΗ 7 (2_1520)

Από τους σπουδαστές ενός ωδείου, το 50% μαθαίνει πιάνο, το 40% μαθαίνει κιθάρα, ενώ το 10% των σπουδαστών μαθαίνει και τα δύο αυτά όργανα. Επιλέγουμε τυχαία ένα σπουδαστή του Ωδείου. Ορίζουμε τα ενδεχόμενα:

A: ο σπουδαστής αυτός μαθαίνει πιάνο

Β: ο σπουδαστής αυτός μαθαίνει κιθάρα

Να βρείτε την πιθανότητα πραγματοποίησης του ενδεχομένου:

α) Ο σπουδαστής αυτός να μαθαίνει ένα τουλάχιστον από τα δύο παραπάνω όργανα.

Μονάδες 12

β) Ο σπουδαστής αυτός να μην μαθαίνει κανένα από τα δύο παραπάνω όργανα.

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 8 (2_3383)

Το 70% των κατοίκων μιας πόλης έχει αυτοκίνητο, το 40% έχει μηχανάκι και το 20% έχει και αυτοκίνητο και μηχανάκι. Επιλέγουμε τυχαία έναν κάτοικο αυτής της πόλης.

Ορίζουμε τα ενδεχόμενα:

A : ο κάτοικος να έχει αυτοκίνητο

M : ο κάτοικος να έχει μηχανάκι.

α. Να εκφράσετε λεκτικά τα ενδεχόμενα:

i. $A \cup M$

ii. $M - A$

iii. M'

Μονάδες 9

β. Να βρείτε τη πιθανότητα ο κάτοικος που επιλέχθηκε:

i. Να μην έχει μηχανάκι.

Μονάδες 7

ii. Να μην έχει ούτε μηχανάκι ούτε αυτοκίνητο. (Μονάδες 9)

Μονάδες 8

ΑΣΚΗΣΗ 9 (2_3384)

Από τους 180 μαθητές ενός λυκείου, 20 μαθητές συμμετέχουν στη θεατρική ομάδα,

30 συμμετέχουν στην ομάδα στίβου, ενώ 10 συμμετέχουν και στις δύο ομάδες.

Επιλέγουμε τυχαία έναν μαθητή του λυκείου. Ορίζουμε τα ενδεχόμενα:

A : ο μαθητής συμμετέχει στη θεατρική ομάδα

B : ο μαθητής συμμετέχει στην ομάδα στίβου

α. Να εκφράσετε λεκτικά τα ενδεχόμενα:

i. $A \cup B$

ii. $B - A$

iii. A'

Μονάδες 9

β. Να βρείτε τη πιθανότητα ο μαθητής που επιλέχθηκε:

i. Να μη συμμετέχει σε καμία ομάδα.

Μονάδες 9

ii. Να συμμετέχει μόνο στην ομάδα στίβου.

Μονάδες 7

ΑΣΚΗΣΗ 10 (2_3878)

Ένα Λύκειο έχει 400 μαθητές από τους οποίους οι 200 είναι μαθητές της Α΄ τάξης. Αν επιλέξουμε τυχαία ένα μαθητή, η πιθανότητα να είναι μαθητής της Γ΄ τάξης είναι 20%. Να βρείτε:

α. Το πλήθος των μαθητών της Γ΄ τάξης

Μονάδες 10

β. Το πλήθος των μαθητών της Β΄ τάξης.

Μονάδες 5

γ. Την πιθανότητα ο μαθητής που επιλέξαμε να είναι της Β΄ τάξης.

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 11 (4_1868)

Σε ένα τμήμα της Α΄ Λυκείου κάποιοι μαθητές παρακολουθούν μαθήματα Αγγλικών και κάποιοι Γαλλικών. Η πιθανότητα ένας μαθητής να μην παρακολουθεί Γαλλικά είναι 0,8. Η πιθανότητα ένας μαθητής να παρακολουθεί Αγγλικά είναι τετραπλάσια από την πιθανότητα να παρακολουθεί Γαλλικά. Τέλος, η πιθανότητα ένας μαθητής να παρακολουθεί μαθήματα τουλάχιστον μιας από τις δύο γλώσσες είναι 0,9 .

α) Επιλέγουμε ένα μαθητή στην τύχη.

i) Ποια είναι η πιθανότητα αυτός να παρακολουθεί μαθήματα και των δύο γλωσσών;

Μονάδες 9

ii) Ποια είναι η πιθανότητα αυτός να παρακολουθεί μαθήματα μόνο μιας από τις δύο γλώσσες;

Μονάδες 9

β) Αν 14 μαθητές παρακολουθούν μόνο Αγγλικά, πόσοι είναι οι μαθητές του τμήματος;

Μονάδες 7

ΑΣΚΗΣΗ 12 (4_1936)

Η εξέταση σε έναν διαγωνισμό των Μαθηματικών περιλάμβανε δύο θέματα τα οποία έπρεπε να απαντήσουν οι εξεταζόμενοι. Για να βαθμολογηθούν με άριστα έπρεπε να απαντήσουν και στα δύο θέματα, ενώ για να περάσουν την εξέταση έπρεπε να απαντήσουν σε ένα τουλάχιστον από τα δύο θέματα. Στο διαγωνισμό εξετάστηκαν 100 μαθητές. Στο πρώτο θέμα απάντησαν σωστά 60 μαθητές. Στο δεύτερο θέμα απάντησαν σωστά 50 μαθητές, ενώ και στα δύο θέματα απάντησαν σωστά 30 μαθητές. Επιλέγουμε τυχαία ένα μαθητή.

α) Να παραστήσετε με διάγραμμα Venn και με χρήση της γλώσσας των συνόλων (ορίζοντας τα κατάλληλα ενδεχόμενα) τα παραπάνω δεδομένα.

Μονάδες 13

β) Να υπολογίσετε την πιθανότητα ο μαθητής:

i. Να απάντησε σωστά μόνο στο δεύτερο θέμα.

ii. Να βαθμολογηθεί με άριστα.

iii. Να μην απάντησε σωστά σε κανένα θέμα.

iv. Να πέρασε την εξέταση.

Μονάδες 12

Άσκηση 13 (4_2064)

Σε μια ομάδα που αποτελείται από 7 άνδρες και 13 γυναίκες, 4 από τους άνδρες και 2 από τις γυναίκες παίζουν σκάκι. Επιλέγουμε τυχαία ένα από τα άτομα αυτά.

α) Να παραστήσετε με διάγραμμα Venn και με χρήση της γλώσσας των συνόλων το ενδεχόμενο το άτομο που επιλέχθηκε:

i) να είναι άνδρας ή να παίζει σκάκι.

Μονάδες 6

ii) να μην είναι άνδρας και να παίζει σκάκι.

Μονάδες 6

β) Να υπολογίσετε την πιθανότητα το άτομο που επιλέχθηκε να είναι γυναίκα και να παίζει σκάκι.

Μονάδες 13

Άσκηση 14 (4_2073)

Οι δράστες μιας κλοπής διέφυγαν μ' ένα αυτοκίνητο και μετά από την κατάθεση διαφόρων μαρτύρων έγινε γνωστό ότι ο τετραψήφιος αριθμός της πινακίδας του αυτοκινήτου είχε πρώτο και τέταρτο ψηφίο το 2. Το δεύτερο ψηφίο ήταν 6 ή 8 ή 9 και το τρίτο ψηφίο του ήταν 4 ή 7.

α) Με χρήση δένδρου διαγράμματος, να προσδιορίσετε το σύνολο των δυνατών αριθμών της πινακίδας του αυτοκινήτου

Μονάδες 13

β) Να υπολογίσετε της πιθανότητες των παρακάτω ενδεχομένων:

A: Το τρίτο ψηφίο του αριθμού της πινακίδας είναι το 7.

B: Το δεύτερο ψηφίο του αριθμού της πινακίδας είναι 6 ή 8.

Γ: Το δεύτερο ψηφίο του αριθμού της πινακίδας δεν είναι ούτε 8 ούτε 9.

Μονάδες 12

Άσκηση 15 (4_2080)

Από μια έρευνα μεταξύ μαθητών ενός Λυκείου της χώρας, προέκυψε ότι το 80% των μαθητών πίνει γάλα ή τρώει δυο φέτες ψωμί με βούτυρο και μέλι στο σπίτι το πρωί.

Επιλέγουμε ένα μαθητή στην τύχη και ορίζουμε τα ενδεχόμενα :

A: ο μαθητής πίνει γάλα

B: ο μαθητής τρώει δυο φέτες ψωμί με βούτυρο και μέλι

Αν από το σύνολο των μαθητών το 60% πίνει γάλα και το 45% τρώει δυο φέτες ψωμί με βούτυρο και μέλι.

α) Να ορίσετε με χρήση της γλώσσας των συνόλων τα ενδεχόμενα:

i) Ο μαθητής ούτε να πίνει γάλα ούτε να τρώει δυο φέτες ψωμί με βούτυρο και μέλι

ii) Ο μαθητής να πίνει γάλα και να τρώει δυο φέτες ψωμί με βούτυρο και μέλι.

iii) Ο μαθητής να πίνει μόνο γάλα.

Μονάδες 12

β) Να υπολογίσετε την πιθανότητα πραγματοποίησης των ενδεχομένων του α) ερωτήματος.

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 16 (4_6144)

Μια ημέρα, στο τμήμα Α₁ ενός Λυκείου, το $\frac{1}{4}$ των μαθητών δεν έχει διαβάσει ούτε

Άλγεβρα ούτε Γεωμετρία, ενώ το $\frac{1}{3}$ των μαθητών έχει διαβάσει και τα δύο αυτά

μαθήματα. Η καθηγήτρια των μαθηματικών επιλέγει τυχαία ένα μαθητή για να τον εξετάσει. Ορίζουμε τα ενδεχόμενα:

Α: ο μαθητής να έχει διαβάσει Άλγεβρα

Γ: ο μαθητής να έχει διαβάσει Γεωμετρία

α) Να παραστήσετε με διάγραμμα Venn και με χρήση της γλώσσας των συνόλων τα δεδομένα του προβλήματος.

Μονάδες 9

β) Να υπολογίσετε την πιθανότητα ο μαθητής:

i) να έχει διαβάσει ένα τουλάχιστον από τα δύο μαθήματα

ii) να έχει διαβάσει ένα μόνο από τα δυο μαθήματα.

Μονάδες 8

γ) Αν γνωρίζουμε επιπλέον ότι οι μισοί από τους μαθητές έχουν διαβάσει Γεωμετρία, να βρείτε την πιθανότητα ο μαθητής:

i) να έχει διαβάσει Γεωμετρία

ii) να έχει διαβάσει Άλγεβρα.

Μονάδες 8

2.1: Οι Πράξεις και οι ιδιότητές τους

ΑΣΚΗΣΗ 1 (2_487)

i. Να αποδείξετε ότι για οποιουσδήποτε πραγματικούς αριθμούς x, y ισχύει:

$$(x - 1)^2 + (y + 3)^2 = x^2 + y^2 - 2x + 6y + 10.$$

Μονάδες 12

ii. Να βρείτε τους αριθμούς x, y ώστε: $x^2 + y^2 - 2x + 6y + 10 = 0$.

Μονάδες 13

Άσκηση 2 (2_1070)

Δίνονται οι πραγματικοί αριθμοί a, β, γ, δ με $\beta \neq 0$ και $\delta \neq \gamma$ ώστε να ισχύουν :

$$\frac{a + \beta}{\beta} = 4 \text{ και } \frac{\gamma}{\delta - \gamma} = \frac{1}{4}$$

α) Να αποδείξετε ότι $a = 3\beta$ και $\delta = 5\gamma$

Μονάδες 10

β) Να βρείτε την τιμή της παράστασης :

$$\Pi = \frac{a\gamma + \beta\gamma}{\beta\delta - \beta\gamma}$$

Μονάδες 15

Άσκηση 3 (2_1080)

Έστω x, y πραγματικοί αριθμοί ώστε να ισχύει : $\frac{4x + 5y}{x - 4y} = -2$

α) Να αποδείξετε ότι : $y = 2x$

Μονάδες 12

β) Να υπολογίσετε τη τιμή της παράστασης : $A = \frac{2x^2 + 3y^2 + xy}{xy}$

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 4 (2_3874)

Δίνονται οι μη μηδενικοί αριθμοί a, β , με $a \neq \beta$ για τους οποίους ισχύει $\frac{a^2 + 1}{\beta^2 + 1} = \frac{a}{\beta}$

α. Να αποδείξετε ότι οι αριθμοί a και β είναι αντίστροφοι.

Μονάδες 13

β. Να υπολογίσετε την τιμή της παράστασης $K = \frac{a^{22} \cdot (\beta^3)^8}{a^{-2} \cdot (a\beta)^{25}}$

Μονάδες 12

2.2: Διάταξη Πραγματικών αριθμών

ΑΣΚΗΣΗ 1 (2_486)

Αν $0 < \alpha < 1$, τότε:

i. Να αποδείξετε ότι: $\alpha^3 < \alpha$.

Μονάδες 13

ii. Να διατάξετε από το μικρότερο προς το μεγαλύτερο τους αριθμούς: $0, \alpha^3, 1, \alpha, \frac{1}{\alpha}$

Μονάδες 12

ΑΣΚΗΣΗ 2 (2_506)

Αν $2 \leq x \leq 3$ και $1 \leq y \leq 2$, να βρείτε μεταξύ ποιών ορίων βρίσκεται η τιμή καθεμιάς από τις παρακάτω παραστάσεις:

α) $x + y$

Μονάδες 5

β) $2x - 3y$

Μονάδες 10

γ) $\frac{x}{y}$

Μονάδες 10

Άσκηση 3 (2_1092)

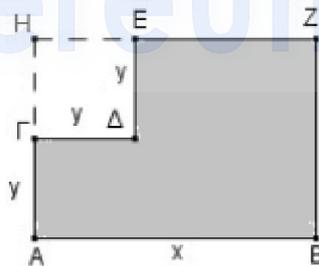
Από το ορθογώνιο ABZH αφαιρέθηκε το τετράγωνο ΓΔΕΗ πλευράς y.

α) Να αποδείξετε ότι η περίμετρος του γραμμοσκιασμένου σχήματος EZBAΓΔ που απέμεινε δίνεται από τη σχέση : $\Pi = 2x + 4y$

Μονάδες 10

β) Αν ισχύει $5 < x < 8$ και $1 < y < 2$, να βρείτε μεταξύ ποιών αριθμών βρίσκεται η τιμή της περιμέτρου του παραπάνω γραμμοσκιασμένου σχήματος.

Μονάδες 15

Άσκηση 4 (2_1541)

Ορθογώνιο παραλληλόγραμμο έχει μήκος x εκατοστά και πλάτος y εκατοστά, αντίστοιχα. Αν για τα μήκη x και y ισχύει:

$$4 \leq x \leq 7 \text{ και } 2 \leq y \leq 3 \text{ τότε :}$$

α) Να βρείτε τα όρια μεταξύ των οποίων περιέχεται η τιμή της περιμέτρου του ορθογωνίου παραλληλογράμμου.

Μονάδες 10

β) Αν το x μειωθεί κατά 1 και το y τριπλασιαστεί, να βρείτε τα όρια μεταξύ των οποίων περιέχεται η τιμή της περιμέτρου του νέου ορθογωνίου παραλληλογράμμου.

Μονάδες 15

ΑΣΚΗΣΗ 5 (2_3852)

Για τους πραγματικούς αριθμούς α, β ισχύουν: $2 \leq \alpha \leq 4$ και $-4 \leq \beta \leq -3$

Να βρείτε τα όρια μεταξύ των οποίων περιέχεται η τιμή καθεμιάς από τις παραστάσεις:

α. $\alpha - 2\beta$

Μονάδες 12

β. $\alpha^2 - 2\alpha\beta$

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 6 (2_3870)

Δίνονται οι παραστάσεις: $K = 2\alpha^2 + \beta^2 + 9$ και $\Lambda = 2\alpha(3 - \beta)$, όπου $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$

α. Να δείξετε ότι: $K - \Lambda = (\alpha^2 + 2\alpha\beta + \beta^2) + (\alpha^2 - 6\alpha + 9)$

Μονάδες 3

β. Να δείξετε ότι $K \geq \Lambda$, για κάθε τιμή των α, β .

Μονάδες 10

γ. Για ποιες τιμές των α, β ισχύει η ισότητα $K = \Lambda$; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 12

Άσκηση 7 (2_4299)

Αν για τους πραγματικούς αριθμούς x και y ισχύουν: $3 \leq x \leq 5$ και $-2 \leq y \leq -1$, να βρείτε τα όρια μεταξύ των οποίων βρίσκονται οι τιμές των παραστάσεων:

α. $y - x$

Μονάδες 12

β. $x^2 + y^2$

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 8 (2_7519)

Δίνονται πραγματικοί αριθμοί α, β με $\alpha > 0$ και $\beta > 0$. Να αποδείξετε ότι:

α. $\alpha + \frac{4}{\alpha} \geq 4$

Μονάδες 12

β. $\left(\alpha + \frac{4}{\alpha}\right)\left(\beta + \frac{4}{\beta}\right) \geq 16$

Μονάδες 13

2.3: Απόλυτη τιμή Πραγματικών Αριθμών**ΑΣΚΗΣΗ 2 (2_509)**

α) Αν $\alpha, \beta \in \mathbb{R} - \{0\}$, να αποδειχθεί ότι: $\left| \frac{\alpha}{\beta} \right| + \left| \frac{\beta}{\alpha} \right| \geq 2$ (1)

Μονάδες 15

β) Πότε ισχύει η ισότητα στην (1); Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 10

Άσκηση 3 (2_996)

Δίνεται η παράσταση $A = |x - 1| + |y - 3|$, με x, y πραγματικούς αριθμούς, για τους οποίους ισχύει $1 < x < 4$ και $2 < y < 3$.

Να αποδείξετε ότι:

α. $A = x - y + 2$.

Μονάδες 12

β. $0 < A < 4$.

Μονάδες 13

Άσκηση 4 (2_1009)

Δίνεται η παράσταση $A = |3x - 6| + 2$, όπου ο x είναι πραγματικός αριθμός.

α. Να αποδείξετε ότι:

1. Για κάθε $x \geq 2$, $A = 3x - 4$

2. Για κάθε $x < 2$, $A = 8 - 3x$

Μονάδες 12

β. Αν για τον x ισχύει $x \geq 2$ να αποδείξετε ότι:

$$\frac{9x^2 - 16}{|3x - 6| + 2} = 3x - 4$$

Μονάδες 13

Άσκηση 5 (2_1089)

Για κάθε πραγματικό αριθμό x με την ιδιότητα $5 < x < 10$,

α) να γράψετε τις παραστάσεις $|x - 5|$ και $|x - 10|$ χωρίς απόλυτες τιμές.

Μονάδες 10

β) να υπολογίσετε την τιμή της παράστασης: $A = \frac{|x - 5|}{x - 5} + \frac{|x - 10|}{x - 10}$

Μονάδες 15

Άσκηση 6 (2_1091)

Δίνεται η παράσταση:

$$A = |x - 1| - |x - 2|$$

α) Για $1 < x < 2$ να δείξετε ότι: $A = 2x - 3$

Μονάδες 13

β) Για $x < 1$ να δείξετε ότι η παράσταση A έχει σταθερή τιμή (ανεξάρτητη του x), την οποία και να προσδιορίσετε

Μονάδες 12

Άσκηση 7 (2_1273)

Δίνονται δύο τμήματα με μήκη x και y , για τα οποία ισχύουν :

$$|x - 3| \leq 2 \text{ και } |y - 6| \leq 4.$$

α) Να δείξετε ότι $1 \leq x \leq 5$ και $2 \leq y \leq 10$

Μονάδες 12

β) Να βρεθεί η μικρότερη και η μεγαλύτερη τιμή που μπορεί να πάρει η περίμετρος ενός ορθογωνίου με διαστάσεις $2x$ και y

Μονάδες 13

Άσκηση 8 (2_1305)

α) Να λύσετε την ανίσωση: $|x + 4| \geq 3$

Μονάδες 12

β) Αν $a \geq -1$, να γράψετε την παράσταση $A = ||a + 4| - 3|$ χωρίς απόλυτες τιμές.

Να αιτιολογήσετε το συλλογισμό σας.

Μονάδες 13

Άσκηση 9 (2_2702)

Δίνονται οι παραστάσεις:

$$A = |2x - 4| \text{ και } B = |x - 3|$$

όπου ο x είναι πραγματικός αριθμός.

α) Για κάθε $2 \leq x < 3$ να αποδείξετε ότι $A + B = x - 1$.

Μονάδες 16

β) Υπάρχει $x \in [2, 3)$ ώστε να ισχύει $A + B = 2$; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 9

ΑΣΚΗΣΗ 10 (2_3884)

Για τον πραγματικό αριθμό x ισχύει: $d(2x, 3) = 3 - 2x$

α. Να αποδείξετε ότι $x \leq \frac{3}{2}$

Μονάδες 12

β. Αν $x \leq \frac{3}{2}$, να αποδείξετε ότι η παράσταση: $K = |2x - 3| - 2|3 - x|$ είναι ανεξάρτητη του x

Μονάδες 13

Άσκηση 11 (2_4290)

Δίνεται πραγματικός αριθμός x για τον οποίο ισχύει: $|x - 2| < 3$.

α. Να αποδείξετε ότι: $-1 < x < 5$.

Μονάδες 12

β. Να απλοποιήσετε την παράσταση: $K = \frac{|x+1| + |x-5|}{2}$.

Μονάδες 13

Άσκηση 12 (2_4295)

Δίνονται πραγματικοί αριθμοί y , για τους οποίους ισχύει $|y-2| < 1$.

α. Να αποδείξετε ότι: $y \in (1,3)$.

Μονάδες 12

β. Να απλοποιήσετε την παράσταση: $K = \frac{|y-1| + |y-3|}{2}$.

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 13 (2_4318)

Αν για τον πραγματικό αριθμό x ισχύει $|2x-1| < 1$ τότε:

α. Να αποδείξετε ότι $0 < x < 1$

Μονάδες 15

β. Να διατάξετε από το μικρότερο προς το μεγαλύτερο τους αριθμούς $1, x, x^2$

Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 14 (4_2287)

Δίνεται ένας πραγματικός αριθμός x που ικανοποιεί τη σχέση: $d(x, 5) \leq 9$.

α) Να αποδώσετε την παραπάνω σχέση λεκτικά.

Μονάδες 5

β) Με χρήση του άξονα των πραγματικών αριθμών, να παραστήσετε σε μορφή διαστήματος το σύνολο των δυνατών τιμών του x .

Μονάδες 5

γ) Να γράψετε τη σχέση με το σύμβολο της απόλυτης τιμής και να επιβεβαιώσετε με αλγεβρικό τρόπο το συμπέρασμα του ερωτήματος (β).

Μονάδες 10

δ) Να χρησιμοποιήσετε το συμπέρασμα του ερωτήματος (γ) για να δείξετε ότι:

$$|x+4| + |x-14| = 18$$

Μονάδες 5

ΑΣΚΗΣΗ 15 (4_2301)

Δίνονται τα σημεία A , B και M που παριστάνουν στον άξονα των πραγματικών αριθμών τους αριθμούς -2 , 7 και x αντίστοιχα, με $-2 < x < 7$.

α) Να διατυπώσετε τη γεωμετρική ερμηνεία των παραστάσεων.

ι) $|x+2|$

Μονάδες 4

ii) $|x-7|$

Μονάδες 4

β) Με τη βοήθεια του άξονα να δώσετε τη γεωμετρική ερμηνεία το αθροίσματος:

$$|x+2|+|x-7|$$

Μονάδες 5

γ) Να βρείτε την τιμή της παράστασης $K=|x+2|+|x-7|$ γεωμετρικά.

Μονάδες 5

δ) Να επιβεβαιώσετε αλγεβρικά το προηγούμενο συμπέρασμα.

Μονάδες 7

ΑΣΚΗΣΗ 16 (4_2302)

Σε έναν άξονα τα σημεία A , B και M αντιστοιχούν στους αριθμούς 5, 9 και x αντίστοιχα.

α) Να διατυπώσετε τη γεωμετρική ερμηνεία των παραστάσεων $|x-5|$ και $|x-9|$.

Μονάδες 10

β) Αν ισχύει $|x-5|=|x-9|$,

i) Ποια γεωμετρική ιδιότητα του σημείου M αναγνωρίζετε; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 7

ii) Με χρήση του άξονα, να προσδιορίσετε τον πραγματικό αριθμό x που παριστάνει το σημείο M. Να επιβεβαιώσετε με αλγεβρικό τρόπο την απάντησή σας.

Μονάδες 8

ΑΣΚΗΣΗ 17 (4_4946)

α) Να λύσετε την ανίσωση $|x-3| \leq 5$

Μονάδες 7

β) Να απεικονίσετε το σύνολο των λύσεων της ανίσωσης αυτής πάνω στον άξονα των πραγματικών αριθμών και να ερμηνεύσετε το αποτέλεσμα, με βάση τη γεωμετρική σημασία της παράστασης $|x-3|$

Μονάδες 5

γ) Να βρείτε όλους τους ακέραιους αριθμούς x που ικανοποιούν την ανίσωση $|x-3| \leq 5$

Μονάδες 5

δ) Να βρείτε το πλήθος των ακέραιων αριθμών x που ικανοποιούν την ανίσωση

$$||x|-3| \leq 5. \text{ Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.}$$

Μονάδες 8

ΑΣΚΗΣΗ 18 (4_7791)

Δίνονται οι πραγματικοί αριθμοί α και β για τους οποίους ισχύει η ανίσωση:

$$(\alpha-1)(1-\beta) > 0$$

α) Να αποδείξετε ότι το 1 είναι μεταξύ των α , β .

Μονάδες 13

β) Αν επιπλέον $|\beta-\alpha|=4$, να υπολογίσετε την τιμή της παράστασης:

$$K = |\alpha - 1| + |1 - \beta|$$

Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας είτε γεωμετρικά είτε αλγεβρικά.

Μονάδες 12

ΑΣΚΗΣΗ 19 (4_8443)

α) Να βρείτε τους πραγματικούς αριθμούς για τους οποίους ισχύει $|x - 4| < 2$.

Μονάδες 10

β) Θεωρούμε πραγματικό αριθμό x που η απόστασή του από το 4 στον άξονα των πραγματικών αριθμών είναι μικρότερη από 2.

i) Να αποδείξετε ότι η απόσταση του τριπλασίου του αριθμού αυτού από το 4 είναι μεγαλύτερη του 2 και μικρότερη του 14.

Μονάδες 5

ii) Να βρείτε μεταξύ ποιων ορίων περιέχεται η τιμή της απόστασης του $3x$ από το 19.

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 20 (4_8453)

Για τους πραγματικούς αριθμούς $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$ ισχύει ότι

- $|\alpha - 2| < 1$
- $|\beta - 3| \leq 2$

α) Να αποδειχθεί ότι $1 < \alpha < 3$

Μονάδες 4

β) Να βρεθεί μεταξύ ποιων αριθμών βρίσκεται ο β .

Μονάδες 5

γ) Να βρεθεί μεταξύ ποιων αριθμών βρίσκεται η παράσταση $2\alpha - 3\beta$.

Μονάδες 7

δ) Να βρεθεί μεταξύ ποιων αριθμών βρίσκεται η παράσταση $\frac{\alpha}{\beta}$.

Μονάδες 9

2.4: Ρίζες Πραγματικών Αριθμών**ΑΣΚΗΣΗ 1 (2_936)**

Δίνεται η παράσταση: $A = (\sqrt{x-4} + \sqrt{x+1})(\sqrt{x-4} - \sqrt{x+1})$

α) Για ποιες τιμές του x ορίζεται η παράσταση A ; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 12

β) Να αποδείξετε ότι η παράσταση A είναι σταθερή, δηλαδή ανεξάρτητη του x .

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 2 (2_938)

α. Να δείξετε ότι: $3 < \sqrt[3]{30} < 4$.

Μονάδες 12

β. Να συγκρίνετε τους αριθμούς $\sqrt[3]{30}$ και $6 - \sqrt[3]{30}$.

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 3 (2_944)

Δίνεται η παράσταση: $A = \sqrt{x-4} + \sqrt{6-x}$.

α. Για ποιες τιμές του x ορίζεται η παράσταση A ; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας και να γράψετε το σύνολο των δυνατών τιμών του x σε μορφή διαστήματος.

Μονάδες 13

β. Για $x = 5$, να αποδείξετε ότι: $A^2 + A - 6 = 0$.

Μονάδες 12

ΑΣΚΗΣΗ 4 (2_947)

Δίνεται η παράσταση: $A = \sqrt{x^2+4} - \sqrt{x-4}$.

α. Για ποιες τιμές του x ορίζεται η παράσταση A ; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας και να γράψετε το σύνολο των δυνατών τιμών του x σε μορφή διαστήματος.

Μονάδες 12

β. Αν $x = 4$, να αποδείξετε ότι: $A^2 - A = 2(10 - \sqrt{5})$

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 5 (2_950)

Δίνεται η παράσταση: $A = \sqrt{1-x} - \sqrt[4]{x^4}$.

α. Για ποιες τιμές του x ορίζεται η παράσταση A ; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας και να γράψετε το σύνολο των δυνατών τιμών του x σε μορφή διαστήματος.

Μονάδες 13

β. Αν $x = -3$, να αποδείξετε ότι: $A^3 + A^2 + A + 1 = 0$

Μονάδες 12

ΑΣΚΗΣΗ 6 (2_952)

Δίνεται η παράσταση: $B = \sqrt[5]{(x-2)^5}$

α. Για ποιες τιμές του x ορίζεται η παράσταση B ; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας και να γράψετε το σύνολο των δυνατών τιμών του x σε μορφή διαστήματος.

Μονάδες 13

β. Αν $x = 4$, να αποδείξετε ότι: $B^2 + 6B = B^4$

Μονάδες 12

ΑΣΚΗΣΗ 7 (2_955)

Δίνονται οι αριθμοί: $A = (\sqrt{2})^6$ και $B = (\sqrt[3]{2})^6$

α. Να δείξετε ότι: $A - B = 4$

Μονάδες 13

β. Να διατάξετε από το μικρότερο στο μεγαλύτερο τους αριθμούς:

$\sqrt{2}, 1, \sqrt[3]{2}$

Μονάδες 12

Άσκηση 8 (2_1276)

Δίνεται η παράσταση $K = \frac{\sqrt{x^2 + 4x + 4}}{x + 2} - \frac{\sqrt{x^2 - 6x + 9}}{x - 3}$

α) Να βρεθούν οι τιμές που πρέπει να πάρει το x , ώστε η παράσταση K να έχει νόημα πραγματικού αριθμού

Μονάδες 12

β) Αν $-2 < x < 3$, να αποδείξετε ότι η παράσταση K είναι σταθερή, δηλαδή ανεξάρτητη του x

Μονάδες 13

Άσκηση 9 (2_1300)

Δίνονται οι αριθμητικές παραστάσεις:

$$A = (\sqrt{2})^6, \quad B = (\sqrt[3]{3})^6, \quad \Gamma = (\sqrt[6]{6})^6$$

α) Να δείξετε ότι:

$$A + B + \Gamma = 23$$

Μονάδες 13

β) Να συγκρίνετε τους αριθμούς:

$$\sqrt[3]{3} \quad \text{και} \quad \sqrt[6]{6}$$

Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 12

ΑΣΚΗΣΗ 10 (2_4311)

Δίνονται οι παραστάσεις $A = \sqrt{(x-2)^2}$ και $B = \sqrt[3]{(2-x)^3}$, όπου x πραγματικός αριθμός.

α. Για ποιες τιμές του x ορίζεται η παράσταση Α;

Μονάδες 7

β. Για ποιες τιμές του x ορίζεται η παράσταση Β;

Μονάδες 8

γ. Να δείξετε ότι, για κάθε $x \leq 2$, ισχύει $A = B$

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 11 (2_4314)

Αν είναι $A = \sqrt[3]{5}$, $B = \sqrt{3}$, $\Gamma = \sqrt[5]{5}$ τότε:

α. Να αποδείξετε ότι $A \cdot B \cdot \Gamma = \sqrt{15}$.

Μονάδες 15

β. Να συγκρίνετε τους αριθμούς A, B .

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 12 (2_4316)

Αν είναι $A = 2 - \sqrt{3}$, $B = 2 + \sqrt{3}$ τότε:

α. Να αποδείξετε ότι $A \cdot B = 1$.

Μονάδες 12

β. Να υπολογίσετε την τιμή της παράστασης $\Pi = A^2 + B^2$.

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 13 (2_8173)

Στον πίνακα της τάξης σας είναι γραμμένες οι παρακάτω πληροφορίες (προσεγγίσεις):

$$\sqrt{2} \cong 1,41 \quad \sqrt{3} \cong 1,73 \quad \sqrt{5} \cong 2,24 \quad \sqrt{7} \cong 2,64$$

α. Να επιλέξετε έναν τρόπο, ώστε να αξιοποιήσετε τα παραπάνω δεδομένα (όποια θεωρείτε κατάλληλα) και να υπολογίσετε με προσέγγιση εκατοστού τους αριθμούς $\sqrt{20}, \sqrt{45}$ και $\sqrt{80}$.

Μονάδες 12

β. Αν δεν υπήρχαν στον πίνακα οι προσεγγιστικές τιμές των ριζών πώς θα μπορούσατε να υπολογίσετε την τιμή της παράστασης

$$\frac{3\sqrt{20} + \sqrt{80}}{\sqrt{45} - \sqrt{5}}$$

Μονάδες 13

3.1: Εξισώσεις 1ου βαθμού

ΑΣΚΗΣΗ 1 (2_485)

Δίνεται η εξίσωση $x + \lambda = 0$, με παράμετρο $\lambda \in \mathbb{R}$.

i. Να αποδείξετε ότι η παραπάνω εξίσωση ηράφεται ισοδύναμα:

$$(\lambda - 1)x = (\lambda - 1)(\lambda + 1), \lambda \in \mathbb{R}$$

Μονάδες 8

ii. Να βρείτε τις τιμές του λ για τις οποίες η παραπάνω εξίσωση έχει ακριβώς μία λύση την οποία και να βρείτε.

Μονάδες 8

iii. Για ποια τιμή του λ η παραπάνω εξίσωση είναι ταυτότητα στο σύνολο των πραγματικών αριθμών; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 9

ΑΣΚΗΣΗ 2 (2_507)

Δίνεται η εξίσωση $(\lambda^2 - 9)x = \lambda^2 - 3\lambda$, με παράμετρο $\lambda \in \mathbb{R}$ (1)

α) Επιλέγοντας τρεις διαφορετικές πραγματικές τιμές για το λ , να γράψετε τρεις εξισώσεις.

Μονάδες 6

β) Να προσδιορίσετε τις τιμές του $\lambda \in \mathbb{R}$, ώστε η (1) να έχει μία και μοναδική λύση.

Μονάδες 9

γ) Να βρείτε την τιμή του $\lambda \in \mathbb{R}$, ώστε η μοναδική λύση της (1) να ισούται με $\frac{1}{2}$.

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 3 (2_1055)

Δίνεται η εξίσωση $(\lambda^2 - 1)x = (\lambda - 1)(\lambda - 2)$, με παράμετρο $\lambda \in \mathbb{R}$

α) Να λύσετε την εξίσωση για $\lambda = -1$.

Μονάδες 12

β) Για ποιες τιμές του λ η εξίσωση έχει μοναδική λύση; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 4 (2_3382)

Δίνεται η παράσταση $A = \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{5} - \sqrt{3}} + \frac{\sqrt{5}}{\sqrt{5} + \sqrt{3}}$

α. Να δείξετε ότι $A = 4$

Μονάδες 12

β. Να λύσετε την εξίσωση $|x + A| = 1$

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 5 (2_4302)

Δίνεται η εξίσωση $(\alpha + 3)x = \alpha^2 - 3$, με παράμετρο $\alpha \in \mathbb{R}$.

α. Να λύσετε τη ν εξίσωση στις παρακάτω περιπτώσεις:

i) όταν $\alpha = 1$.

Μονάδες 5

ii) όταν $\alpha = -3$.

Μονάδες 8

β. Να βρείτε τις τιμές του α , για τις οποίες η εξίσωση έχει μοναδική λύση και να προσδιορίσετε τη λύση αυτή.

Μονάδες 12

ΑΣΚΗΣΗ 6 (4_2084)

Για τη ν κάλυψη τμeρά γωνια πλακάκια, μέρους ενός τοίχου, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε πλακάκια τύπου Α με πλευρά d cm ή πλακάκια τύπου Β με πλευρά $(d+1)$ cm.

α) Να βρείτε, ως συνάρτηση του d , το εμβαδόν που καλύπτει κάθε πλακάκι τύπου Α και κάθε πλακάκι τύπου Β.

Μονάδες 6

β) Αν η επιφάνεια μπορεί να καλυφθεί είτε με 200 πλακάκια τύπου Α είτε με 128 τύπου Β, να βρείτε:

i) Τη διάσταση που έχει το πλακάκι κάθε τύπου.

Μονάδες 12

ii) Το εμβαδόν της επιφάνειας που καλύπτονται.

Μονάδες 7

3.3: Εξισώσεις 2ου βαθμού

ΑΣΚΗΣΗ 1 (2_481)

Δίνεται η εξίσωση $x^2 - 2x + 4(\lambda - 1) = 0$, με παράμετρο $\lambda \in \mathbb{R}$.

i. Να βρείτε τη διακρίνουσα της εξίσωσης.

Μονάδες 8

ii. Να αποδείξετε ότι η παραπάνω εξίσωση έχει ρίζες πραγματικές για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}$

Μονάδες 8

iii. Αν x_1, x_2 είναι οι ρίζες της παραπάνω εξίσωσης, τότε να βρείτε για ποια τιμή του $\lambda \in \mathbb{R}$ ισχύει: $x_1 + x_2 = x_1 x_2$.

Μονάδες 9

ΑΣΚΗΣΗ 2 (2_483)

i. Να λύσετε την εξίσωση $|2x-1| = 5$.

Μονάδες 12

ii. Αν α, β με $\alpha < \beta$ είναι οι ρίζες της εξίσωσης του ερωτήματος (α), τότε να λύσετε την εξίσωση $3ax^2 + bx + 3 = 0$.

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 3 (2_493)

α) Να λύσετε την εξίσωση $|x - 2| = \sqrt{3}$.

Μονάδες 10

β) Να σχηματίσετε εξίσωση δευτέρου βαθμού με ρίζες, τις ρίζες της εξίσωσης του α) ερωτήματος.

Μονάδες 15

ΑΣΚΗΣΗ 4 (2_496)

Δίνεται η εξίσωση $x^2 - 2x + 4(\lambda - 1) = 0$ με παράμετρο $\lambda \in \mathbb{R}$

α) Να βρείτε τη διακρίνουσα της εξίσωσης.

Μονάδες 8

β) Να αποδείξετε ότι η παραπάνω εξίσωση έχει ρίζες πραγματικές για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}$.

Μονάδες 8

γ) Αν x_1, x_2 είναι οι ρίζες της παραπάνω εξίσωσης, τότε να βρείτε για ποια τιμή του λ

ισχύει: $(x_1 + x_2)^2 + x_1 x_2 = 5$.

Μονάδες 9

ΑΣΚΗΣΗ 5 (2_1005)

Δίνονται οι παραστάσεις $A = \frac{1+x}{x-1}$ και $B = \frac{2}{x^2-x}$ όπου ο x είναι πραγματικός αριθμός.

α. Να αποδείξετε ότι για να ορίζονται ταυτόχρονα οι παραστάσεις A και B πρέπει $x \neq 1$ και $x \neq 0$.

β. Να βρείτε τις τιμές του x για τις οποίες ισχύει $x^2 - 10x + 12 = 0$.

Μονάδες 12

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 6 (2_1007)

α. Να βρείτε τις ρίζες της εξίσωσης:

$$-2x^2 + 10x - 12 = 0$$

Μονάδες 15

β. Να λύσετε την εξίσωση:

$$\frac{-2x^2 + 10x - 12}{x - 2} = 0$$

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 7 (2_1067)

Δίνεται η παράσταση $K = \frac{x^2 - 4x + 4}{2x^2 - 3x}$

α) Να παραγοντοποιήσετε το τριώνυμο $2x^2 - 3x$.

Μονάδες 10

β) Για ποιες τιμές του $x \in \mathbb{R}$ ριζίζεται η παράσταση K ; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 7

γ) Να απλοποιήσετε την παράσταση K .

Μονάδες 8

ΑΣΚΗΣΗ 8 (2_1093)

Δίνονται οι αριθμοί $A = \frac{1}{5 + \sqrt{5}}$, $B = \frac{1}{5 - \sqrt{5}}$

α) Να δείξετε ότι:

i) $A + B = \frac{1}{2}$

Μονάδες 8

ii) $A \cdot B = \frac{1}{20}$

Μονάδες 8

β) Να κατασκευάσετε μια εξίσωση 2ου βαθμού με ρίζες τους αριθμούς A και B

Μονάδες 9

ΑΣΚΗΣΗ 9 (2_1097)

Δίνεται το τριώνυμο $2x^2 + \lambda x - 5$, όπου $\lambda \in \mathbb{R}$

α) A να μια ρίζα του τριωνύμου είναι ο αριθμός να προσδιορίσετε την τιμή του λ

Μονάδες 12

β) Για $\lambda = 3$, να παραγοντοποιήσετε το τριώνυμο

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 10 (2_1275)

Δίνεται το τριώνυμο $2x^2 - 2x - 1$

α) Να δείξετε ότι το τριώνυμο έχει δύο άνισες πραγματικές ρίζες

Μονάδες 6

β) Να βρείτε την τιμή του παραστάσματος $\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2}$, x_1, x_2 και $\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2}$

Μονάδες 9

γ) Να προσδιορίσετε μια εξίσωση 2^{ου} βαθμού που έχει ρίζες τους αριθμούς $\frac{1}{x_1}$ και $\frac{1}{x_2}$

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 11 (2_1298)

Έστω α, β πραγματικοί αριθμοί για τους οποίους ισχύουν :

$$\alpha + \beta = 2 \quad \text{ή} \quad \alpha^2 + \beta^2 = -3$$

α) Να αποδείξετε ότι $\alpha \cdot \beta = -1,5$

Μονάδες 15

β) Να κατασκευάσετε εξίσωση δεύτερου βαθμού με ρίζες τους αριθμούς α, β και να το υ βρείτε.

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 12 (2_1509)

Δίνεται η εξίσωση :

$$x^2 - (\lambda - 1)x + 6 = 0, \quad \text{①}$$

με παράμετρο $\lambda \in \mathbb{R}$

α) Αν η παραπάνω εξίσωση αλήθευει 1, να βρείτε το λ .

Μονάδες 13

β) Για $\lambda = 2$, να λύσετε την εξίσωση ①

Μονάδες 12

ΑΣΚΗΣΗ 13 (2_1533)

Θεωρούμε την εξίσωση $x^2 + \lambda x - 2 = 0$, με παράμετρο $\lambda \in \mathbb{R}$.

α) Να βρείτε για ποιες τιμές του λ η εξίσωση έχει πραγματικές ρίζες.

Μονάδες 10

β) Στην περίπτωση που η εξίσωση έχει δύο ρίζες x_1, x_2 , να προσδιορίσετε το λ ώστε να ισχύει:

$$x_1 x_2 - \frac{1}{x_1} - \frac{1}{x_2} =$$

Μονάδες 15

ΑΣΚΗΣΗ 14 (2_3839)

Δίνεται η εξίσωση $x^2 + (\lambda - 1)x - 1 = 0$, με παράμετρο $\lambda \neq 0$

α. Να βρείτε την τιμή του λ για την οποία η εξίσωση έχει ρίζα τον αριθμό -2

Μονάδες 12

β. Να αποδείξετε ότι η εξίσωση έχει πραγματικές ρίζες για κάθε

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 15 (2_3857)

Έστω α, β πραγματικοί αριθμοί για τους οποίους ισχύει $\alpha\beta = 4$ και $\alpha^2\beta + \alpha\beta^2 = 20$

α. Να αποδείξετε ότι $\alpha + \beta = 5$.

Μονάδες 10

β. Να κατασκευάσετε εξίσωση 2^{ου} βαθμού με ρίζες τους αριθμούς α, β και να τους βρείτε.

Μονάδες 15

ΑΣΚΗΣΗ 16 (2_3863)

Έστω α, β πραγματικοί αριθμοί για τους οποίους ισχύουν:

$$\alpha + \beta = -1 \text{ και } \alpha^3\beta + 2\alpha^2\beta^2 + \alpha\beta^3 = -12$$

α. Να αποδείξετε ότι $\alpha \cdot \beta = -12$

Μονάδες 10

β. Να κατασκευάσετε εξίσωση 2^{ου} βαθμού με ρίζες τους αριθμούς α, β και να τους βρείτε.

Μονάδες 15

ΑΣΚΗΣΗ 17 (2_4308)

α. Να βρείτε για ποιες τιμές του x $-2 < x < 1$ η παράσταση $\Pi = \frac{2x^2 - 1}{x^2 - x} + \frac{1}{1 - x}$ έχει

νόημα πραγματικού αριθμού.

Μονάδες 10

β. Για τις τιμές του x που βρήκατε στο α) ερώτημα, να λύσετε την εξίσωση

$$\frac{2x^2 - 1}{x^2 - x} + \frac{1}{1 - x} = 0$$

Μονάδες 15

ΑΣΚΗΣΗ 18 (2_4309)

Δίνεται ορθογώνιο με περίμετρο 20cm και εμβαδό $E = 24\text{cm}^2$.

α. Να κατασκευάσετε μία εξίσωση 2^{ου} βαθμού που έχει ως ρίζες τα μήκη των πλευρών αυτού του ορθογώνιου.

Μονάδες 15

β. Να βρείτε τα μήκη των πλευρών του ορθογώνιου.

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 19 (2_4310)

Δίνονται δύο πραγματικοί αριθμοί τέτοιοι ώστε:

$$\alpha + \beta = 12 \text{ και } \alpha^2 + \beta^2 = 272$$

α. Με τη βοήθεια της ταυτότητας

$$(\alpha + \beta)^2 = \alpha^2 + 2\alpha\beta + \beta^2$$

να δείξετε ότι $\alpha\beta = -64$

Μονάδες 8

β. Να κατασκευάσετε μια εξίσωση 2ου βαθμού που έχει ρίζες τους αριθμούς α, β

Μονάδες 10

γ. Να προσδιορίσετε τους αριθμούς α, β .

Μονάδες 7

ΑΣΚΗΣΗ 20 (2_4313)

Δίνονται οι αριθμοί $A = \frac{1}{3-\sqrt{7}}$ και $B = \frac{1}{3+\sqrt{7}}$

α. Να δείξετε ότι $A+B=3$ και $A \cdot B = \frac{1}{2}$

Μονάδες 12

β. Να κατασκευάσετε μια εξίσωση 2ου βαθμού που έχει ρίζες τους αριθμούς A, B

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 21 (2_4317)

Δίνεται η εξίσωση $x^2 + 2\lambda x - \lambda = 1$, με παράμετρο $\lambda \neq -2$.

α. Να βρείτε τις τιμές του λ για τις οποίες η εξίσωση έχει δύο ρίζες πραγματικές και άνωτες.

Μονάδες 12

β. Αν x_1, x_2 είναι οι ρίζες της παραπάνω εξίσωσης, να βρείτε το

$x_1 \cdot x_2 = \dots$

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 22 (4_1890)

Δίνεται η εξίσωση $x^2 + (2\lambda - 3)x - \lambda = 2$, με παράμετρο $\lambda \neq -2$.

α) Να δείξετε ότι η διακρίνουσα της εξίσωσης (1) είναι: $\Delta = 12\lambda - 5$

Μονάδες 6

β) Να βρείτε τις τιμές του $\lambda \neq -2$, ώστε η εξίσωση (1) να έχει δύο ρίζες πραγματικές και άνωτες.

Μονάδες 7

γ) Να εκφράσετε ως συνάρτηση του λ το άθροισμα των ριζών $x_1 + x_2$ και το γινόμενο των ριζών $x_1 \cdot x_2$.

Μονάδες 4

δ) Να εξετάσετε αν υπάρχει τιμή του λ ώστε για τις ρίζες x_1, x_2 της εξίσωσης (1) να ισχύει η σχέση $(x_1 + x_2)^2 + (x_1 - x_2)^2 = 0$

Μονάδες 8

ΑΣΚΗΣΗ 23 (4_1955)

Τέσσερις αθλητές, ο Αργύρης, ο Βασίλης, ο Γιώργος και ο Δημήτρης τερμάτισαν σ'έναν αγώνα δρόμου με αντίστοιχους χρόνους (σε λεπτά) t_A , για τους οποίους ισχύουν οι σχέσεις:

- $t_A < t_B$
- $t_\Gamma = \frac{t_A + 2t_B}{3}$ και
- $|t_A - t_\Delta| = |t_B - t_\delta|$

α) i. Να δείξετε ότι: $t_\Delta = \frac{t_A + t_B}{2}$.

Μονάδες 5

ii. Να βρείτε τη σειρά με την οποία τερμάτισαν οι αθλητές. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 10

β) Δίνεται επιπλέον ότι ισχύει:

$$t_A + t_B = 6 \text{ και } t_A \cdot t_B = 8$$

i. Να γράψετε μια εξίσωση 2^{ου} βαθμού που έχει ρίζες τους αριθμούς t_A και t_B .

Μονάδες 5

ii. Να βρείτε τους χρόνους τερματισμού των τεσσάρων αθλητών.

Μονάδες 5

ΑΣΚΗΣΗ 24 (4_2055)

Δίνεται η εξίσωση $(\lambda^2 - \lambda)x^2 - (\lambda^2 - 1)x - \lambda - 1 = 0$, (1) με παράμετρο $\lambda \in \mathbb{R}$

1. Να βρεθούν οι τιμές του $\lambda \in \mathbb{R}$, για τις οποίες (1) είναι εξίσωση 2^{ου} βαθμού

Μονάδες 6

2. Να αποδείξετε ότι για τις τιμές $\lambda \in \mathbb{R}$ που βρήκατε στο (α) ερώτημα η (1) παίρνει τη μορφή: $\lambda x^2 - (\lambda + 1)x - 1 = 0$.

Μονάδες 6

3. Να αποδείξετε ότι για τις τιμές του $\lambda \in \mathbb{R}$ που βρήκατε στο (α) ερώτημα η (1) έχει δύο ρίζες πραγματικές και άνισες.

Μονάδες 7

4. Να προσδιορίσετε τις ρίζες (1) όταν αυτή είναι 2^{ου} βαθμού.

Μονάδες 6

ΑΣΚΗΣΗ 25 (4_2332)

Δίνεται η εξίσωση $4x^2 + 2 - \lambda^2 = 0$ (1) με παράμετρο $\lambda \in \mathbb{R}$.

α) Να αποδείξετε ότι, για οποιαδήποτε τιμή $\lambda \in \mathbb{R}$, η (1) έχει δύο ρίζες άνισες.

Μονάδες 10

β) Α w_1 και w_2 είναι οι ρίζες της εξίσωσης (1):

i) Να βρείτε το $S = w_1 + w_2$.

ii) Να βρείτε το $P = x_1 \cdot x_2$ ως συνάρτηση του πραγματικού αριθμού

Μονάδες 5

γ) Αν η μία ρίζα της εξίσωσης (1) είναι ο αριθμός $2 + \sqrt{3}$ τότε:

i) να αποδείξετε ότι η άλλη ρίζα της εξίσωσης (1) είναι $2 - \sqrt{3}$

ii) να βρείτε το λ .

Μονάδες 0

ΑΣΚΗΣΗ 26 (4_4548)

Δίνεται η εξίσωση $x + (\lambda - \lambda^2) = 0$ (1), με παράμετρο $\lambda \in \mathbb{R}$

1. Να βρείτε την διακρίνουσα Δ της εξίσωσης και να αποδείξετε ότι η εξίσωση έχει ρίζες πραγματικές για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}$.

Μονάδες 10

2. Για ποια τιμή του λ η εξίσωση (1) έχει δυο ρίζες ίσες;

Μονάδες 6

3. Να αποδείξετε ότι η παράσταση $A = \frac{1}{\sqrt{S-P}}$, όπου S, P το άθροισμα και το

γινόμενο των ριζών της εξίσωσης (1) αντίστοιχα, έχει νόημα πραγματικού αριθμού για κάθε πραγματικό αριθμό λ .

Μονάδες 9

ΑΣΚΗΣΗ 27 (4_4654)

1. Δίνεται η διτετράγωνη εξίσωση $x^4 - 7x^2 + 1 = 0$.

Να δείξετε ότι η εξίσωση αυτή έχει τέσσερις διαφορετικές πραγματικές ρίζες, τις οποίες και να προσδιορίσετε.

Μονάδες 10

2. Γενικεύοντας το παράδειγμα του προηγούμενου ερωτήματος, θεωρούμε τη διτετράγωνη εξίσωση: $x^4 + \beta x^2 + \gamma = 0$ (1) με παραμέτρους, $\beta, \gamma \in \mathbb{R}$.

Να δείξετε ότι:

Αν $\beta < 0$, $\gamma > 0$ και $\beta^2 - 4\gamma > 0$, τότε η εξίσωση (1) έχει τέσσερις διαφορετικές πραγματικές ρίζες.

Μονάδες 15

ΑΣΚΗΣΗ 28 (4_4665)

Δίνεται η εξίσωση $\lambda x - (\lambda^2 + 5) = 0$ (1) με παράμετρο $\lambda \in \mathbb{R}$.

1. Να βρείτε τη διακρίνουσα της εξίσωσης (1)

Μονάδες 5

2. Να αποδείξετε ότι η εξίσωση (1) έχει δυο ρίζες πραγματικές και άνισες για κάθε

$\lambda \in \mathbb{R}$.

Μονάδες 10

3. Αν x_1, x_2 είναι οι δύο ρίζες της εξίσωσης (1), να βρεθούν οι τιμές του $\lambda \in \mathbb{R}$ για τις οποίες ισχύει $(x_1 - 2)(x_2 - 2) = -$.

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 29 (4_4667)

1. Να λύσετε την εξίσωση $3x - 4 = 0$ (1).

Μονάδες 10

2. Δίνονται οι ομοσημοι αριθμοί a, b για τους οποίους ισχύει $3a - 4b^2 = 0$.

i) Να αποδείξετε ότι ο αριθμός $\frac{a}{b}$ είναι λύση της εξίσωσης (1)

Μονάδες 7

ii) Να αιτιολογήσετε γιατί να είναι τετραπλάσιο το $\frac{a}{b}$

Μονάδες 8

ΑΣΚΗΣΗ 30 (4_4680)

Δίνεται η εξίσωση $x^2 + \lambda - \lambda^2 = 0$ με παράμετρο $\lambda \in \mathbb{R}$ (1)

1. Να βρείτε τη διακρίνουσα της εξίσωσης και να αποδείξετε ότι η εξίσωση έχει ρίζες πραγματικές για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}$

Μονάδες 10

2. Για ποια τιμή του λ η εξίσωση (1) έχει δύο ρίζες ίσες;

Μονάδες 6

3. Αν x_1, x_2 είναι οι ρίζες της παραπάνω εξίσωσης (1), τότε να βρείτε για ποιες τιμές του λ ισχύει $0 < d(x_1, x_2) < 1$.

Μονάδες 9

ΑΣΚΗΣΗ 31 (4_4681)

Δίνεται η εξίσωση: $x^2 - x + \lambda - \lambda^2 = 0$ με παράμετρο $\lambda \in \mathbb{R}$ (1)

1. Να βρείτε τη διακρίνουσα της εξίσωσης και να αποδείξετε ότι η εξίσωση έχει ρίζες πραγματικές για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}$

Μονάδες 10

2. Για ποια τιμή του λ η εξίσωση (1) έχει δύο ρίζες ίσες;

Μονάδες 6

3. Αν $\lambda \neq \frac{1}{2}$ και x_1, x_2 είναι οι ρίζες της παραπάνω εξίσωσης (1) τότε να βρείτε για

ποιες τιμές του λ ισχύει $d(x_1, x_2) = \frac{1}{d(x_1, x_2)}$.

Μονάδες 9

ΑΣΚΗΣΗ 32 (4_4819)

Δίνεται το τριώνυμο $f(x) = x^2 - \lambda x - \lambda^2$ με $\lambda \in \mathbb{R}$

1. Να βρείτε τη διακρίνουσα του τριωνύμου και να αποδείξετε ότι το τριώνυμο έχει ρίζες πραγματικές για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}$.

Μονάδες 10

2. Για ποια τιμή του τριωνύμου έχει δύο ρίζες ίσες;

Μονάδες 6

3. Αν $\lambda \neq \frac{1}{2}$ και x_1, x_2 είναι οι ρίζες του παραπάνω τριωνύμου, τότε:

i) Να δείξετε ότι $x_1 < \frac{x_1 + x_2}{2} < x_2$.

Μονάδες 4

ii) Να διατάξετε από τον μικρότερο προς τον μεγαλύτερο τους αριθμούς

$$f(x_2), f\left(\frac{x_1 + x_2}{2}\right), f(x_1)$$

Μονάδες 5

ΑΣΚΗΣΗ 33 (4_4833)

Μία υπολογιστική μηχανή έχει προγραμματιστεί έτσι ώστε, όταν εισάγεται σε αυτήν ένας πραγματικός αριθμός, να δίνει ως εξάγόμενο τον αριθμό που δίνεται από τη σχέση $\lambda = (2x + 3)^2 - 8x$.

1. Αν ο εισαγόμενος αριθμός είναι ποιοτικός είναι ο εξάγόμενος;

Μονάδες 6

2. Αν ο εξάγόμενος αριθμός είναι ποιοτικός μπορεί να είναι ο εισαγόμενος;

Μονάδες 6

3. Να γράψετε τη σχέση στη μορφή $x^2 + 12x + (2-5\lambda) = 0$ και στη συνέχεια:

i) να αποδείξετε ότι οποιαδήποτε τιμή και να έχει ο εισαγόμενος αριθμός εξάγόμενος αριθμός δεν μπορεί να είναι ίσος με

Μονάδες 6

ii) να προσδιορίσετε τις δυνατές τιμές του εξαγόμενου αριθμού λ.

Μονάδες 7

ΑΣΚΗΣΗ 34 (4_4835)

Δίνεται η εξίσωση $x^2 - \beta x + \gamma = 0$ με β, γ πραγματικούς αριθμούς.

Αν η παραπάνω εξίσωση έχει δύο ρίζες άνισες για τις οποίες ισχύει $|x_1 + x_2| = 4$, τότε:

1. Να βρείτε τις δυνατές τιμές του β.

Μονάδες 6

2. Να αποδείξετε ότι $\gamma < 4$.

Μονάδες 7

3. Δίνεται επιπλέον η εξίσωση $|x| + 3 = 1$

Να εξετάσετε για ποια από τις τιμές β που βρήκατε στο (α) ερώτημα, η εξίσωση (1) δεν έχει πραγματικές ρίζες.

Μονάδες 12

ΑΣΚΗΣΗ 35 (4_4836)

Δίνεται η εξίσωση $x^2 - \lambda x + 1 = 0$ (1) με παράμετρο $\lambda \in \mathbb{R}$.

1. Να βρείτε για ποιες τιμές του λ η εξίσωση (1) έχει ρίζες πραγματικές και άνισες.

Μονάδες 8

2. Να αποδείξετε ότι αν ο αριθμός είναι ρίζα της εξίσωσης (1), τότε και ο αριθμός $\frac{1}{\rho}$ είναι επίσης ρίζα της εξίσωσης.

Μονάδες 5

3. Για $\lambda > 2$, να αποδείξετε ότι:

i) Οι ρίζες x_1, x_2 της εξίσωσης (1) είναι αριθμοί θετικοί.

ii) $x_1 + 4x_2 \geq 4$.

Μονάδες 12

ΑΣΚΗΣΗ 36 (4_4857)

Δίνεται η εξίσωση

$$ax^2 - (a^2 + b^2)x + ab = 0$$

όπου a, b δύο θετικοί αριθμοί.

α) Να δείξετε ότι η διακρίνουσα της εξίσωσης είναι $(a - b)^2$

Μονάδες 8

β) Να βρείτε τη σχέση μεταξύ των αριθμών a, b , ώστε η εξίσωση να έχει δύο ρίζες άνισες, τις οποίες να προσδιορίσετε, ως συναρτήσεις των

Μονάδες 10

γ) Αν οι ρίζες της εξίσωσης είναι $x_1 = \frac{a}{b}$ και $x_2 = \frac{b}{a}$, τότε να αποδείξετε ότι:

$$(1 + x_1)(1 + x_2) \geq 2$$

Μονάδες 7

ΑΣΚΗΣΗ 37 (4_4903)

Δίνεται η εξίσωση $\lambda x^2 + (2\lambda - 1)x + \lambda - 1 = 0$; με παράμετρο $\lambda \in \mathbb{R} - \{0\}$

α) Να δείξετε ότι η διακρίνουσα της εξίσωσης είναι ανεξάρτητη από το λ σταθερή.

Μονάδες 8

β) Να προσδιορίσετε τις ρίζες της εξίσωσης συναρτήσει του

Μονάδες 7

γ) Να βρείτε για ποιες τιμές του λ η απόσταση των ριζών της εξίσωσης στον άξονα των πραγματικών αριθμών είναι ίση με $\sqrt{2}$ μονάδες.

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 38 (4_4957)

Δίνεται το τριώνυμο

$$\lambda x^2 - (\lambda^2 + 1)x + \lambda, \lambda \in \mathbb{R} - \{0\}$$

α) Να βρείτε τη διακρίνουσα του τριωνύμου και να αποδείξετε ότι το τριώνυμο έχει ρίζες πραγματικές για κάθε $\lambda \in \mathbb{R} - \{0\}$

Μονάδες 8

β) Αν x_1, x_2 είναι οι ρίζες του τριωνύμου, να εκφράσετε το άθροισμα $S = x_1 + x_2$ συναρτήσει του $\lambda \neq 0$ και να βρείτε την τιμή του γινομένου $P = x_1 \cdot x_2$ των ριζών.

Μονάδες 5

γ) Αν $\lambda > 0$, το παραπάνω τριώνυμο έχει ρίζες θετικές ή αρνητικές; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 6

δ) Για κάθε $\lambda > 0$, αν x_1, x_2 είναι οι ρίζες του παραπάνω τριωνύμου, να αποδείξετε ότι

$$\sqrt{x_1 x_2} \leq \frac{x_1 + x_2}{2}$$

Μονάδες 6

ΑΣΚΗΣΗ 39 (4_4962)

Δίνεται το τριώνυμο $(\lambda^2 + 1)x^2 + \lambda x + 1$, $\lambda \in \mathbb{R} - \{0\}$

α) Να βρείτε τη διακρίνουσα του τριωνύμου και να αποδείξετε ότι το τριώνυμο έχει ρίζες πραγματικές για κάθε $\lambda \in \mathbb{R} - \{0\}$

Μονάδες 8

β) Αν x_1, x_2 είναι οι ρίζες του τριωνύμου, να εκφράσετε το άθροισμα συναρτήσει του $\lambda \neq 0$ και να βρείτε την τιμή του γινομένου $P = x_1 \cdot x_2$ των ριζών.

Μονάδες 5

γ) Αν $\lambda > 0$, το παραπάνω τριώνυμο έχει ρίζες θετικές ή αρνητικές; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 6

δ) Αν $0 < \lambda \neq 1$ και x_1, x_2 είναι οι ρίζες του παραπάνω τριωνύμου, τότε να συγκρίνεται το υς αριθμο $\frac{x_1 + x_2}{2}$ και 1

Μονάδες 6

ΑΣΚΗΣΗ 40 (4_4970)

Δίνεται η εξίσωση: $2x^2 - \lambda x - 36 = 0$ με παράμετρο $\lambda \in \mathbb{R}$

α) Να δείξετε ότι, για κάθε τιμή του λ η εξίσωση έχει δύο ρίζες πραγματικές και άνισες.

Μονάδες 8

β) Υποθέτουμε τώρα ότι μία από τις ρίζες της εξίσωσης είναι αρνητικός αριθμός

i) Να δείξετε ότι ο αριθμός ρ είναι ρίζα της εξίσωσης

$$2x^2 - \lambda x - 36 = 0$$

Μονάδες 7

ii) Να δείξετε ότι:

- $\rho \neq 0$ και

- ο αριθμός $\frac{1}{\rho}$ είναι ρίζα της εξίσωσης $x^2 - \rho x + 2 = 0$

Μονάδες 4

ΑΣΚΗΣΗ 41 (4_4975)

α) Δίνεται η διτετράγωνη εξίσωση $x^2 - 9 = 0$

Να δείξετε ότι η εξίσωση αυτή έχει δύο μόνο πραγματικές ρίζες, τις οποίες και να προσδιορίσετε.

Μονάδες 10

β) Γενικεύοντας το παράδειγμα του προηγούμενου ερωτήματος, θεωρούμε τη διτετράγωνη εξίσωση $x^2 + \beta x + \gamma = 0$ με παραμέτρο $\beta, \gamma \in \mathbb{R}$

Να δείξετε ότι:

Α $\beta < 0$ τότε:

i) $\beta^2 - 4\gamma > 0$

Μονάδες 3

ii) η εξίσωση (1) έχει δύο μόνο διαφορετικές πραγματικές ρίζες.

Μονάδες 12

ΑΣΚΗΣΗ 42 (4_4992)

α) Δίνεται ορθογώνιο παραλληλόγραμμα με περίμετρο 4 cm και διαγώνιο $\delta = 13$ cm

i) Να δείξετε ότι το εμβαδόν του ορθογώνιου είναι 60 cm^2

Μονάδες 5

ii) Να κατασκευάσετε μια εξίσωση 2ου βαθμού να έχει ρίζες τα μήκη των πλευρών του ορθογωνίου.

Μονάδες 5

iii) Να βρείτε τα μήκη των πλευρών του ορθογωνίου.

Μονάδες 5

β) Να εξετάσετε αν υπάρχει ορθογώνιο παραλληλόγραμμα με εμβαδόν 40 cm^2 και διαγώνιο 8 cm

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 43 (4_5317)

α) Δίνεται η διτετράγωνη εξίσωση $x^4 + 2x^2 + 2 = 0$

Να δείξετε ότι η εξίσωση αυτή έχει τέσσερις διαφορετικές πραγματικές ρίζες, τις οποίες και να προσδιορίσετε.

Μονάδες 10

β) Να κατασκευάσετε μια διτετράγωνη εξίσωση της μορφής

$$x^4 + \beta x^2 + \gamma = 0$$

η οποία να έχει δύο μόνο διαφορετικές πραγματικές ρίζες. Να αποδείξετε τον ισχυρισμό σας λύνοντας την εξίσωση που κατασκευάσατε.

Μονάδες 15

ΑΣΚΗΣΗ 44 (4_6223)

Δίνεται η εξίσωση $\lambda x - 1 = 0$ (με παράμετρο $\lambda \in \mathbb{R}$)

α) Να αποδείξετε ότι, για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}$ η εξίσωση έχει δύο ρίζες πραγματικές και άνισες.
Μονάδες 7

β) Αν x_1, x_2 είναι οι ρίζες της παραπάνω εξίσωσης, τότε

i) Να προσδιορίσετε τις τιμές του $\lambda \in \mathbb{R}$ για τις οποίες ισχύει:

$$(x_1 + x_2)^2 - 1 = 7(x_1 - x_2)^2$$

Μονάδες 9

ii) Για $\lambda = 1$ να βρείτε την τιμή της παράστασης: $x_1^2 x_2 - 3x_1 - 4x_2 + x_1^2$

Μονάδες 9

ΑΣΚΗΣΗ 45 (4_6224)

Οι πλευρές x_1, x_2 ενός ορθογώνιου παραλληλογράμμου είναι οι ρίζες της εξίσωσης:

$$x^2 - 4\left(\lambda + \frac{1}{\lambda}\right)x + 16 = 0, \text{ με } \lambda \in (0, 4)$$

α) Να βρείτε:

i) την περιμέτρο Π του ορθογώνιου συναρτήσει του λ .

Μονάδες 6

ii) το εμβαδόν E του ορθογώνιου.

Μονάδες 6

β) Να αποδείξετε ότι $\Pi \geq 16$, για κάθε $\lambda \in (0, 4)$.

Μονάδες 7

γ) Για ποια τιμή του λ η περιμέτρο Π του ορθογώνιου γίνεται ελάχιστη με 16; Τι μπορείτε να πείτε τότε για το ορθογώνιο;

Μονάδες 6

ΑΣΚΗΣΗ 46 (4_6226)

Οι πλευρές x_1, x_2 ενός ορθογώνιου παραλληλογράμμου είναι οι ρίζες της εξίσωσης:

$$x^2 - 2\lambda(2 - \lambda)x = 0, \text{ με } \lambda \in (0, 2)$$

α) Να βρείτε:

i) Την περιμέτρο Π του ορθογώνιου.

Μονάδες 6

ii) Το εμβαδόν E του ορθογώνιου συναρτήσει του λ .

Μονάδες 6

β) Να αποδείξετε ότι $E \leq 1$, για κάθε $\lambda \in (0, 2)$.

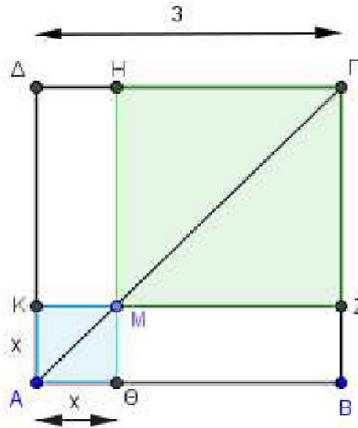
Μονάδες 7

γ) Για ποια τιμή του λ το εμβαδόν E του ορθογώνιου γίνεται μέγιστο, δηλαδή ίσο με 1; Τι μπορείτε να πείτε τότε για το ορθογώνιο;

Μονάδες 6

ΑΣΚΗΣΗ 47 (4_6231)

Στο παρακάτω σχήμα το $ABΓΔ$ είναι τετράγωνο πλευράς 3 και το M είναι ένα τυχαίο εσωτερικό σημείο της διαγωνίου $ΑΓ$. Το συνολικό εμβαδόν των σκιασμένων τετραγώνων του σχήματος.

α) Να αποδείξετε ότι $E = 2x^2 - 6x$ με $x \in (0, 3)$.

Μονάδες 9

β) Να αποδείξετε ότι $E \geq \frac{9}{2}$ για κάθε $x \in (0, 3)$.

Μονάδες 8

γ) Για ποια θέση του M πάνω στην $ΑΓ$ το συνολικό εμβαδόν των σκιασμένων τετραγώνων του σχήματος

γίνεται ελάχιστο, δηλαδή ισούται με $\frac{9}{2}$; αιτιολογήστε την απάντησή σας.

Μονάδες 8

ΑΣΚΗΣΗ 48 (4_7510)

Τα σπίατα τσάρων μαθητών, της Άννας, του Βαγγέλη, του Γιώργου και της Δήμητρας βρίσκονται πάνω σε ένα ευθύγραμμο δρόμο, ο οποίος ξεκινάει από το σχολείο τους. Οι αποστάσεις των τσάρων σπιτιών από το σχολείο είναι s_A και s_B αντίστοιχα,

ικανό ποιούν σχέσεις $s_A < s_B$ $s_I = \frac{s_A + 3s_B}{4}$ και $|s_\Delta - s_A| = |s_\Delta - s_B|$

Στον παρακάτω άξονα, το σχολείο βρίσκεται στο σημείο O και τα σημεία A, B , παριστάνουν τις θέσεις των σπιτιών της Άννας και του Βαγγέλη αντίστοιχα:

α) Να τοποθετήσετε πάνω στον άξονα τα σημεία Γ και Δ , που παριστάνουν τις θέσεις των σπιτιών του Γιώργου και της Δήμητρας. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας

Μονάδες 12

β) Αν επιλέξουν οι τιμές των αποστάσεων $s_A = 1,4$ και $s_B = 0,45$ τότε:

i) Να κατασκευάσετε μια εξίσωση βαθμού που να έχει ρίζες τους αριθμούς s_Γ και s_Δ .

Μονάδες 6

ii) Να υπολογίσετε τις αποστάσεις s_Γ και s_Δ .

Μονάδες 7

ΑΣΚΗΣΗ 49 (4_7515)

Δίνεται η εξίσωση $x^2 - 2x + \lambda = 0$, με παράμετρο $\lambda \in \mathbb{R}$.

- α) Να αποδείξετε ότι η εξίσωση έχει δύο ρίζες διαφορετικές μεταξύ τους.
Μονάδες 6
- β) Να δείξετε ότι $x_1 + x_2 = 2$.
Μονάδες 4
- γ) Αν για τις ρίζες x_1, x_2 ισχύει επιπλέον $|x_1 - 2| = |x_2 + 2|$, τότε:
  - i) Να δείξετε ότι $x_1 - x_2 = 4$.
Μονάδες 7
  - ii) Να προσδιορίσετε τις ρίζες x_1, x_2 και τη τιμή του λ .
Μονάδες 8

ΑΣΚΗΣΗ 50 (4_7516)

Δίνεται η εξίσωση $\alpha^2(x^2 - 1) - x - \alpha = 0$, με παράμετρο $\alpha \in \mathbb{R}$.

- α) Να αποδείξετε ότι η διακρίνουσα της εξίσωσης είναι $\Delta = (\alpha^2 + 1)^2$.
Μονάδες 5
- β) Να αποδείξετε ότι οι ρίζες της εξίσωσης είναι $p_1 = \alpha$ και $p_2 = -\frac{1}{\alpha}$.
Μονάδες 10
- γ) Να βρεθούν οι τιμές του α , ώστε $|p_1 - p_2| = 2$.
Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 51 (4_7940)

α) Να λύσετε τις εξισώσεις

$$3x^2 - 14x - 8 = 0 \quad (1) \text{ και } 8x^2 - 14x - 3 = 0 \quad (2)$$

Μονάδες 10

β) Ένας μαθητής παρατήρησε ότι οι ρίζες της εξίσωσης (2) είναι αντίστροφοι των ριζών της εξίσωσης (1) και ισχυρίστηκε ότι το ίδιο θα ισχύει για οποιοδήποτε ζευγάρι εξισώσεων μορφής:

$$ax^2 + \beta x + \gamma = 0 \quad (3) \text{ και } \gamma x^2 + \beta x + \alpha = 0 \quad (4),$$

με $\alpha, \gamma \neq 0$.

Αποδείξτε τον ισχυρισμό του μαθητή, δείχνοντας ότι:

Αν ο αριθμός α είναι ρίζα της εξίσωσης (3) και $\alpha \neq 0$, τότε

- i) $\rho \neq 0$ και
Μονάδες 5
- ii) ο $\frac{1}{\rho}$ επαληθεύει την εξίσωση (4).
Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 52 (4_13078)

Δίνεται η εξίσωση $(\lambda - \mu)x^2 - 2(\lambda - \mu)x + \lambda = 1$, με παράμετρο $\lambda \in \mathbb{R}$ (1)

α) Να βρείτε την τιμή του λ ώστε η εξίσωση να είναι ταυτοτική.

Μονάδες 5

β) Αν η εξίσωση $x^2 - 2x + \lambda = 0$ έχει μια διπλή ρίζα. Για τις τιμές του λ βρείτε, να προσδιορίσετε τη διπλή ρίζα της εξίσωσης.

Μονάδες 10

γ) Για τις τιμές του λ βρείτε στο ερώτημα (β), να δείξετε ότι το τριώνυμο $(8-\lambda)x^2 - 2\lambda x - 5$ είναι μη αρνητικό, για κάθε πραγματικό αριθμό x .

Μονάδες 10

Άσκηση 53 (4_13102)

Δίνεται η εξίσωση $-2\lambda x + 4\lambda + 5 = 0$, με παράμετρο $\lambda \in \mathbb{R}$.

α) Να αποδείξετε ότι αν $\lambda = 5$ η εξίσωση έχει μια διπλή ρίζα.

Μονάδες 5

β) Να εξετάσετε αν υπάρχει κάποιος άλλος τιμή του λ , ώστε η εξίσωση να έχει διπλή ρίζα.

Μονάδες 5

γ) Να βρείτε τις τιμές του λ ώστε η εξίσωση να έχει δύο ρίζες άνισες.

Μονάδες 10

δ) Αν $|\lambda^2 - 4\lambda - 5| = 4\lambda - \lambda^2 + 5$, $\lambda \in \mathbb{R} - \{-1, 5\}$ να δείξετε ότι η εξίσωση δεν έχει ρίζες.

Μονάδες 5

4.1: Ανισώσεις 1ου Βαθμού**ΑΣΚΗΣΗ 1 (2_489)**

i. Να λύσετε την ανίσωση $|x - 5| < 2$.

Μονάδες 8

ii. Να λύσετε την ανίσωση $|2 - 3x| > 5$.

Μονάδες 8

iii. Να παραστήσετε τις λύσεις των δύο προηγούμενων ανισώσεων στον ίδιο άξονα των πραγματικών αριθμών. Με τη βοήθεια του άξονα, να προσδιορίσετε το σύνολο των κοινών τους λύσεων και να το αναπαραστήσετε με διάστημα ή ένωση διαστημάτων.

Μονάδες 9

ΑΣΚΗΣΗ 2 (2_491)

Δίνονται οι ανισώσεις: $3x - 1 < x + 9$ και $2 - \frac{x}{2} \leq x + \frac{1}{2}$

i. Να βρείτε τις λύσεις τους.

(Μονάδες 15)

ii. Να βρείτε το σύνολο των κοινών τους λύσεων.

(Μονάδες 10)

ΑΣΚΗΣΗ 3 (2_503)

α) Να λύσετε την ανίσωση: $\left|x - \frac{1}{2}\right| < 4$

Μονάδες 9

β) Να λύσετε την ανίσωση: $|x + 5| \geq 3$.

Μονάδες 9

γ) Να βρείτε τις κοινές λύσεις των ανισώσεων των ερωτημάτων (α) και (β) με χρήση του άξονα των πραγματικών αριθμών και να τις γράψετε με τη μορφή διαστήματος.

Μονάδες 7

ΑΣΚΗΣΗ 4 (2_505)

α) Να λύσετε την εξίσωση: $|2x - 4| = 3|x - 1|$

Μονάδες 9

β) Να λύσετε την ανίσωση: $|3x - 5| > 1$

Μονάδες 9

γ) Είναι οι λύσεις της εξίσωσης του (α) ερωτήματος και λύσεις της ανίσωσης του (β) ερωτήματος; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 7

ΑΣΚΗΣΗ 5 (2_991)

Αν ο πραγματικός αριθμός x ικανοποιεί τη σχέση: $|x + 1| < 2$

α. να δείξετε ότι $x \in (-3, 1)$.

Μονάδες 12

β. να δείξετε ότι η τιμή της παράστασης $K = \frac{|x+3|+|x-1|}{4}$ είναι αριθμός ανεξάρτητος του x .

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 6 (2_1039)

α) Να λύσετε την ανίσωση $|x-1| \geq 5$.

Μονάδες 8

β) Να βρείτε τους αριθμούς x που απέχουν από το 5 απόσταση μικρότερη του 3.

Μονάδες 9

γ) Να βρείτε τις κοινές λύσεις των (α) και (β).

Μονάδες 8

ΑΣΚΗΣΗ 7 (2_1062)

α) Να βρείτε για ποιες τιμές του y ισχύει: $|y-3| < 1$

Μονάδες 12

β) Αν x, y είναι τα μήκη των πλευρών ενός ορθογωνίου παραλληλογράμμου, με $1 < x < 3$ και $2 < y < 4$, τότε να βρείτε τα όρια μεταξύ των οποίων περιέχεται η τιμή του εμβαδού E του ορθογωνίου.

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 8 (2_1074)

α) Να βρείτε για ποιες πραγματικές τιμές του y ισχύει: $|y-3| < 1$.

Μονάδες 12

β) Αν x, y είναι τα μήκη των πλευρών ενός ορθογωνίου παραλληλογράμμου, με $1 < x < 3$ και $2 < y < 4$, τότε να αποδείξετε ότι: $6 < \Pi < 14$, όπου Π είναι η περίμετρος του ορθογωνίου.

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 9 (2_1077)

α) Να λύσετε την ανίσωση: $|x-5| < 4$

Μονάδες 10

β) Αν κάποιος αριθμός a επαληθεύει την παραπάνω ανίσωση, να αποδείξετε ότι:

$$\frac{1}{9} < \frac{1}{a} < 1$$

Μονάδες 15

ΑΣΚΗΣΗ 10 (2_1293)

Η θερμοκρασία T σε βαθμούς ($^{\circ}\text{C}$), σε βάθος x χιλιομέτρων κάτω από την επιφάνεια της Γης, δίνεται κατά προσέγγιση από τη σχέση:

$$T = 15 + 25 \cdot x, \quad 0 \leq x \leq 200$$

α) Να βρείτε τη θερμοκρασία ενός σημείου που βρίσκεται 30 χιλιόμετρα κάτω από την επιφάνεια της Γης. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 7

β) Να βρείτε το βάθος στο οποίο η θερμοκρασία είναι ίση με 290°C . Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 10

γ) Σε ποιο βάθος μπορεί να βρίσκεται ένα σημείο, στο οποίο η θερμοκρασία είναι μεγαλύτερη από 440°C ; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 8

ΑΣΚΗΣΗ 11 (2_3847)

Δίνεται η εξίσωση $(\lambda + 2)x^2 + 2\lambda x + \lambda - 1 = 0$, με παράμετρο $\lambda \neq -2$. Να βρείτε τις τιμές του λ για τις οποίες:

α. Η εξίσωση έχει δύο ρίζες πραγματικές και άνισες.

Μονάδες 13

β. Το άθροισμα των ριζών της εξίσωσης είναι ίσο με 2.

Μονάδες 12

ΑΣΚΗΣΗ 12 (2_4305)

α. Να λύσετε τις ανισώσεις και να παραστήσετε τις λύσεις τους στον άξονα των πραγματικών αριθμών:

i) $|2x - 3| \leq 5$

Μονάδες 9

ii) $|2x - 3| \geq 1$

Μονάδες 9

β. Να βρείτε τις τιμές του x για τις οποίες συναληθεύουν οι παραπάνω ανισώσεις.

Μονάδες 7

ΑΣΚΗΣΗ 13 (2_4306)

α. Να λύσετε την εξίσωση $2x^2 - x - 6 = 0$ (1).

Μονάδες 9

β. Να λύσετε την ανίσωση $|x - 1| < 2$ (2).

Μονάδες 9

γ. Να εξετάσετε αν υπάρχουν τιμές του x που ικανοποιούν ταυτόχρονα τις σχέσεις (1) και (2).

Μονάδες 7

ΑΣΚΗΣΗ 14 (2_7521)

α. Να λύσετε τις παρακάτω ανισώσεις και να παραστήσετε τις λύσεις τους στον άξονα των πραγματικών αριθμών:

i) $|1 - 2x| < 5$ και

Μονάδες 9

ii) $|1-2x| \geq 1$

Μονάδες 9

β. Να βρείτε τις ακέραιες τιμές του x για τις οποίες συναληθεύουν οι παραπάνω ανισώσεις.

Μονάδες 7

Άσκηση 15 (4_2081)

Δίνεται η εξίσωση $\lambda x^2 + 2(\lambda - 1)x + \lambda - 2 = 0$ (1) με παράμετρο $\lambda \in \mathbb{R}$.

α) Να λύσετε την εξίσωση όταν $\lambda = 0$.

Μονάδες 5

β) Έστω $\lambda \neq 0$.

i) Να αποδείξετε ότι η εξίσωση (1) έχει ρίζες πραγματικές και άνισες, τις οποίες στη συνέχεια να βρείτε.

Μονάδες 10

ii) Αν $x_1 = -1$ και $x_2 = -1 + \frac{2}{\lambda}$ είναι οι δύο ρίζες της εξίσωσης (1), να προσδιορίσετε τις τιμές του λ , για τις οποίες ισχύει: $|x_1 - x_2| > 1$.

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 16 (4_2238)

Δίνεται η εξίσωση $x^2 - 2\lambda x + \lambda^2 - 1 = 0$ (1) με παράμετρο $\lambda \in \mathbb{R}$.

α) Να δείξετε ότι για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}$ η εξίσωση έχει δυο άνισες ρίζες.

Μονάδες 6

β) Να βρείτε τις ρίζες της εξίσωσης, για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}$.

Μονάδες 6

γ) Να βρείτε για ποιες τιμές του πραγματικού αριθμού λ , οι δυο άνισες ρίζες της εξίσωσης ανήκουν στο διάστημα $(-2, 4)$.

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 17 (4_4659)

Δίνεται η εξίσωση: $ax^2 - 5x + a = 0$, με παράμετρο $a \neq 0$

1. Να αποδείξετε ότι αν $|a| \leq \frac{5}{2}$ τότε η εξίσωση έχει ρίζες πραγματικούς αριθμούς, που είναι αντίστροφοι μεταξύ τους.

Μονάδες 10

2. Να βρείτε τις λύσεις της εξίσωσης, όταν $a = 2$

Μονάδες 5

3. Να λύσετε την εξίσωση: $2\left(x + \frac{1}{x}\right)^2 - 5\left(x + \frac{1}{x}\right) + 2 = 0$

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 18 (4_7577)

Δίνεται η ανίσωση: $|x+1| < 4$ (1)

α) Να λύσετε την ανίσωση και να παραστήσετε το σύνολο των λύσεών της πάνω στον άξονα των πραγματικών αριθμών.

Μονάδες 7

β) Να βρείτε όλες τις ακέραιες λύσεις της ανίσωσης (1).

Μονάδες 3

γ) Να κατασκευάσετε ένα τριώνυμο της μορφής:

$$x^2 + \beta x + \gamma$$

το οποίο να έχει ρίζες δύο από τις ακέραιες λύσεις της ανίσωσης (1) και να έχει θετική τιμή, για κάθε $x \leq 0$.

Μονάδες 15

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Ερευνα

από το 1979

www.ereuna.com.gr

4.2: Ανισώσεις 2ου βαθμού**ΑΣΚΗΣΗ 1 (2_478)**

Δίνεται η εξίσωση: $x^2 - \lambda x + (\lambda^2 + \lambda - 1) = 0$ (1), με παράμετρο $\lambda \in \mathbb{R}$.

i. Να προσδιορίσετε τον πραγματικό αριθμό λ , ώστε η εξίσωση (1) να έχει ρίζες πραγματικές.

Μονάδες 12

ii. Να λύσετε την ανίσωση: $S^2 - P - 2 \geq 0$, όπου S και $y = 0$ είναι αντίστοιχα το άθροισμα και το γινόμενο των ριζών της (1).

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 2 (2_484)

i. Να λύσετε τις ανισώσεις $|2x - 5| \leq 3$ και $2x^2 - x - 1 \geq 0$

Μονάδες 16

ii. Να βρείτε τις κοινές λύσεις των ανισώσεων του ερωτήματος α).

Μονάδες 9

ΑΣΚΗΣΗ 3 (2_490)

Δίνεται το τριώνυμο $2x^2 - 3x + 1$.

i. Να βρείτε τις ρίζες του

Μονάδες 10

ii. Να βρείτε τις τιμές του $x \in \mathbb{R}$ για τις οποίες: $2x^2 - 3x + 1 < 0$

Μονάδες 5

iii. Να εξετάσετε αν οι αριθμοί $\frac{\sqrt{3}}{2}$ και $\frac{1}{\sqrt{2}}$ είναι λύσεις της ανίσωσης:

$$2x^2 - 3x + 1 < 0$$

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 4 (2_498)

α) Να λύσετε την εξίσωση: $\frac{|x+1|}{3} - \frac{|x+1|+4}{5} = \frac{2}{3}$.

Μονάδες 9

β) Να λύσετε την ανίσωση: $-x^2 + 2x + 3 \leq 0$.

Μονάδες 9

γ) Να εξετάσετε αν οι λύσεις της εξίσωσης του (α) ερωτήματος είναι και λύσεις της ανίσωσης του (β) ερωτήματος.

Μονάδες 7

ΑΣΚΗΣΗ 5 (2_1277)

Δίνονται οι ανισώσεις $-x^2 + 5x - 6 < 0$ (1) και $x^2 - 16 \leq 0$ (2)

α) Να βρεθούν οι λύσεις των ανισώσεων (1) και (2)

Μονάδες 12

β) Να παρασταθούν οι λύσεις των ανισώσεων (1) και (2) πάνω στον άξονα των πραγματικών αριθμών και να βρεθούν οι κοινές λύσεις των παραπάνω ανισώσεων

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 6 (2_1278)

Δίνεται πραγματικός αριθμός x , για τον οποίο ισχύει: $d(x, -2) < 1$.

Να δείξετε ότι:

α) $-3 < x < -1$

Μονάδες 15

β) $x^2 + 4x + 3 < 0$

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 7 (2_1281)

Δίνεται το τριώνυμο $-x^2 + (\sqrt{3} - 1)x + \sqrt{3}$

α) Να αποδείξετε ότι η διακρίνουσα του τριωνύμου είναι:

$$\Delta = (\sqrt{3} + 1)^2$$

Μονάδες 12

β) Να παραγοντοποιήσετε το τριώνυμο

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 8 (2_1297)

α) Να λύσετε την ανίσωση:

$$3x^2 - 4x + 1 \leq 0$$

Μονάδες 12

β) Αν α, β δύο αριθμοί που είναι λύσεις της παραπάνω ανίσωσης, να αποδείξετε ότι ο αριθμός $\frac{3\alpha + 6\beta}{9}$ είναι επίσης λύση της ανίσωσης.

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 9 (2_1512)

α) Να λυθεί η εξίσωση: $x^2 - x - 2 = 0$

Μονάδες 8

β) Να λυθεί η ανίσωση: $x^2 - x - 2 > 0$ και να παραστήσετε το σύνολο των λύσεων της στον άξονα των πραγματικών αριθμών.

Μονάδες 12

γ) Να τοποθετήσετε το $-\frac{4}{3}$ στον άξονα των πραγματικών αριθμών. Είναι το $-\frac{4}{3}$ λύση της ανίσωσης του ερωτήματος (β); Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 5

ΑΣΚΗΣΗ 10 (2_1544)

α) Να αποδείξετε ότι $x^2 + 4x + 5 > 0$, για κάθε πραγματικό αριθμό x .

Μονάδες 10

β) Να γράψετε χωρίς απόλυτες τιμές την παράσταση:

$$B = |x^2 + 4x + 5| - |x^2 + 4x + 4|$$

Μονάδες 15

ΑΣΚΗΣΗ 11 (2_3380)

Δίνεται το τριώνυμο $f(x) = 3x^2 + 9x - 12$, $x \in \mathbb{R}$

α. Να λύσετε την ανίσωση $f(x) \leq 0$ και να παραστήσετε το σύνολο των λύσεων της στον άξονα των πραγματικών αριθμών.

Μονάδες 13

β. Να ελέγξετε αν ο αριθμός $\sqrt[3]{2}$ είναι λύση του ερωτήματος (α). Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 12

ΑΣΚΗΣΗ 12 (4_1874)

Δίνεται η εξίσωση: $x^2 - 2(\lambda - 1)x + \lambda + 5 = 0$ (1), με παράμετρο $\lambda \in \mathbb{R}$.

α) Να δείξετε ότι η διακρίνουσα της εξίσωσης (1) είναι: $\Delta = 4\lambda^2 - 12\lambda - 16$.

Μονάδες 7

β) Να βρείτε τις τιμές του $\lambda \in \mathbb{R}$, ώστε η εξίσωση να έχει δύο ρίζες πραγματικές και άνισες.

Μονάδες 10

γ) Αν η εξίσωση (1) έχει ρίζες τους αριθμούς x_1, x_2 και $d(x_1, x_2)$ είναι η απόσταση των x_1, x_2 στον άξονα των πραγματικών αριθμών, να βρείτε για ποιες τιμές του λ ισχύει: $d(x_1, x_2) = \sqrt{24}$.

Μονάδες 8

ΑΣΚΗΣΗ 13 (4_2244)

Δίνονται οι ανισώσεις:

$$|x - 2| < 3 \text{ και } x^2 - 2x - 8 \leq 0.$$

α) Να βρείτε τις λύσεις τους.

Μονάδες 10

β) Να δείξετε ότι οι ανισώσεις συναληθεύουν για $x \in (-1, 4]$.

Μονάδες 5

γ) Αν οι αριθμοί ρ_1 και ρ_2 ανήκουν στο σύνολο των κοινών λύσεων των δυο ανισώσεων, να δείξετε ότι και ο αριθμός $\frac{\rho_1 + \rho_2}{2}$ είναι κοινή τους λύση.

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 14 (4_2255)

Δίνονται οι ανισώσεις:

$$2 \leq |x| \leq 3 \text{ και } x^2 - 4x < 0.$$

α) Να βρείτε τις λύσεις τους.

Μονάδες 10

β) Να δείξετε ότι οι ανισώσεις συναληθεύουν για $x \in [2, 3]$

Μονάδες 5

γ) Αν οι αριθμοί ρ_1 και ρ_2 ανήκουν στο σύνολο των κοινών λύσεων των δυο ανισώσεων, να δείξετε ότι και ο αριθμός $\frac{\rho_1 + \rho_2}{2}$ είναι κοινή τους λύση.

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 15 (4_2273)

Δίνονται οι ανισώσεις: $|x + 1| \leq 2$ και $x^2 - x - 2 > 0$.

α) Να λύσετε τις ανισώσεις.

Μονάδες 10

β) Να δείξετε ότι οι ανισώσεις συναληθεύουν για $x \in [-3, -1)$.

Μονάδες 5

γ) Αν οι αριθμοί ρ_1 και ρ_2 ανήκουν στο σύνολο των κοινών λύσεων των δυο ανισώσεων, να δείξετε ότι: $(\rho_1 - \rho_2) \in (-2, 2)$

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 16 (4_2336)

1. Να βρείτε το πρόσημο του τριωνύμου $x^2 - 5x + 6$ για τις διάφορες τιμές του $x \in \mathbb{R}$.

Μονάδες 10

2. Δίνεται η εξίσωση $\frac{1}{4}x^2 + (2 - \lambda)x + \lambda - 2 = 0$ (1) με παράμετρο λ .

i) Να αποδείξετε ότι, για κάθε $\lambda \in (-\infty, 2) \cup (3, +\infty)$, η εξίσωση (1) έχει δύο ρίζες άνισες.

Μονάδες 10

ii) Να βρείτε τις τιμές του $\lambda \in \mathbb{R}$ για τις οποίες οι ρίζες της (1) είναι ομόσημοι αριθμοί.

Μονάδες 5

ΑΣΚΗΣΗ 17 (4_4542)

1. Να λύσετε την ανίσωση: $x^2 < x$ στο σύνολο των πραγματικών αριθμών.

Μονάδες 8

2. Δίνεται ένας πραγματικός αριθμός a με $0 < a < 1$.

i) Να βάλετε στη σειρά, από τον μικρότερο στον μεγαλύτερο και να τοποθετήσετε πάνω στον άξονα των πραγματικών αριθμών, τους αριθμούς: $0, 1, a, a^2, \sqrt{a}$. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας με τη βοήθεια και του ερωτήματος 1.

Μονάδες 10

ii) Να αποδείξετε ότι ισχύει η ανισότητα: $\sqrt{1+a} < 1 + \sqrt{a}$.

Μονάδες 7

ΑΣΚΗΣΗ 18 (4_4551)

Δίνεται το τριώνυμο: $\lambda x^2 - (\lambda^2 + 1)x + \lambda$, $\lambda \in \mathbb{R} - \{0\}$

1. Να βρείτε τη διακρίνουσα Δ του τριωνύμου και να αποδείξετε ότι το τριώνυμο έχει ρίζες πραγματικές για κάθε $\lambda \in \mathbb{R} - \{0\}$.

Μονάδες 8

2. Αν x_1, x_2 είναι οι ρίζες του τριωνύμου, να εκφράσετε το άθροισμα $S = x_1 + x_2$ συναρτήσει του $\lambda \neq 0$ και να βρείτε την τιμή του γινομένου $P = x_1 \cdot x_2$ των ριζών.

Μονάδες 5

3. Αν $\lambda < 0$, τότε:

i) το παραπάνω τριώνυμο έχει ρίζες θετικές ή αρνητικές; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 6

ii) να αποδείξετε ότι $|x_1 + x_2| \geq 2x_1 \cdot x_2$, όπου x_1, x_2 είναι οι ρίζες του παραπάνω τριωνύμου.

Μονάδες 6

ΑΣΚΗΣΗ 19 (4_4558)

Δίνεται το τριώνυμο: $f(x) = \lambda x^2 - (\lambda^2 + 1)x + \lambda$ με $\lambda > 0$.

1. Να βρείτε τη διακρίνουσα Δ του τριωνύμου και να αποδείξετε ότι το τριώνυμο έχει ρίζες θετικές για κάθε $\lambda > 0$.

Μονάδες 10

2. Αν οι ρίζες του τριωνύμου είναι τα μήκη των πλευρών ενός ορθογωνίου παραλληλογράμμου, τότε:

i) να βρείτε το εμβαδόν του ορθογωνίου.

Μονάδες 4

ii) να βρείτε την περίμετρο Π του ορθογωνίου ως συνάρτηση του λ και να αποδείξετε ότι $\Pi \geq 4$ για κάθε $\lambda > 0$.

Μονάδες 8

iii) για την τιμή του λ που η περίμετρος γίνεται ελάχιστη, δηλαδή ίση με 4, τι συμπεραίνετε για το ορθογώνιο; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 3

ΑΣΚΗΣΗ 20 (4_4575)

Δίνονται οι συναρτήσεις: $f(x) = x^2 - 4x + a$ και $g(x) = ax - 5$ με $a \in \mathbb{R}$

1. Αν ισχύει $f(2) = g(2)$, να βρείτε την τιμή του a .

Μονάδες 7

2. Για $a = 1$

i) να λύσετε την εξίσωση: $f(x) = g(x)$

Μονάδες 8

ii) να λύσετε την ανίσωση: $f(x) \geq g(x)$ και, με τη βοήθεια αυτής, να λύσετε την εξίσωση $|f(x) - g(x)| = f(x) - g(x)$.

Μονάδες 5+5=10

ΑΣΚΗΣΗ 21 (4_4607)

1. Να λύσετε την ανίσωση: $x^2 > x$ στο σύνολο των πραγματικών αριθμών.

Μονάδες 8

2. Δίνεται ένας πραγματικός αριθμός a με $a > 1$.

i) Να βάλετε στη σειρά, από τον μικρότερο στον μεγαλύτερο και να τοποθετήσετε πάνω στον άξονα των πραγματικών αριθμών, τους αριθμούς: $0, 1, a, a^2, \sqrt{a}$.
Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας με τη βοήθεια και του ερωτήματος α).

Μονάδες 10

ii) Να κάνετε το ίδιο για τους αριθμούς: $a, a^2, \frac{a+a^2}{2}$.

Μονάδες 7

ΑΣΚΗΣΗ 22 (4_4853)

Δίνεται το τριώνυμο $ax^2 + bx + \gamma = 0$ με ρίζες τους αριθμούς 1 και 2

α) Χρησιμοποιώντας τους τύπους για το άθροισμα S και το γινόμενο P των ριζών του τριωνύμου, να αποδείξετε ότι: $\gamma = 2a$ και $\beta = -3a$

Μονάδες 9

β) Αν επιπλέον γνωρίζουμε ότι το τριώνυμο παίρνει θετικές τιμές για κάθε $x \in (1, 2)$, τότε:

i) Να αποδείξετε ότι $a < 0$

Μονάδες 9

ii) Να λύσετε την ανίσωση $\gamma x^2 + \beta x + a < 0$

Μονάδες 7

ΑΣΚΗΣΗ 23 (4_4859)

Θεωρούμε το τριώνυμο $f(x) = 3x^2 + kx - 4$, με παράμετρο $k \in \mathbb{R}$

α) Να αποδείξετε ότι για οποιαδήποτε τιμή του k , το τριώνυμο έχει ρίζες πραγματικές και άνισες.

Μονάδες 10

β) Οι ρίζες του τριωνύμου είναι ομόσημες ή ετερόσημες; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 5

γ) Αν x_1, x_2 οι ρίζες του τριωνύμου και α, β δύο πραγματικοί ώστε να ισχύει

$$\alpha < x_1 < x_2 < \beta,$$

να προσδιορίσετε το πρόσημο του γινομένου $\alpha \cdot f(\alpha) \cdot \beta \cdot f(\beta)$

Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 24 (4_4952)

α) Θεωρούμε την εξίσωση $x^2 + 2x + 3 = \alpha$, με παράμετρο $\alpha \in \mathbb{R}$

i) Να βρείτε για ποιες τιμές του α η εξίσωση $x^2 + 2x + 3 = \alpha$ έχει δύο ρίζες πραγματικές και άνισες.

Μονάδες 6

ii) Να βρείτε την τιμή του α ώστε η εξίσωση να έχει διπλή ρίζα, την οποία και να προσδιορίσετε.

Μονάδες 6

β) Δίνεται το τριώνυμο $f(x) = x^2 + 2x + 3$, $x \in \mathbb{R}$

i) Να αποδείξετε ότι $f(x) \geq 2$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$

Μονάδες 7

ii) Να λύσετε την ανίσωση $\sqrt{f(x)} - 2 \leq 2$

Μονάδες 6

ΑΣΚΗΣΗ 25 (4_5285)

Δίνονται οι εξισώσεις $x^2 - 3x + 2 = 0$ (1) και $x^4 - 3x^2 + 2 = 0$ (2).

α) Να βρείτε τις ρίζες της εξίσωσης (1).

Μονάδες 5

β) Να βρείτε τις ρίζες της εξίσωσης (2).

Μονάδες 10

γ) Να βρείτε τριώνυμο της μορφής $x^2 + \beta x + \gamma$ που οι ρίζες του να είναι κάποιες από τις ρίζες της εξίσωσης (2) και επιπλέον, για κάθε αρνητικό αριθμό x , να έχει θετική τιμή.

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 26 (4_5316)

Δίνεται το τριώνυμο: $x^2 + \beta x + \beta^2$ όπου $\beta \in \mathbb{R}$

α) Να υπολογίσετε τη διακρίνουσα Δ του τριωνύμου.

Μονάδες 4

β) i) Αν $\beta \neq 0$ τι μπορείτε να πείτε για το πρόσημο του τριωνύμου;

Μονάδες 7

ii) Πώς αλλάζει η απάντησή σας στο ερώτημα (i), όταν $\beta = 0$

Μονάδες 6

γ) Με τη βοήθεια της απάντησης στο ερώτημα (β), να αποδείξετε ότι ισχύει η ανισότητα $\alpha^2 + \alpha\beta + \beta^2 > 0$ για οποιουσδήποτε πραγματικούς αριθμούς α, β που δεν είναι και οι δύο ταυτόχρονα μηδέν.

Μονάδες 8

ΑΣΚΗΣΗ 27 (4_5322)

Δίνεται το τριώνυμο: $x^2 - 2x - 8$

α) Να βρείτε το πρόσημο του τριωνύμου για τις διάφορες τιμές του πραγματικού αριθμού x

Μονάδες 10

β) Αν $\kappa = -\frac{8889}{4444}$ είναι η τιμή της παράστασης: $\kappa^2 - 2\kappa - 8$ μηδέν, θετικός ή αρνητικός αριθμός; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 8

γ) Αν ισχύει $-4 < \mu < 4$ τι μπορείτε να πείτε για το πρόσημο της τιμής της παράστασης:

$$\mu^2 - 2|\mu| - 8$$

Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 7

ΑΣΚΗΣΗ 28 (4_5884)

Δίνεται το τριώνυμο $f(x) = x^2 - 6x + \lambda - 3$ με $\lambda \in \mathbb{R}$.

α) Να υπολογίσετε τη διακρίνουσα Δ του τριωνύμου.

Μονάδες 5

β) Να βρείτε τις τιμές του λ για τις οποίες το τριώνυμο έχει δύο άνισες πραγματικές ρίζες.

Μονάδες 7

γ) Αν $3 < \lambda < 12$ τότε:

i) Να δείξετε ότι το τριώνυμο έχει δύο άνισες θετικές ρίζες.

Μονάδες 6

ii) Αν x_1, x_2 με $x_1 < x_2$ είναι οι δύο ρίζες του τριωνύμου και κ, μ είναι δύο αριθμοί με $\kappa < 0$ και $x_1 < \mu < x_2$ να προσδιορίσετε το πρόσημο του γινομένου $\kappa \cdot f(\kappa) \cdot \mu \cdot f(\mu)$

Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 7

ΑΣΚΗΣΗ 29 (4_5885)

α) i) Να βρείτε τις ρίζες του τριωνύμου: $x^2 + 9x + 18$

Μονάδες 4

ii) Να λύσετε την εξίσωση: $|x + 3| + |x^2 + 9x + 18| = 0$

Μονάδες 7

β) i) Να βρείτε το πρόσημο του τριωνύμου $x^2 + 9x + 18$ για τις διάφορες τιμές του πραγματικού αριθμού x

Μονάδες 7

ii) Να βρείτε τις τιμές του x για τις οποίες ισχύει: $|x^2 + 9x + 18| = -x^2 - 9x - 18$

Μονάδες 7

ΑΣΚΗΣΗ 30 (4_6227)

α) Να λύσετε την ανίσωση: $x^2 - 5x - 6 < 0$.

Μονάδες 10

β) Να βρείτε το πρόσημο του αριθμού $K = \left(-\frac{46}{47}\right)^2 + 5 \cdot \frac{46}{47} - 6$ και να αιτιολογήσετε το συλλογισμό σας.

Μονάδες 7

γ) Αν $\alpha \in (-6, 6)$ να βρείτε το πρόσημο της παράστασης $\Lambda = \alpha^2 - 5|\alpha| - 6$. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 8

ΑΣΚΗΣΗ 31 (4_7263)

Δίνεται το τριώνυμο: $x^2 - 6x + \lambda - 7$, όπου $\lambda \in \mathbb{R}$

α) Να βρείτε τις τιμές του λ για τις οποίες το τριώνυμο έχει πραγματικές ρίζες.

Μονάδες 7

β) i) Αν x_1, x_2 είναι οι ρίζες του τριωνύμου, να βρείτε την τιμή του αθροίσματος $S = x_1 + x_2$ των ριζών και να εκφράσετε συναρτήσει του λ το γινόμενο $P = x_1 x_2$ των ριζών.

Μονάδες 2

ii) Να δείξετε ότι, για κάθε λ με $7 < \lambda < 16$, το τριώνυμο έχει δύο άνισες ομόσημες ρίζες. Ποιο είναι τότε το πρόσημο των ριζών; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 4

γ) i) Να βρείτε τις τιμές του λ για τις οποίες η εξίσωση $x^2 - 6|x| + \lambda = 7$ (1) έχει τέσσερις διαφορετικές πραγματικές ρίζες.

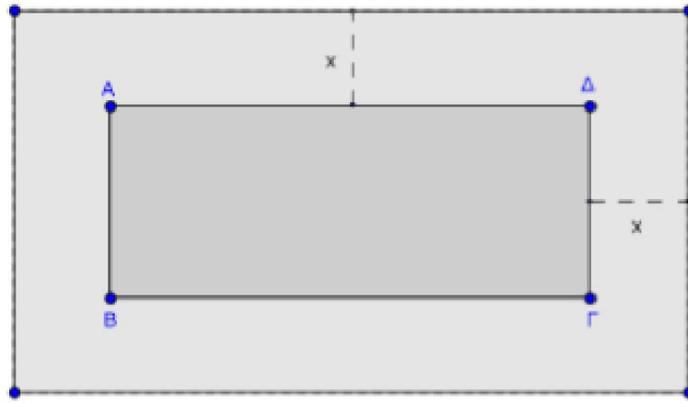
Μονάδες 8

ii) Έχει η εξίσωση (1) για $\lambda = 3\sqrt{10}$ τέσσερις διαφορετικές πραγματικές ρίζες; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 4

ΑΣΚΗΣΗ 32 (4_7511)

Ένα δημοτικό κολυμβητήριο έχει σχήμα ορθογώνιο παραλληλόγραμμο ΑΒΓΔ, με διαστάσεις 15m και 25m. Ο δήμος, για λόγους ασφαλείας, θέλει να κατασκευάσει γύρω από το κολυμβητήριο μια πλακοστρωμένη ζώνη με σταθερό πλάτος x m ($x > 0$), όπως φαίνεται στο παρακάτω σχήμα.

α) Να αποδείξετε ότι το εμβαδόν της ζώνης δίνεται από τη σχέση:

$$E(x) = 4x^2 + 80x, \quad x > 0$$

Μονάδες 9

β) Να βρεθεί το πλάτος της ζώνης, αν αυτή έχει εμβαδό $E = 500 \text{ m}^2$

Μονάδες 7

γ) Ποιο μπορεί να είναι το πλάτος της ζώνης, αν αυτή έχει εμβαδόν μικρότερο από 500 m^2 . Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 9

ΑΣΚΗΣΗ 33 (4_7512)

Ένα ορθογώνιο παραλληλόγραμμο έχει περίμετρο $\Pi = 40 \text{ cm}$. Αν $x \text{ cm}$ είναι το μήκος του παραλληλογράμμου, τότε:

α) Να αποδείξετε ότι $0 < x < 20$

Μονάδες 4

β) Να αποδείξετε ότι το εμβαδόν $E(x)$ του ορθογωνίου δίνεται από τη σχέση:

$$E(x) = 20x - x^2$$

Μονάδες 8

γ) Να αποδείξετε ότι ισχύει $E(x) \leq 100$, για κάθε $x \in (0, 20)$

Μονάδες 6

δ) Να αποδείξετε ότι από όλα τα ορθογώνια με σταθερή περίμετρο 40 cm , εκείνο που έχει το μεγαλύτερο εμβαδόν είναι το τετράγωνο πλευράς 10 cm .

Μονάδες 7

ΑΣΚΗΣΗ 34 (4_7745)

Δίνεται το τριώνυμο $f(x) = -x^2 + 2x + 3$

α) Να βρείτε το πρόσημο του τριωνύμου $f(x)$ για τις διάφορες τιμές του x .

Μονάδες 10

β) Να προσδιορίσετε, αιτιολογώντας την απάντησή σας, το πρόσημο του γινομένου:

$$f(2,999) \cdot f(-1,002)$$

Μονάδες 7

γ) Αν $-3 < a < 3$, να βρείτε το πρόσημο του αριθμού:

$$-a^2 + 2|a| + 3$$

Μονάδες 8

ΑΣΚΗΣΗ 35 (4_7958)

α) Να λύσετε την ανίσωση: $x^2 + 1 \geq \frac{5}{2}x$ (1)

Μονάδες 10

β) Δίνονται δύο αριθμοί κ , λ οι οποίοι είναι λύσεις της ανίσωσης (1) και ικανοποιούν επιπλέον τη σχέση: $(\lambda - 1)(\kappa - 1) < 0$.

i. Να δείξετε ότι το 1 είναι μεταξύ των κ , λ .

Μονάδες 8

ii. Να δείξετε ότι: $|\kappa - \lambda| \geq \frac{3}{2}$

Μονάδες 7

ΑΣΚΗΣΗ 36 (4_7974)

Δίνεται πραγματικός αριθμός α , που ικανοποιεί τη σχέση: $|\alpha - 2| < 1$

α) Να γράψετε σε μορφή διαστήματος το σύνολο των δυνατών τιμών του α .

Μονάδες 8

β) Θεωρούμε στη συνέχεια το τριώνυμο: $x^2 - (\alpha - 2)x + \frac{1}{4}$

i. Να βρείτε τη διακρίνουσα του τριωνύμου και να προσδιορίσετε το πρόσημό της.

Μονάδες 10

ii. Να δείξετε ότι, για κάθε τιμή του $x \in \mathbb{R}$, ισχύει $x^2 - (\alpha - 2)x + \frac{1}{4} > 0$

Μονάδες 7

ΑΣΚΗΣΗ 37 (4_8217)

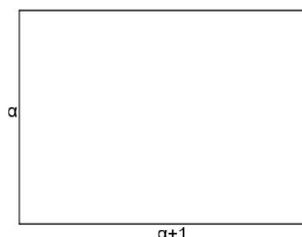
α) Να λύσετε την ανίσωση $x^2 + x - 6 < 0$.

Μονάδες 8

β) Να λύσετε την ανίσωση $\left|x - \frac{1}{2}\right| > 1$.

Μονάδες 5

γ) Δίνεται το παρακάτω παραλληλόγραμμο με πλευρές a και $a+1$

όπου ο αριθμός a ικανοποιεί τη σχέση $\left|a - \frac{1}{2}\right| > 1$. Αν για το εμβαδόν E του ορθογωνίου ισχύει $E < 6$, τότε:

i) Να δείξετε ότι: $\frac{3}{2} < \alpha < 2$.

Μονάδες 7

ii) Να βρείτε μεταξύ ποιων αριθμών κυμαίνεται η περίμετρος του ορθογώνιου.

Μονάδες 5

ΑΣΚΗΣΗ 38 (4_8445)

α) Δίνεται το τριώνυμο $x^2 - 3x + 2$, $x \in \mathbb{R}$. Να βρείτε το πρόσημο του τριωνύμου.

Μονάδες 10

β) Θεωρούμε πραγματικούς αριθμούς α, β διαφορετικούς από το 0 με $\alpha < \beta$ για τους οποίους ισχύει

$$(\alpha^2 - 3\alpha + 2)(\beta^2 - 3\beta + 2) < 0$$

Να αποδείξετε ότι ισχύει

$$|(\alpha - 1)(\beta - 2)| = (\alpha - 1)(\beta - 2)$$

Μονάδες 15

ΑΣΚΗΣΗ 39 (4_13086)

Δίνεται το τριώνυμο: $\lambda x^2 - (\lambda^2 + 1)x + \lambda$, $\lambda \in \mathbb{R} - \{0\}$

α) Να βρείτε τη διακρίνουσα Δ του τριωνύμου και να αποδείξετε ότι το τριώνυμο έχει ρίζες πραγματικές για κάθε $\lambda \in \mathbb{R} - \{0\}$.

Μονάδες 9

β) Για ποιες τιμές του λ το παραπάνω τριώνυμο έχει 2 ρίζες ίσες;

Μονάδες 6

γ) Να βρείτε τις τιμές του λ , ώστε $\lambda x^2 - (\lambda^2 + 1)x + \lambda \leq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 40 (4_13107)

Δίνεται το τριώνυμο: $f(x) = \lambda x^2 - (\lambda^2 + 1)x + \lambda$, $\lambda \in \mathbb{R} - \{0\}$

α) Να βρείτε τη διακρίνουσα Δ του τριωνύμου και να αποδείξετε ότι το τριώνυμο έχει ρίζες πραγματικές για κάθε $\lambda \in \mathbb{R} - \{0\}$

Μονάδες 8

β) Αν x_1, x_2 είναι οι ρίζες του τριωνύμου, να εκφράσετε το άθροισμα $S = x_1 + x_2$ συναρτήσει του $\lambda \neq 0$ και να βρείτε την τιμή του γινομένου $P = x_1 \cdot x_2$ των ριζών.

Μονάδες 5

γ) Αν $\lambda > 0$, το παραπάνω τριώνυμο έχει ρίζες θετικές ή αρνητικές; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 6

δ) Αν $0 < \lambda \neq 1$ και x_1, x_2 , με $x_1 < x_2$, είναι οι ρίζες του παραπάνω τριωνύμου, τότε να βρείτε το πρόσημο του γινομένου $f(0) \cdot f(\kappa) \cdot f(\mu)$, όπου κ, μ αριθμοί τέτοιοι ώστε $x_1 < \kappa < x_2 < \mu$

Μονάδες 6

ΑΣΚΗΣΗ 41 (4_20330)

Μια μικρή μεταλλική σφαίρα εκτοξεύεται κατακόρυφα από το έδαφος. Το ύψος y (σε m) στο οποίο θα βρεθεί η σφαίρα τη χρονική στιγμή t (σε sec) μετά την εκτόξευση, δίνεται από τη σχέση:

$$y = 60t - 5t^2$$

α) Μετά από πόσο χρόνο η σφαίρα θα επανέλθει στο έδαφος;

Μονάδες 8

β) Ποιες χρονικές στιγμές η σφαίρα θα βρεθεί σε ύψος $y = 175$ m;

Μονάδες 8

γ) Να βρεθεί το χρονικό διάστημα στη διάρκεια του οποίου η σφαίρα βρίσκεται σε ύψος μεγαλύτερο από 100 m.

Μονάδες 9

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Ερευνα

από το 1979

www.ereuna.com.gr

5.2: Αριθμητική Πρόοδος**ΑΣΚΗΣΗ 1 (2_474)**

Θεωρούμε την ακολουθία (a_n) των θετικών περιττών αριθμών: 1, 3, 5, 7, ...

i. Να αιτιολογήσετε γιατί η (a_n) είναι αριθμητική πρόοδος και να βρείτε τον εκατοστό όρο της.

Μονάδες 15

ii. Να αποδείξετε ότι το άθροισμα των n πρώτων περιττών θετικών αριθμών είναι ίσο με το τετράγωνο του πλήθους τους.

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 2 (2_480)

Ένα μικρό γήπεδο μπάσκετ έχει δέκα σειρές καθισμάτων και κάθε σειρά έχει k καθίσματα περισσότερα από την προηγούμενη. Η 7^η σειρά έχει 36 καθίσματα και το πλήθος των καθισμάτων του σταδίου είναι 300.

α) Αποτελούν τα καθίσματα του γηπέδου όρους αριθμητικής προόδου; Να αιτιολογήσετε το συλλογισμό σας.

Μονάδες 12

β) Πόσα καθίσματα έχει η κάθε σειρά;

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 3 (2_508)

α) Να βρείτε το άθροισμα των n πρώτων διαδοχικών θετικών ακεραίων 1, 2, 3, ..., n

Μονάδες 12

β) Να βρείτε πόσους από τους πρώτους διαδοχικούς θετικούς ακέραιους πρέπει να χρησιμοποιήσουμε για να πάρουμε άθροισμα τον αριθμό 45.

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 4 (2_1015)

Δίνεται η αριθμητική πρόοδος (a_n) με όρους $a_2 = 0$, $a_4 = 4$.

α. Να αποδείξετε ότι $\omega = 2$ και $a_1 = -2$, όπου ω είναι η διαφορά της προόδου και a_1 ο πρώτος όρος της.

Μονάδες 10

β. Να αποδείξετε ότι ο n -οστός όρος της προόδου είναι ίσος με $a_n = 2n - 4$, $n \in \mathbb{N}^*$ και να βρείτε ποιος όρος της προόδου είναι ίσος με 98.

Μονάδες 15

ΑΣΚΗΣΗ 5 (2_1050)

α) Να βρείτε τον πραγματικό αριθμό x ώστε οι αριθμοί: $x + 2$, $(x + 1)^2$, $3x + 2$ με τη σειρά που δίνονται να είναι διαδοχικοί όροι αριθμητικής προόδου.

Μονάδες 13

β) Να βρείτε τη διαφορά ω της παραπάνω αριθμητικής προόδου, όταν :

i) $x=1$

ii) $x=-1$

Μονάδες 12

ΑΣΚΗΣΗ 6 (2_1057)

Σε ένα γυμναστήριο με 10 σειρές καθισμάτων, η πρώτη σειρά έχει 120 καθίσματα και κάθε σειρά έχει 20 καθίσματα περισσότερα από την προηγούμενη της.

α) Να εκφράσετε με μια αριθμητική πρόοδο το πλήθος των καθισμάτων της ν-οστής σειράς.

Μονάδες 9

β) Πόσα καθίσματα έχει η τελευταία σειρά;

Μονάδες 8

γ) Πόσα καθίσματα έχει το γυμναστήριο;

Μονάδες 9

ΑΣΚΗΣΗ 7 (2_1064)

Δίνεται η αριθμητική πρόοδος (α_n) για την οποία ισχύει ότι :

$$\alpha_1 = 19 \text{ και } \alpha_{10} - \alpha_6 = 24 .$$

α) Να αποδείξετε ότι η διαφορά της προόδου είναι $\omega = 6$.

Μονάδες 9

β) Να βρείτε τον α_{20} .

Μονάδες 8

γ) Να βρείτε το άθροισμα των 20 πρώτων όρων της προόδου.

Μονάδες 9

ΑΣΚΗΣΗ 8 (2_1086)

Οι αριθμοί $A=1$, $B=x+4$, $\Gamma=x+8$ είναι, με τη σειρά που δίνονται, διαδοχικοί όροι αριθμητικής προόδου (α_n) .

α) Να βρείτε την τιμή του x .

Μονάδες 10

β) Αν $x = 1$ και ο αριθμός A είναι ο πρώτος όρος της αριθμητικής προόδου (α_n) ,

i) να υπολογίσετε τη διαφορά ω .

Μονάδες 7

ii) να υπολογίσετε τον εικοστό όρο της αριθμητικής προόδου

Μονάδες 8

ΑΣΚΗΣΗ 9 (2_1301)

Δίνεται αριθμητική πρόοδος (α_n) για την οποία ισχύει: $\alpha_4 - \alpha_2 = 10$

α) Να δείξετε ότι η διαφορά της προόδου είναι $\omega = 5$.

Μονάδες 12

β) Αν το άθροισμα των τριών πρώτων όρων της προόδου είναι 33, να βρείτε τον πρώτο όρο της προόδου.

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 10 (2_1513)

Δίνεται η αριθμητική πρόοδος (a_n) με $a_1 = 1$ και $a_3 = 9$.

α) Να βρείτε τη διαφορά ω της αριθμητικής προόδου.

Μονάδες 12

β) Να βρείτε τον μικρότερο θετικό ακέραιο n , ώστε να ισχύει $a_n > 30$.

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 11 (2_4300)

Σε μια αριθμητική πρόοδο (a_n) ισχύουν: $a_1 = 2$ και $a_{25} = a_{12} + 39$.

α. Να δείξετε ότι η διαφορά της προόδου είναι $\omega = 3$.

Μονάδες 12

β. Να βρείτε ποιος όρος της προόδου είναι ίσος με 152.

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 12 (2_4301)

Δίνεται αριθμητική πρόοδος (a_n) με διαφορά ω .

α. Να δείξετε ότι: $\frac{a_{15} - a_9}{a_{10} - a_7} = 2$.

Μονάδες 13

β. Αν $a_{15} - a_9 = 18$, να βρείτε την διαφορά ω της προόδου.

Μονάδες 12

ΑΣΚΗΣΗ 13 (2_4303)

Σε αριθμητική πρόοδος (a_n) ισχύουν: $a_4 - a_9 = 15$ και $a_1 = 41$.

α. Να αποδείξετε ότι η διαφορά ω της προόδου είναι ίση με -3 .

Μονάδες 12

β. Να βρείτε τον θετικό ακέραιο n , ώστε $a_n = n$.

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 14 (2_4304)

Σε αριθμητική πρόοδος (a_n) με διαφορά $\omega = 4$, ισχύει: $a_6 + a_{11} = 40$.

α. Να βρείτε τον πρώτο όρο a_1 της προόδου.

Μονάδες 12

β. Πόσους πρώτους όρους της προόδου πρέπει να προσθέσουμε ώστε το άθροισμά τους να είναι ίσο με το μηδέν; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 15 (2_4312)

Οι αριθμοί $x + 6$, $5x + 2$, $11x - 6$ είναι, με την σειρά που δίνονται, διαδοχικοί όροι αριθμητικής προόδου με πρώτο όρο a_1 και διαφορά ω .

α. Να βρείτε την τιμή του x και να αποδείξετε ότι $\omega = 4$.

Μονάδες 12

β. Αν ο πρώτος όρος της προόδου είναι $a_1 = 0$, να υπολογίσετε το άθροισμα S_8 των 8 πρώτων όρων.

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 16 (2_4319)

Σε αριθμητική πρόοδο (a_n) είναι $a_1 = 2$ και $a_5 = 14$

α. Να αποδείξετε ότι $\omega = 3$.

Μονάδες 12

β. Να βρείτε πόσους αρχικούς (πρώτους) όρους πρέπει να προσθέσουμε, ώστε το άθροισμά τους να είναι ίσο με 77.

Μονάδες 13

(Δίνεται $\sqrt{1849} = 43$)

ΑΣΚΗΣΗ 17 (4_2047)

Ένας μελισσοκόμος έχει τοποθετήσει 20 κυψέλες σε μια ευθεία η οποία διέρχεται από την αποθήκη του Α. Η πρώτη κυψέλη απέχει 1 μέτρο από την αποθήκη Α, η δεύτερη 4 μέτρα από το Α, η τρίτη 7 μέτρα από το Α και γενικά κάθε επόμενη κυψέλη απέχει από την αποθήκη Α, 3 επιπλέον μέτρα, σε σχέση με την προηγούμενη κυψέλη.

α. Να δείξετε ότι οι αποστάσεις των κυψελών από την αποθήκη Α αποτελούν διαδοχικούς όρους αριθμητικής προόδου και να βρείτε το n -όρο αυτής της προόδου. Τι εκφράζει ο πρώτος όρος της αριθμητικής προόδου και τι η διαφορά της;

Μονάδες 6

β. Σε πόση απόσταση από την αποθήκη Α είναι η 20^η κυψέλη;

Μονάδες 6

γ. Ο μελισσοκόμος ξεκινώντας από την αποθήκη Α συλλέγει το μέλι, από μία κυψέλη κάθε φορά, και το μεταφέρει πάλι πίσω στην αποθήκη Α.

i) Ποια είναι απόσταση που θα διανύσει ο μελισσοκόμος για να συλλέξει το μέλι από την 3η κυψέλη;

Μονάδες 6

ii) Ποια είναι η συνολική απόσταση που θα διανύσει ο μελισσοκόμος για να συλλέξει το μέλι και από τις 20 κυψέλες;

Μονάδες 7

ΑΣΚΗΣΗ 18 (4_2083)

Ένα κλειστό στάδιο έχει 25 σειρές καθισμάτων. Στην πρώτη σειρά έχει 12 καθίσματα και καθεμιά από τις επόμενες σειρές έχει δυο καθίσματα παραπάνω από την προηγούμενη.

α) Να βρείτε πόσα καθίσματα έχει η μεσαία και πόσα η τελευταία σειρά.

Μονάδες 10

β) Να υπολογίσετε την χωρητικότητα του σταδίου.

Μονάδες 5

γ) Οι μαθητές ενός Λυκείου προκειμένου να παρακολουθήσουν μια εκδήλωση, κατέλαβαν όλα τα καθίσματα από την 7η μέχρι και την 14η σειρά. Να βρείτε το πλήθος των μαθητών του Λυκείου.

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 19 (4_2323)

Ο Διονύσης γράφει στο τετράδιό του τους αριθμούς 3, 7, 11, 15,... και συνεχίζει προσθέτοντας κάθε φορά το 4. Σταματάει όταν έχει γράψει τους 40 πρώτους από τους αριθμούς αυτούς.

α) Είναι οι παραπάνω αριθμοί διαδοχικοί όροι μιας αριθμητικής προόδου;
Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 4

β) Να βρείτε το άθροισμα των 40 αυτών αριθμών.

Μονάδες 7

γ) Είναι ο αριθμός 120 ένας από αυτούς τους 40 αριθμούς; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 7

δ) Ο Γιώργος πήρε το τετράδιο του Διονύση και συνέχισε να γράφει διαδοχικούς όρους της ίδιας αριθμητικής προόδου, από εκεί που είχε σταματήσει ο Διονύσης μέχρι να εμφανιστεί ο αριθμός 235. Να βρείτε το άθροισμα των αριθμών που έγραψε ο Γιώργος.

Μονάδες 7

ΑΣΚΗΣΗ 20 (4_4671)

Δίνεται η αριθμητική πρόοδος (a_n) με διαφορά ω .

1. Να αποδείξετε ότι $a_{20} - a_{10} = 10\omega$.

Μονάδες 6

2. Αν $a_{20} - a_{10} = 30$ και $a_1 = 1$ να αποδείξετε ότι $a_n = 3n - 2$.

Μονάδες 6

3. Ποιος είναι ο πρώτος όρος της προόδου που ξεπερνάει το 30;

Μονάδες 7

4. Πόσοι όροι της παραπάνω προόδου είναι μικρότεροι του 60;

Μονάδες 6

ΑΣΚΗΣΗ 21 (4_4858)

Μια περιβαλλοντική οργάνωση ξεκινά να καταγράφει τον πληθυσμό των ελαφιών σε μια δασική περιοχή από το 2000 όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

Έτος	2000	2001	2002	2003	2004
Αριθμός ελαφιών	1300	1360	1420	1480	1540

Αν ο αριθμός των ελαφιών συνεχίσει να αυξάνεται με τον ίδιο σταθερό ρυθμό και μετά το 2004:

α) Να βρείτε μια σχέση που να επιτρέπει τον υπολογισμό του πληθυσμού των ελαφιών στο τέλος κάθε έτους από το 2000 και μετά.

Μονάδες 6

β) Με τη βοήθεια της σχέσης αυτής:

i) Να προσδιορίσετε τον πληθυσμό των ελαφιών στο τέλος του 2012.

Μονάδες 6

ii) Να προβλέψετε το έτος στο τέλος του οποίου ο αρχικός πληθυσμός των 1300 ελαφιών θα αυξηθεί κατά 60%.

Μονάδες 6

iii) Να προβλέψετε το έτος που ο πληθυσμός των ελαφιών δε θα υπερβεί τα 2600 ελάφια.

Μονάδες 7

ΑΣΚΗΣΗ 22 (4_4925)

Σε μια αριθμητική πρόοδο είναι $a_2 = \kappa^2$ και $a_3 = (\kappa + 1)^2$, κ ακέραιος με $\kappa > 1$

α) Να αποδείξετε ότι η διαφορά ω της προόδου είναι αριθμός περιττός.

Μονάδες 8

β) Αν επιπλέον ο πρώτος όρος της είναι $a_1 = 2$, τότε:

i) Να βρείτε τον αριθμό κ και να αποδείξετε ότι $\omega = 7$

Μονάδες 8

ii) Να εξετάσετε αν ο αριθμός 1017 είναι όρος της προόδου.

Μονάδες 9

ΑΣΚΗΣΗ 23 (4_6143)

Στην Α΄ τάξη ενός Λυκείου της Καρδίτσας η σύμβουλος των μαθηματικών πρόκειται να πραγματοποιήσει μια δραστηριότητα. Επειδή όμως δεν γνωρίζει το πλήθος των μαθητών της τάξης, συμβουλευεται το Γυμναστή του σχολείου, που στοιχίζει τους μαθητές για τις παρελάσεις και εκείνος της απαντά με ένα πρόβλημα:

«Μπορώ να τοποθετήσω όλους τους μαθητές σε x σειρές με $x - 1$ μαθητές σε κάθε σειρά. Αν όμως θελήσω να τους τοποθετήσω σε $x + 3$ σειρές με $x - 3$ μαθητές σε κάθε σειρά, θα μου λείπει ένας μαθητής».

α) Να βρείτε την τιμή του x .

Μονάδες 6

β) Να αποδείξετε η Α΄ τάξη έχει 90 μαθητές.

Μονάδες 6

γ) Η σύμβουλος σκοπεύει να μοιράσει τους παραπάνω 90 μαθητές σε n ομάδες εργασίας, ώστε στην πρώτη ομάδα να πάνε 2 μαθητές και σε κάθε επόμενη ομάδα να πηγαίνουν 2 παραπάνω κάθε φορά. Να βρείτε την τιμή του n δηλαδή πόσες ομάδες εργασίας θα δημιουργηθούν.

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 24 (4_7503)

Οι αριθμοί: $x^2 + 5$, $x^2 + x$, $2x + 4$, με τη σειρά που δίνονται, είναι διαδοχικοί όροι αριθμητικής προόδου.

α) Να βρείτε τις δυνατές τιμές του αριθμού x .

Μονάδες 6

β) Αν $x = 3$ και ο αριθμός $x^2 + 5$ είναι ο 4os όρος της προόδου, να βρείτε:

i) Τη διαφορά ω της αριθμητικής προόδου.

Μονάδες 5

ii) Τον πρώτο όρο της προόδου.

Μονάδες 6

iii) Το άθροισμα $S = \alpha_{15} + \alpha_{16} + \alpha_{17} + \dots + \alpha_{24}$.

Μονάδες 8

ΑΣΚΗΣΗ 25 (4_7504)

Σε μια αριθμητική πρόοδο (α_n) , ο 3ος όρος είναι $\alpha_3 = 8$ και ο 8ος όρος είναι $\alpha_8 = 23$

α) Να αποδείξετε ότι ο 1^{ος} όρος της αριθμητικής προόδου είναι $\alpha_1=2$ και η διαφορά της $\omega=3$.

Μονάδες 9

β) Να υπολογίσετε τον 31^ο όρο της.

Μονάδες 6

γ) Να υπολογίσετε το άθροισμα:

$$S = (\alpha_1 + 1) + (\alpha_2 + 2) + \dots + (\alpha_{31} + 31)$$

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 26 (4_10775)

Σε μια αίθουσα θεάτρου με 20 σειρές καθισμάτων, το πλήθος των καθισμάτων κάθε σειράς αυξάνει καθώς ανεβαίνουμε από σειρά σε σειρά, κατά τον ίδιο πάντα αριθμό καθισμάτων. Η 1^η σειρά έχει 16 καθίσματα και η 7^η σειρά έχει 28 καθίσματα.

α) Να δείξετε ότι οι αριθμοί που εκφράζουν το πλήθος των καθισμάτων κάθε σειράς είναι διαδοχικοί όροι αριθμητικής προόδου. Να βρείτε τον πρώτο όρο της και τη διαφορά αυτής της προόδου.

Μονάδες 5

β) Να βρείτε το γενικό όρο της προόδου.

Μονάδες 4

γ) Πόσα καθίσματα έχει όλο το θέατρο;

Μονάδες 5

δ) Αν στην 1^η σειρά της αίθουσας αυτής υπάρχουν 6 κενά καθίσματα, στη 2^η υπάρχουν 9 κενά καθίσματα, στην 3^η υπάρχουν 12 κενά καθίσματα και γενικά, τα κενά καθίσματα κάθε σειράς, από τη 2^η και μετά, είναι κατά 3 περισσότερα από αυτά της προηγούμενης, τότε:

i) Να βρείτε από ποια σειρά και πέρα θα υπάρχουν μόνο κενά καθίσματα.

Μονάδες 5

ii) Να βρείτε πόσοι είναι οι θεατές.

Μονάδες 6

ΑΣΚΗΣΗ 27 (4_13093)

Ο ιδιοκτήτης ενός ταξιδιωτικού γραφείου εκτιμά ότι, όταν για μια συγκεκριμένη διαδρομή διαθέτει τα εισιτήρια στην κανονική τιμή των 21 € ανά εισιτήριο, τότε πουλά κατά μέσο όρο 30 μόνο εισιτήρια, ενώ το λεωφορείο έχει 51 θέσεις. Θέλοντας να αυξήσει τη πελατεία του, κάνει την ακόλουθη προσφορά: Ο πρώτος επιβάτης που θα αγοράσει εισιτήριο θα πληρώσει 3€ και κάθε επόμενος επιβάτης θα πληρώνει 0,5€ περισσότερο από τον προηγούμενο.

α) Να βρείτε το ποσό που θα πληρώσει ο δεύτερος, ο τρίτος και ο τέταρτος επιβάτης.

Μονάδες 4

β) Αν, για κάθε $n \leq 51$ ο αριθμός a_n εκφράζει το ποσό που θα πληρώσει ο n -οστός επιβάτης, να δείξετε ότι οι αριθμοί $a_1, a_2, \dots, a_{51}$ είναι διαδοχικοί όροι αριθμητικής προόδου και να βρείτε τη διαφορά ω αυτής της προόδου.

Μονάδες 6

γ) Αν το λεωφορείο γεμίσει, να βρείτε το ποσό που θα πληρώσει ο 51^{ος} επιβάτης.

Μονάδες 7

δ) Να βρείτε πόσα τουλάχιστον εισιτήρια θα πρέπει να πουληθούν ώστε η είσπραξη του γραφείου με αυτή την προσφορά να ξεπερνά την είσπραξη που θα έκανε αν πουλούσε 30 εισιτήρια στην τιμή των 21 € ανά εισιτήριο. (Δίνεται ότι: $\sqrt{10201} = 101$)

Μονάδες 8

ΑΣΚΗΣΗ 28 (4_13156)

Δίνεται μία αριθμητική πρόοδος (a_n) όπου $n \in \mathbb{N}^*$.

Αν οι τρεις πρώτοι όροι της προόδου είναι:

$$a_1 = x, \quad a_2 = 2x^2 - 3x - 4, \quad a_3 = x^2 - 2, \quad \text{όπου } x \in \mathbb{Z}$$

τότε:

α) Να αποδειχθεί ότι $x = 3$

Μονάδες 10

β) Να βρεθεί ο n -οστός όρος της προόδου και να αποδειχθεί ότι δεν υπάρχει όρος της προόδου που να ισούται με 2014

Μονάδες 8

γ) Να υπολογίσετε το άθροισμα:

$$S = a_1 + a_3 + a_5 + \dots + a_{15}$$

Μονάδες 7

5.3: Γεωμετρική Πρόοδος

ΑΣΚΗΣΗ 1 (2_495)

Σε γεωμετρική πρόοδο (a_n) με θετικό λόγο λ , ισχύει: $a_3 = 1$ και $a_5 = 4$

α) Να βρείτε το λόγο λ της προόδου και τον πρώτο όρο της.

Μονάδες 13

β) Να αποδείξετε ότι ο n -οστός όρος της προόδου είναι: $a_n = 2^{n-3}$

Μονάδες 12

ΑΣΚΗΣΗ 2 (2_1032)

α) Να βρείτε τον πραγματικό αριθμό x ώστε οι αριθμοί : $x, 2x + 1, 5x + 4$ με την σειρά που δίνονται, να είναι διαδοχικοί όροι γεωμετρικής προόδου.

Μονάδες 13

β) Να βρείτε το λόγο λ της παραπάνω γεωμετρικής προόδου, όταν:

i) $x = 1$

ii) $x = -1$

Μονάδες 12

ΑΣΚΗΣΗ 3 (2_1088)

α) Αν οι αριθμοί $4 - x, x, 2$ είναι διαδοχικοί όροι αριθμητικής προόδου, να προσδιορίσετε τον αριθμό x .

Μονάδες 9

β) Αν οι αριθμοί $4 - x, x, 2$ είναι διαδοχικοί όροι γεωμετρικής προόδου, να προσδιορίσετε τον αριθμό x .

Μονάδες 9

γ) Να βρεθεί ο αριθμός x ώστε οι αριθμοί $4 - x, x, 2$ να είναι διαδοχικοί όροι αριθμητικής και γεωμετρικής προόδου

Μονάδες 7

ΑΣΚΗΣΗ 4 (2_1100)

Δίνεται η εξίσωση : $2x^2 - 5\beta x + 2\beta^2 = 0$ (1), με παράμετρο $\beta > 0$.

α) Να δείξετε ότι η εξίσωση (1) έχει ρίζες τις : $x_1 = 2\beta$ και $x_2 = \frac{\beta}{2}$

Μονάδες 12

β) Αν x_1, x_2 είναι οι ρίζες της (1), να εξετάσετε αν οι αριθμοί x_1, β, x_2 , με τη σειρά που δίνονται, είναι διαδοχικοί όροι γεωμετρικής προόδου και να αιτιολογήσετε το συλλογισμό σας

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 5 (2_1101)

Δίνεται η εξίσωση : $x^2 - 2\beta x + (\beta^2 - 4) = 0$ (1) με παράμετρο $\beta \in \mathbb{R}$

α) Να δείξετε ότι η εξίσωση (1) έχει ρίζες τις : $x_1 = \beta - 2$ και $x_2 = \beta + 2$

Μονάδες 12

β) Αν x_1, x_2 είναι οι ρίζες της (1), να εξετάσετε αν οι αριθμοί x_1, β, x_2 με τη σειρά που δίνονται, είναι διαδοχικοί όροι αριθμητικής προόδου και να αιτιολογήσετε το συλλογισμό σας

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 6 (2_3828)

Οι αριθμοί $\kappa - 2, 2\kappa$ και $7\kappa + 4, \kappa \in \mathbb{N}$ είναι, με τη σειρά που δίνονται, διαδοχικοί όροι μιας γεωμετρικής προόδου (a_n)

α. Να αποδείξετε ότι $\kappa = 4$ και να βρείτε το λόγο λ της προόδου.

Μονάδες 12

β. i. Να εκφράσετε το 2^ο όρο, τον 5^ο και τον 4^ο όρο της παραπάνω γεωμετρικής προόδου ως συνάρτηση του a_1

Μονάδες 6

ii. Να αποδείξετε ότι $a_2 + a_5 = 4(a_1 + a_4)$

Μονάδες 7

ΑΣΚΗΣΗ 7 (2_4288)

α. Να βρείτε, για ποιες τιμές του x , οι αριθμοί $x + 4, 2 - x, 6 - x$ με τη σειρά που δίνονται είναι διαδοχικοί όροι γεωμετρικής προόδου.

Μονάδες 13

β. Αν $x = 5$ και ο $6 - x$ είναι ο τέταρτος όρος της παραπάνω γεωμετρικής προόδου, να βρείτε:

i) το λόγο λ της γεωμετρικής προόδου.

Μονάδες 6

ii) τον πρώτο όρο a_1 της προόδου.

Μονάδες 6

ΑΣΚΗΣΗ 8 (2_4315)

Δίνεται η γεωμετρική πρόοδος (a_n) , για την οποία ισχύει $\frac{a_5}{a_2} = 27$.

α. Να δείξετε ότι ο λόγος της προόδου είναι $\lambda = 3$

Μονάδες 10

β. Αν το άθροισμα των τεσσάρων πρώτων όρων της προόδου είναι 200, να βρείτε τον πρώτο όρο a_1 .

Μονάδες 15

ΑΣΚΗΣΗ 9 (4_2340)

Μια οικογένεια, προκειμένου να χρηματοδοτήσει τις σπουδές του παιδιού της, έχει να επιλέξει μεταξύ δυο προγραμμάτων που της προτείνονται:

Για το πρόγραμμα Α πρέπει να καταθέσει τον 1^ο μήνα 1 ευρώ, το 2^ο μήνα 2 ευρώ, τον 3^ο μήνα 4 ευρώ και γενικά, κάθε μήνα που περνάει, πρέπει να καταθέτει ποσό διπλάσιο από αυτό που κατέθεσε τον προηγούμενο μήνα.

Για το πρόγραμμα Β πρέπει να καταθέσει τον 1^ο μήνα 100 ευρώ, τον 2^ο μήνα 110 ευρώ, τον τρίτο μήνα 120 ευρώ και γενικά, κάθε μήνα που περνάει να καταθέτει ποσό κατά 10 ευρώ μεγαλύτερο από εκείνο που κατέθεσε τον προηγούμενο μήνα.

1. i) Να βρείτε το ποσό α_n που πρέπει να κατατεθεί στο λογαριασμό το n° μήνα σύμφωνα με το πρόγραμμα Α.

Μονάδες 4

ii) Να βρείτε το ποσό β_n που πρέπει να κατατεθεί στο λογαριασμό το n° μήνα σύμφωνα με το πρόγραμμα Β.

Μονάδες 4

iii) Να βρείτε το ποσό A_n που θα υπάρχει στο λογαριασμό μετά από n μήνες σύμφωνα με το πρόγραμμα Α.

Μονάδες 5

iv) Να βρείτε το ποσό B_n που θα υπάρχει στο λογαριασμό μετά από n μήνες σύμφωνα με το πρόγραμμα Β.

Μονάδες 5

2. i) Τι ποσό θα υπάρχει στο λογαριασμό μετά τους πρώτους 6 μήνες, σύμφωνα με κάθε πρόγραμμα;

Μονάδες 3

ii) Αν κάθε πρόγραμμα ολοκληρώνεται σε 12 μήνες, με ποιο από τα δυο προγράμματα το συνολικό ποσό που θα συγκεντρωθεί θα είναι μεγαλύτερο;

Μονάδες 4

ΑΣΚΗΣΗ 10 (4_4629)

Ένα μυρμήγκι περπατάει πάνω σε ένα ευθύγραμμο κλαδί μήκους 1 m, με τον ακόλουθο τρόπο: Ξεκινάει από το ένα άκρο του κλαδιού και το 1^ο λεπτό προχωράει 1 cm, το 2^ο λεπτό προχωράει 3 cm και γενικά, κάθε λεπτό διανύει απόσταση κατά 2 cm μεγαλύτερη από αυτήν που διήνυσε το προηγούμενο λεπτό.

1. Να δείξετε ότι οι αποστάσεις που διανύει το μυρμήγκι κάθε λεπτό της κίνησής του, είναι διαδοχικοί όροι αριθμητικής προόδου και να βρείτε τον n -οστό όρο α_n αυτής της προόδου.

Μονάδες 5

2. Να βρείτε τη συνολική απόσταση που κάλυψε το μυρμήγκι τα πρώτα 5 λεπτά της κίνησής του.

Μονάδες 4

3. Να βρείτε σε πόσα λεπτά το μυρμήγκι θα φτάσει στο άλλο άκρο του κλαδιού.

Μονάδες 4

4. Υποθέτουμε τώρα ότι, την ίδια στιγμή που το μυρμήγκι ξεκινάει την πορεία του, από το άλλο άκρο του κλαδιού μία αράχνη ξεκινάει και αυτή προς την αντίθετη κατεύθυνση και με τον ακόλουθο τρόπο: Το 1^ο λεπτό προχωράει 1 cm, το 2^ο λεπτό προχωράει 2 cm, το 3^ο λεπτό προχωράει 4 cm και, γενικά, κάθε λεπτό διανύει απόσταση διπλάσια από αυτήν που διήνυσε το προηγούμενο λεπτό.

i) Να δείξετε ότι οι αποστάσεις που διανύει η αράχνη κάθε λεπτό της κίνησής της, είναι διαδοχικοί όροι γεωμετρικής προόδου και να βρείτε τον n -οστό όρο β_n αυτής της προόδου.

Μονάδες 7

ii) Να βρείτε σε πόσα λεπτά το μυρμήγκι και η αράχνη θα βρεθούν αντιμέτωπα σε απόσταση 1 cm .

Μονάδες 5

ΑΣΚΗΣΗ 11 (4_6678)

Δίνεται ορθογώνιο παραλληλόγραμμο με μήκη πλευρών a, β και εμβαδόν E , τέτοια ώστε οι αριθμοί a, E, β , με τη σειρά που δίνονται να είναι διαδοχικοί όροι γεωμετρικής προόδου.

α) Να αποδείξετε ότι $E = 1$.

Μονάδες 10

β) Αν $a + \beta = 10$ τότε:

i) Να κατασκευάσετε μια εξίσωση $2^{\text{ου}}$ βαθμού με ρίζες τα μήκη a, β .

Μονάδες 5

ii) Να βρείτε τα μήκη a, β .

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 12 (4_6859)

Δίνονται οι αριθμοί $2, x, 8$ με $x > 0$.

α) Να βρείτε την τιμή του x ώστε οι αριθμοί $2, x, 8$, με τη σειρά που δίνονται, να αποτελούν διαδοχικούς όρους αριθμητικής προόδου. Ποια είναι η διαφορά ω αυτής της προόδου;

Μονάδες 5

β) Να βρείτε τώρα την τιμή του x ώστε οι αριθμοί $2, x, 8$, με τη σειρά που δίνονται, να αποτελούν διαδοχικούς όρους γεωμετρικής προόδου. Ποιος είναι ο λόγος λ αυτής της προόδου;

Μονάδες 5

γ) Αν (α_n) είναι η αριθμητική πρόοδος $2, 5, 8, 11, \dots$ και (β_n) είναι η γεωμετρική πρόοδος $2, 4, 8, 16, \dots$ τότε:

i) Να βρείτε το άθροισμα S_n των n πρώτων όρων της (α_n) .

Μονάδες 7

ii) Να βρείτε την τιμή του n ώστε, για το άθροισμα S_n των n πρώτων όρων της (α_n) να ισχύει: $2(S_n + 24) = \beta_7$.

Μονάδες 8

ΑΣΚΗΣΗ 13 (4_7514)

Δίνεται αριθμητική πρόοδος (α_n) με $\alpha_3=10$ και $\alpha_{20}=61$.

α) Να βρεθεί ο πρώτος όρος και η διαφορά της προόδου

Μονάδες 8

β) Να εξετάσετε αν ο αριθμός 333 είναι όρος της προόδου.

Μονάδες 8

γ) Να εξετάσετε αν υπάρχουν διαδοχικοί όροι x και y της παραπάνω προόδου (α_n) ,

τέτοιιοι ώστε να ισχύει: $\frac{x}{2} = \frac{y}{2}$.

Μονάδες 9

ΑΣΚΗΣΗ 14 (4_8170)

Δίνεται γεωμετρική πρόοδος (α_n) με λόγο λ για την οποία ισχύουν τα ακόλουθα:

$$\alpha_3 = 4, \alpha_5 = 16 \text{ και } \lambda > 0$$

α) Να βρεθούν ο πρώτος όρος α_1 και ο λόγος λ της προόδου.

Μονάδες 8

β) Να αποδείξετε ότι η ακολουθία (β_n) με $\beta_n = \frac{1}{\alpha_n}$ αποτελεί επίσης γεωμετρική

πρόοδο με λόγο τον αντίστροφο του λόγου της (α_n) .

Μονάδες 9

γ) Αν S_{10} , S'_{10} είναι τα αθροίσματα των 10 πρώτων όρων των προόδων (α_n) και (β_n) αντίστοιχα, να αποδείξετε ότι ισχύει η σχέση:

$$S'_{10} = \frac{1}{2^9} S_{10}$$

Μονάδες 8

ΑΣΚΗΣΗ 15 (4_13088)

Εξαιτίας ενός ατυχήματος σε διυλιστήριο πετρελαίου, διαρρέει στην θάλασσα πετρέλαιο που στο τέλος της 1^{ης} ημέρας καλύπτει 3 τετραγωνικά μίλια (τ.μ.), στο τέλος της 2^{ης} ημέρας καλύπτει 6 τ.μ., στο τέλος της 3^{ης} ημέρας καλύπτει 12 τ.μ. και γενικά εξαπλώνεται έτσι, ώστε στο τέλος κάθε ημέρας να καλύπτει επιφάνεια διπλάσια από αυτήν που κάλυπτε την προηγούμενη.

α) Να βρείτε την επιφάνεια της θάλασσας που θα καλύπτει το πετρέλαιο στο τέλος της 5^{ης} ημέρας μετά το ατύχημα.

Μονάδες 7

β) Πόσες ημέρες μετά από τη στιγμή του ατυχήματος το πετρέλαιο θα καλύπτει 768τ.μ ;

Μονάδες 9

γ) Στο τέλος της 9^{ης} ημέρας επεμβαίνει ο κρατικός μηχανισμός και αυτομάτως σταματάει η εξάπλωση του πετρελαίου. Στο τέλος της επόμενης ημέρας η επιφάνεια που καλύπτει το πετρέλαιο έχει μειωθεί κατά 6 τ.μ. και συνεχίζει να μειώνεται κατά 6 τ.μ. την ημέρα. Να βρείτε πόσες ημέρες μετά από τη στιγμή του ατυχήματος η θαλάσσια επιφάνεια που καλύπτεται από το πετρέλαιο θα έχει περιοριστεί στα 12 τ.μ.

Μονάδες 9

ΑΣΚΗΣΗ 16 (4_13092)

Σε έναν οργανισμό, αρχικά υπάρχουν 204800 βακτήρια. Μετά από 1 ώρα υπάρχουν 102400 βακτήρια, μετά από 2 ώρες 51200 βακτήρια, και γενικά ο αριθμός των βακτηρίων υποδιπλασιάζεται κάθε μια ώρα.

α) Πόσα βακτήρια θα υπάρχουν μετά από 6 ώρες;

Μονάδες 6

β) Τη χρονική στιγμή όμως που τα βακτήρια ήταν 3200, ο οργανισμός παρουσίασε ξαφνική επιδείνωση. Ο αριθμός των βακτηρίων άρχισε πάλι να αυξάνεται ώστε κάθε μια ώρα να τριπλασιάζεται. Το φαινόμενο αυτό διήρκεσε για 5 ώρες. Συμβολίζουμε με β_n το πλήθος των βακτηρίων n ώρες μετά από την στιγμή της επιδείνωσης ($n \leq 5$)

i) Να δείξετε ότι η ακολουθία (β_n) είναι γεωμετρική πρόοδος, και να βρείτε τον πρώτο όρο και το λόγο της.

Μονάδες 6

ii) Να εκφράσετε το πλήθος β_n των βακτηρίων συναρτήσει του n

Μονάδες 6

iii) Πόσα βακτήρια θα υπάρχουν στον οργανισμό 3 ώρες μετά από την στιγμή της επιδείνωσης;

Μονάδες 7

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΡΕΥΝΑ

από το 1979

www.ereuna.com.gr

6.1: Η Έννοια της Συνάρτησης

ΑΣΚΗΣΗ 1 (2_488)

Δίνεται η συνάρτηση f , με $f(x) = \frac{2x^2 - 5x + 3}{x^2 - 1}$

i. Να βρείτε το πεδίο ορισμού της A .

Μονάδες 5

ii. Να παραγοντοποιήσετε το τριώνυμο $2x^2 - 5x + 3$

Μονάδες 10

iii. Να αποδείξετε ότι για κάθε $x \in A$ ισχύει: $f(x) = \frac{2x - 3}{x + 1}$

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 2 (2_510)

Δίνεται η συνάρτηση f , με: $f(x) = \begin{cases} 2x - 5, & x \leq 3 \\ x^2, & 3 < x < 10 \end{cases}$

α) Να γράψετε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης f σε μορφή διαστήματος.

Μονάδες 8

β) Να υπολογίσετε τις τιμές: $f(-1)$, $f(3)$ και $f(5)$.

Μονάδες 8

γ) Να λύσετε την εξίσωση: $f(x) = 25$

Μονάδες 9

ΑΣΚΗΣΗ 3 (2_999)

α. Να παραγοντοποιήσετε το τριώνυμο $x^2 - 5x + 6$

Μονάδες 12

β. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{x - 2}{x^2 - 5x + 6}$

1. Να βρείτε το πεδίο ορισμού A της συνάρτησης.

Μονάδες 5

2. Να αποδείξετε ότι για κάθε $x \in A$ ισχύει $f(x) = \frac{1}{x - 3}$.

Μονάδες 8

ΑΣΚΗΣΗ 4 (2_1042)

Δίνεται η συνάρτηση: $f(x) = \begin{cases} 2x + 4, & x < 0 \\ x - 1, & x \geq 0 \end{cases}$

α) Να δείξετε ότι: $f(-1) = f(3)$

Μονάδες 13

β) Να προσδιορίσετε τις τιμές του $x \in \mathbb{R}$, ώστε: $f(x) = 0$

Μονάδες 12

ΑΣΚΗΣΗ 5 (2_1082)

Δίνεται η συνάρτηση : $f(x) = \frac{x+2}{x^2-x-6}$

α) Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης f.

Μονάδες 15

β) Να δείξετε ότι : $f(2) + f(4) = 0$

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 6 (2_1302)

Δίνεται η συνάρτηση f, με $f(x) = \begin{cases} 8-x, & \text{αν } x < 0 \\ 2x+5, & \text{αν } x \geq 0 \end{cases}$

α) Να δείξετε ότι: $f(-5) = f(4)$

Μονάδες 13

β) Να βρείτε τις τιμές του $x \in \mathbb{R}$, ώστε $f(x) = 9$

Μονάδες 12

ΑΣΚΗΣΗ 7 (2_1532)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{x^3 - 16x}{x - 4}$

α) Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης f και να αποδείξετε ότι, για τα x που ανήκουν στο πεδίο ορισμού της, ισχύει $f(x) = x^2 + 4x$.

Μονάδες 15

β) Να βρείτε τις τιμές του x για τις οποίες ισχύει $f(x) = 32$.

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 8 (2_1537)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x + \frac{1}{x}, x \neq 0$.

α) Να υπολογίσετε την τιμή της παράστασης:

$$A = f\left(\frac{1}{2}\right) + f(1) - f(2)$$

Μονάδες 10

β) Να λύσετε την εξίσωση $f(x) = \frac{5}{2}$.

Μονάδες 15

ΑΣΚΗΣΗ 9 (4_2220)

Μια μπάλα που εκτοξεύεται κατακόρυφα προς τα πάνω, αφού διαγράψει μια τροχιά, μετά από κάποιο χρόνο θα πέσει στο έδαφος. Το ύψος h (σε m) από το έδαφος, στο οποίο βρίσκεται η μπάλα κάθε χρονική στιγμή t (σε sec) κατά την κίνησή της, προσδιορίζεται από τη συνάρτηση:

$$h(t) = -5t^2 + 10t + 1,05$$

α) Να βρείτε τις τιμές $h(0)$, $h(1)$ και $h(2)$, και να εξηγήσετε τι παριστάνουν στο πλαίσιο του προβλήματος.

Μονάδες 6

β) Να βρείτε μετά από πόσο χρόνο η μπάλα θα φτάσει στο έδαφος.

Μονάδες 8

γ) Να δείξετε ότι το ύψος στο οποίο βρίσκεται η μπάλα κάθε χρονική στιγμή t μπορεί να προσδιοριστεί και από τον τύπο:

$$h(t) = 5 \left[1,21 - (t-1)^2 \right]$$

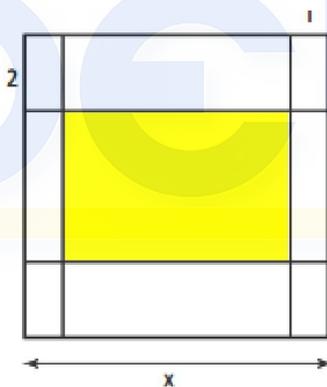
Μονάδες 5

δ) Να εξετάσετε αν υπάρχει χρονική στιγμή t_1 (σε sec) που το ύψος h της μπάλας από το έδαφος θα είναι πάνω από 6,05 m.

Μονάδες 6

ΑΣΚΗΣΗ 10 (4_2226)

Για την τύπωση επαγγελματικής κάρτας επιλέγεται τετράγωνο χαρτόνι πλευράς x cm ($5 \leq x \leq 10$) στο οποίο η περιοχή τύπωσης περιβάλλεται από περιθώρια 2 cm στο πάνω και στο κάτω μέρος της και 1 cm δεξιά και αριστερά (όπως στο σχήμα).

α) Να δείξετε ότι το εμβαδόν E της περιοχής τύπωσης των επαγγελματικών στοιχείων εκφράζεται από τη συνάρτηση:

$$E(x) = (x-2)(x-4)$$

Μονάδες 8

β) Να βρεθεί η τιμή του x ώστε το εμβαδόν της περιοχής τύπωσης των επαγγελματικών στοιχείων να είναι 35 cm^2 .

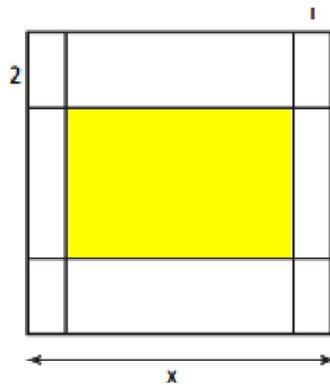
Μονάδες 7

γ) Να βρεθούν οι τιμές που μπορεί να πάρει η πλευρά x του τετραγώνου, αν η περιοχή τύπωσης των επαγγελματικών στοιχείων έχει εμβαδόν τουλάχιστον 24 cm^2 .

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 11 (4_2229)

Για την τύπωση επαγγελματικής κάρτας επιλέγεται τετράγωνο χαρτόνι πλευράς x cm ($5 \leq x \leq 10$), στο οποίο η περιοχή τύπωσης περιβάλλεται από περιθώρια 2 cm στο πάνω και στο κάτω μέρος της και 1 cm δεξιά και αριστερά (όπως στο σχήμα).

α) Να δείξετε ότι το εμβαδόν E της περιοχής τύπωσης των επαγγελματικών στοιχείων εκφράζεται από τη συνάρτηση:

$$E(x) = x^2 - 6x + 8$$

Μονάδες 8

β) Να βρεθεί η τιμή του x ώστε το εμβαδόν της περιοχής τύπωσης των επαγγελματικών στοιχείων να είναι 24 cm^2 .

Μονάδες 7

γ) Αν το εμβαδόν της περιοχής τύπωσης των επαγγελματικών στοιχείων είναι το πολύ 35 cm^2 , να βρεθούν οι τιμές που μπορεί να πάρει η πλευρά x του τετραγώνου.

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 12 (4_2234)

Για τη μέτρηση θερμοκρασιών χρησιμοποιούνται οι κλίμακες βαθμών Κελσίου (Celsius), Φαρενάιτ (Fahrenheit) και Κέλβιν (Kelvin). Οι μετατροπές της θερμοκρασίας από Κελσίου σε Φαρενάιτ και από Κελσίου σε Κέλβιν, περιγράφονται από τις προτάσεις Π_1 και Π_2 :

Π_1 : Για να μετατρέψουμε τη θερμοκρασία από βαθμούς Κελσίου ($^{\circ}C$) σε βαθμούς Φαρενάιτ ($^{\circ}F$), πολλαπλασιάζουμε τους βαθμούς Κελσίου με 1,8 και προσθέτουμε 32.

Π_2 : Για να μετατρέψουμε τη θερμοκρασία από βαθμούς Κελσίου ($^{\circ}C$) σε βαθμούς Κέλβιν ($^{\circ}K$), προσθέτουμε στους βαθμούς Κελσίου ($^{\circ}C$) το 273.

α) Να εκφράσετε συμβολικά τη σχέση που περιγράφει η κάθε πρόταση.

Μονάδες 8

β) Να δείξετε ότι η εξίσωση που παριστάνει τη σχέση μεταξύ της θερμοκρασίας σε βαθμούς Κέλβιν ($^{\circ}K$) και της θερμοκρασίας σε βαθμούς Φαρενάιτ ($^{\circ}F$) είναι η:

$$K = \frac{F - 32}{1,8} + 273$$

Μονάδες 7

γ) Στη διάρκεια μιας νύχτας η θερμοκρασία σε μια πόλη κυμάνθηκε από $278^{\circ}K$ μέχρι $283^{\circ}K$. Να βρείτε το διάστημα μεταβολής της θερμοκρασίας σε $^{\circ}F$.

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 13 (4_4682)

Δίνεται η εξίσωση: $x^2 - x + \lambda - \lambda^2 = 0$ με παράμετρο $\lambda \in \mathbb{R}$ (1)

1. Να βρείτε τη διακρίνουσα Δ της εξίσωσης και να αποδείξετε ότι η εξίσωση έχει ρίζες πραγματικές για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}$

Μονάδες 10

2. Για ποια τιμή του λ η εξίσωση (1) έχει δύο ρίζες ίσες;

Μονάδες 6

3. Να βρείτε το λ , ώστε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης $f(x) = \sqrt{x^2 - x + \lambda - \lambda^2}$ να είναι το σύνολο $\mathbb{R}$.

Μονάδες 9

ΑΣΚΗΣΗ 14 (4_6228)

Θεωρούμε ορθογώνιο τρίγωνο $AB\Gamma$ ($A = 90^\circ$) με κάθετες πλευρές που έχουν μήκη x, y τέτοια, ώστε: $x + y = 10$.

α) Να αποδείξετε ότι το εμβαδόν του τριγώνου $AB\Gamma$ συναρτήσει του x δίνεται από τον τύπο: $E(x) = \frac{1}{2}(-x^2 + 10x)$, $x \in (0, 10)$.

Μονάδες 9

β) Να αποδείξετε ότι $E(x) \leq \frac{25}{2}$ για κάθε $x \in (0, 10)$.

Μονάδες 8

γ) Για ποια τιμή του $x \in (0, 10)$ το εμβαδόν $E(x)$ γίνεται μέγιστο, δηλαδή ίσο με $\frac{25}{2}$;

Τι παρατηρείτε τότε για το τρίγωνο $AB\Gamma$;

Μονάδες 8

ΑΣΚΗΣΗ 15 (4_13084)

Δίνεται η συνάρτηση $g(x) = \frac{(x^2 - 1)(x^2 - 4)}{x^2 + kx + \lambda}$ η οποία έχει πεδίο ορισμού το

$\mathbb{R} - \{-2, 1\}$

α) Να βρείτε τις τιμές των k και λ

Μονάδες 9

β) Για $k = 1$ και $\lambda = -2$

i) να απλοποιήσετε τον τύπο της g

Μονάδες 9

ii) να δείξετε ότι $g(\alpha + 3) > g(\alpha)$ όταν $\alpha \in (-1, 1) \cup (1, 2)$

Μονάδες 7

ΑΣΚΗΣΗ 16 (4_13085)

Δίνεται η συνάρτηση $g(x) = \frac{(x^2 - 1)(x^2 - 4)}{x^2 + kx + \lambda}$ η οποία έχει πεδίο ορισμού το

$\mathbb{R} - \{-2, 1\}$

α) Να βρείτε τις τιμές των k και λ

Μονάδες 9

β) Για $k = 1$ και $\lambda = -2$

i) να απλοποιήσετε τον τύπο της g

Μονάδες 9

ii) να δείξετε ότι $g(\alpha)g(\beta) > 0$ όταν $\alpha, \beta \in (-1, 1) \cup (1, 2)$

Μονάδες 7

6.2: Γραφική Παράσταση Συνάρτησης**ΑΣΚΗΣΗ 1 (2_477)**

Δίνεται η συνάρτηση f , με $f(x) = \frac{x^2 - 5x + 6}{x - 3}$

i. Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης f .

Μονάδες 7

ii. Να απλοποιήσετε τον τύπο της συνάρτησης $\alpha, \beta \in \mathbb{R} - \{0\}$.

Μονάδες 9

iii. Να βρείτε τα σημεία τομής της γραφικής παράστασης της f με τους άξονες x' και y'

Μονάδες 9

ΑΣΚΗΣΗ 2 (2_492)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^2 + 2x - 15$, $x \in \mathbb{R}$.

i. Να υπολογίσετε το άθροισμα $f(-1) + f(0) + f(1)$.

Μονάδες 10

ii. Να βρείτε τα κοινά σημεία της γραφικής της παράστασης της f με τους άξονες.

Μονάδες 15

ΑΣΚΗΣΗ 3 (2_1090)

Δίνεται η συνάρτηση f , με τύπο $f(x) = \frac{1}{x^2 - 1}$

α) Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης

Μονάδες 13

β) Να βρείτε τις δυνατές τιμές του πραγματικού αριθμού α , ώστε το σημείο $M\left(\alpha, \frac{1}{8}\right)$

να ανήκει στη γραφική παράσταση της συνάρτησης f

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 4 (4_1963)

Δίνονται οι συναρτήσεις: $f(x) = x^2$ και $g(x) = \lambda x + (1 - \lambda)$, $x \in \mathbb{R}$ και λ παράμετρος με $\lambda \neq 0$.

α. Να δείξετε ότι οι γραφικές παραστάσεις C_f και C_g έχουν για κάθε τιμή της παραμέτρου λ ένα τουλάχιστον κοινό σημείο.

Μονάδες 8

β. Για ποια τιμή της παραμέτρου λ οι C_f και C_g έχουν ένα κοινό σημείο; Ποιο είναι το σημείο αυτό;

Μονάδες 8

γ. Αν $\lambda \neq 2$ και x_1, x_2 είναι οι τετμημένες των κοινών σημείων των C_f και C_g , να

βρεθεί η παράμετρος λ ώστε να ισχύει: $(x_1 + x_2)^2 = |x_1 + x_2| + 2$.

Μονάδες 9

ΑΣΚΗΣΗ 5 (4_2046)

Ένας αθλητής κολυμπάει ύπτιο και καίει 9 θερμίδες το λεπτό, ενώ όταν κολυμπάει πεταλούδα καίει 12 θερμίδες το λεπτό. Ο αθλητής θέλει, κολυμπώντας, να κάψει 360 θερμίδες.

α. Αν ο αθλητής θέλει να κολυμπήσει ύπτιο 32 λεπτά, πόσα λεπτά πρέπει να κολυμπήσει πεταλούδα για να κάψει συνολικά 360 θερμίδες.

Μονάδες 5

β. Ο αθλητής αποφασίζει πόσο χρόνο θα κολυμπήσει ύπτιο και στη συνέχεια υπολογίζει πόσο χρόνο πρέπει να κολυμπήσει πεταλούδα για να κάψει 360 θερμίδες.

i) Αν x είναι ο χρόνος (σε λεπτά) που ο αθλητής κολυμπάει ύπτιο, να αποδείξετε ότι ο τύπος της συνάρτησης που εκφράζει το χρόνο που πρέπει να κολυμπήσει

πεταλούδα για να κάψει 360 θερμίδες είναι: $f(x) = 30 - \frac{3}{4}x$.

Μονάδες 7

ii) Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης του ερωτήματος β(i), στο πλαίσιο του συγκεκριμένου προβλήματος.

Μονάδες 4

γ. Να χαράξετε τη γραφική παράσταση της συνάρτησης του ερωτήματος (β), να βρείτε τα σημεία τομής της με τους άξονες και να ερμηνεύσετε τη σημασία τους στο πλαίσιο του προβλήματος.

Μονάδες 9

ΑΣΚΗΣΗ 6 (2_1542)

α) Να παραγοντοποιήσετε την παράσταση:

$$A = x^3 - x^2 + 3x - 3$$

Μονάδες 13

β) Να δείξετε ότι οι γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων $f(x) = \frac{3}{x}$ και

$g(x) = x^2 - x + 3$ έχουν ένα μόνο κοινό σημείο, το $A(1,3)$.

Μονάδες 12

ΑΣΚΗΣΗ 7 (2_1553)

Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = x^3$ και $g(x) = x, x \in \mathbb{R}$

α) Να δείξετε ότι οι γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων f, g τέμνονται σε τρία σημεία τα οποία και να βρείτε.

Μονάδες 13

β) Αν A, O, B είναι τα σημεία τομής των παραπάνω γραφικών παραστάσεων, όπου $O(0,0)$, να αποδείξετε ότι A, B είναι συμμετρικά ως προς το O .

Μονάδες 12

ΑΣΚΗΣΗ 8 (2_3378)

Στο παρακάτω σύστημα συντεταγμένων δίνεται η γραφική παράσταση μίας συνάρτησης f .

α) Να προσδιορίσετε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης.

Μονάδες 6

β) Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα τιμών:

x	-2	-1		1	2	
y			-1			-3

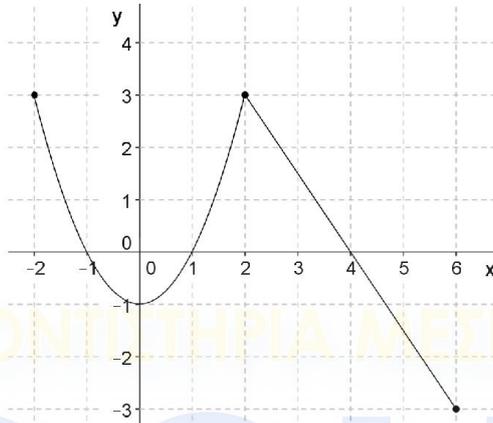
Μονάδες 6

γ) Να βρείτε τα σημεία τομής της γραφικής παράστασης με τους άξονες.

Μονάδες 6

δ) Να προσδιορίσετε τα διαστήματα του πεδίου ορισμού στα οποία η συνάρτηση παίρνει αρνητικές τιμές.

Μονάδες 7

ΑΣΚΗΣΗ 9 (2_3379)

Στο παραπάνω σύστημα συντεταγμένων δίνεται η γραφική παράσταση μίας συνάρτησης f .

α) Να προσδιορίσετε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης.

Μονάδες 6

β) Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα τιμών:

x	-3	-1	0	3		
y					-2	-4

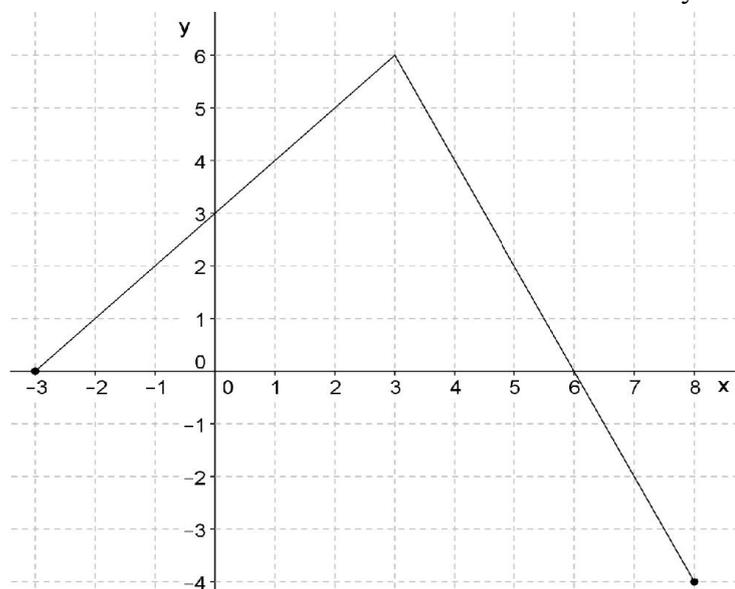
Μονάδες 6

γ) Να βρείτε τα σημεία τομής της γραφικής παράστασης με τους άξονες.

Μονάδες 6

δ) Να προσδιορίσετε το διάστημα του πεδίου ορισμού στο οποίο η συνάρτηση παίρνει θετικές τιμές.

Μονάδες 7

ΑΣΚΗΣΗ 10 (2_3381)

Δίνεται η συνάρτηση g , με $g(x) = \frac{2x^2 - 4x + \mu}{x + 1}$. Αν η γραφική παράσταση της

συνάρτησης g διέρχεται από το σημείο $A(1, -4)$

α. να δείξετε ότι $\mu = -6$

Μονάδες 9

β. να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης.

Μονάδες 9

γ. για $\mu = -6$, να απλοποιήσετε τον τύπο της συνάρτησης.

Μονάδες 7

ΑΣΚΗΣΗ 11 (4_2338)

Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = ax - a + 2$ και $g(x) = x^2 - a + 3$ με $a \in \mathbb{R}$.

1. Να αποδείξετε ότι η γραφική παράσταση της f διέρχεται από το σημείο $(1, 2)$ για κάθε τιμή του πραγματικού αριθμού a .

Μονάδες 7

2. Αν οι γραφικές παραστάσεις των f και g τέμνονται σε σημείο με τετμημένη 1, τότε:

i) Να βρείτε την τιμή του a .

Μονάδες 4

ii) Για την τιμή του a που βρήκατε υπάρχει άλλο σημείο τομής των γραφικών παραστάσεων των f και g ; Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

Μονάδες 4

3. Να βρείτε για ποιες τιμές του a οι γραφικές παραστάσεις των f και g έχουν δύο σημεία τομής.

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 12 (4_4660)

Δίνονται οι συναρτήσεις f και g , με $f(x) = x^2 - 2x$ και $g(x) = 3x - 4, x \in \mathbb{R}$.

1. Να βρείτε τα κοινά σημεία των γραφικών παραστάσεων των συναρτήσεων f και g .

Μονάδες 5

2. Να βρείτε τα διαστήματα στα οποία η γραφική παράσταση της f είναι κάτω από εκείνη της g .

Μονάδες 10

3. Να αποδείξετε ότι κάθε ευθεία της μορφής $y = a$, $a < -1$, βρίσκεται κάτω από τη γραφική παράσταση της f .

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 13 (4_5879)

Ο αγώνας δρόμου ανάμεσα στη χελώνα και το λαγό γίνεται σύμφωνα με τους ακόλουθους κανόνες:

- Η διαδρομή είναι τμήμα ενός ευθυγράμμου τμήματος.
- Ο λαγός ξεκινάει τη χρονική στιγμή $t = 0$ από ένα σημείο O .
- Το τέρμα βρίσκεται σε σημείο M με $OM > 600$ μέτρα.
- Η χελώνα ξεκινάει τη στιγμή $t = 0$ με προβάδισμα, δηλαδή από ένα σημείο A που βρίσκεται μεταξύ του O και του M με $OA = 600$ μέτρα.

Υποθέτουμε ότι, για $t \geq 0$ η απόσταση του λαγού από το O τη χρονική στιγμή t min δίνεται από τον τύπο $S_{\lambda}(t) = 10t^2$ μέτρα, ενώ η απόσταση χελώνας από το O τη χρονική στιγμή t min δίνεται από τον τύπο $S_{\chi}(t) = 600 + 40t$ μέτρα.

α) Να βρείτε σε πόση απόσταση από το O θα πρέπει να βρίσκεται το σημείο M , ώστε η χελώνα να κερδίσει τον αγώνα.

Μονάδες 10

β) Υποθέτουμε τώρα ότι η απόσταση του τέρματος M από το O είναι $OM = 2250$ μέτρα.

Να βρείτε:

i) Ποια χρονική στιγμή ο λαγός φτάνει τη χελώνα;

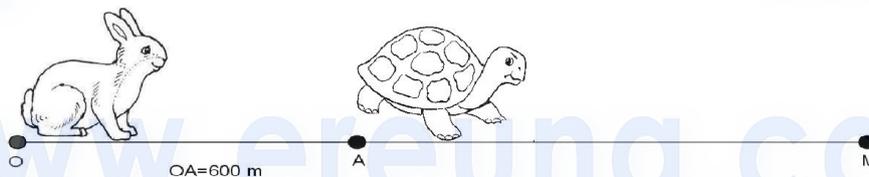
Μονάδες 5

ii) Ποιος τους δύο δρομείς προηγείται τη χρονική στιγμή $t = 12$ min και ποια είναι τότε η μεταξύ τους απόσταση;

Μονάδες 5

iii) Ποια χρονική στιγμή τερματίζει ο νικητής τον αγώνα;

Μονάδες 5

ΑΣΚΗΣΗ 14 (4_5882)

Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = (x - 1)^2 - 4$ και $g(x) = |x - 1| + 2$ με $x \in \mathbb{R}$.

α) Να βρείτε τις τιμές του x για τις οποίες η γραφική παράσταση της συνάρτησης f βρίσκεται πάνω από τον άξονα $x'x$

Μονάδες 9

β) Να δείξετε ότι για κάθε τιμή του x η γραφική παράσταση της συνάρτησης g βρίσκεται πάνω από τον άξονα $x'x$

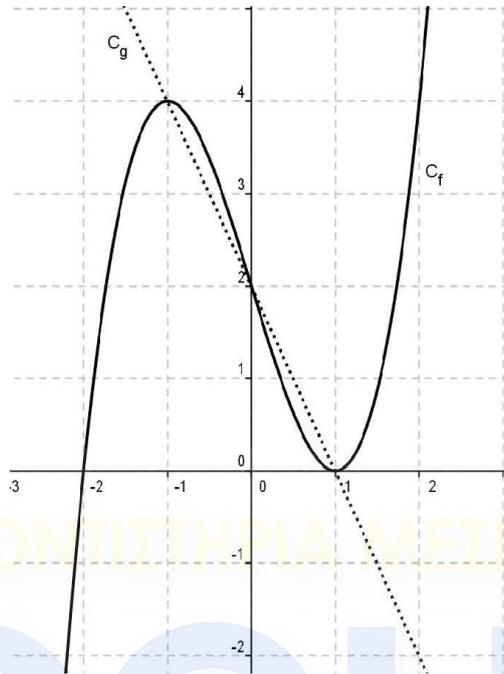
Μονάδες 4

γ) Να βρείτε τα κοινά σημεία των γραφικών παραστάσεων των συναρτήσεων f και g

Μονάδες 12

ΑΣΚΗΣΗ 15 (4_6146)

Στο παρακάτω σχήμα δίνεται η γραφική παράσταση μιας συνάρτησης $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ και της συνάρτησης $g(x) = -2x + 2$

Με τη βοήθεια του σχήματος, να βρείτε:

α) Τις τιμές του x για τις οποίες ισχύει $f(x) = -2x + 2$

Μονάδες 6

β) Τις τιμές $f(-1)$, $f(0)$, $f(1)$

Μονάδες 6

γ) Τις τιμές του x , για τις οποίες η γραφική παράσταση της f βρίσκεται πάνω από τη γραφική παράσταση της g

Μονάδες 6

δ) Τις τιμές του x , για τις οποίες η παράσταση $A = \sqrt{f(x) + 2x - 2}$ έχει νόημα πραγματικού αριθμού.

Μονάδες 7

ΑΣΚΗΣΗ 16 (4_8451)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{4x^2 - 2(\alpha + 3)x + 3\alpha}{2x - 3}$, όπου $\alpha \in \mathbb{R}$.

α) Να βρεθεί το πεδίο ορισμού της f .

Μονάδες 5

β) Να αποδειχθεί ότι $f(x) = 2x - \alpha$ για κάθε x που ανήκει στο πεδίο ορισμού της f

Μονάδες 8

γ) Να βρεθεί η τιμή του α αν η γραφική παράσταση της f διέρχεται από το σημείο $(-1, 1)$

Μονάδες 7

δ) Να βρεθούν (αν υπάρχουν) τα σημεία τομής της γραφικής παράστασης της f με τους άξονες $x'x$ και $y'y$

Μονάδες 5

ΑΣΚΗΣΗ 17 (4_13090)Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = x^2 + 3x + 2$ και $g(x) = x + 1$, $x \in \mathbb{R}$

α) Να δείξετε ότι οι γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων f , g έχουν ένα μόνο κοινό σημείο, το οποίο στη συνέχεια να προσδιορίσετε.

Μονάδες 10

β) Δίνεται η συνάρτηση $h(x) = x + a$. Να δείξετε ότι :

i) αν $a > 1$, τότε οι γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων f , h έχουν δύο κοινά σημεία.

ii) αν $a < 1$, τότε οι γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων f , h δεν έχουν κοινά σημεία.

Μονάδες 15

6.3: Η Συνάρτηση $f(x) = ax + \beta$ **ΑΣΚΗΣΗ 1 (2_1024)**

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = ax + \beta$, όπου a, β πραγματικοί αριθμοί.

α. Αν η γραφική παράσταση της συνάρτησης f διέρχεται από τα σημεία $A(1,6)$,

$B(-1,4)$ να βρείτε τις τιμές των a και β .

Μονάδες 13

β. Αν $a = 1$ και $\beta = 5$, να προσδιορίσετε τα σημεία τομής της γραφικής παράστασης της συνάρτησης f με τους άξονες $x'x$ και $y'y$.

Μονάδες 12

ΑΣΚΗΣΗ 2 (2_1096)

Η απόσταση y (σε χιλιόμετρα) ενός αυτοκινήτου από μία πόλη A , μετά από x λεπτά δίνεται από τη σχέση: $y = 35 + 0,8x$

α) Ποια θα είναι η απόσταση του αυτοκινήτου από την πόλη A μετά από 25 λεπτά;

Μονάδες 12

β) Πόσα λεπτά θα έχει κινηθεί το αυτοκίνητο, όταν θα απέχει 75 χιλιόμετρα από την πόλη A ;

Μονάδες 13

ΑΣΚΗΣΗ 3 (2_1529)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = ax + \beta$, με $a, \beta \in \mathbb{R}$, για την οποία ισχύει:

$$f(0) = 5 \text{ και } f(1) = 3$$

α) Να δείξετε ότι $a = -2$ και $\beta = 5$.

Μονάδες 10

β) Να βρείτε τα σημεία στα οποία η γραφική παράσταση της f τέμνει τους άξονες $x'x$ και $y'y$.

Μονάδες 7

γ) Να σχεδιάσετε τη γραφική παράσταση της f .

Μονάδες 8

ΑΣΚΗΣΗ 4 (2_2212)

Δίνεται η συνάρτηση f , με $f(x) = \frac{2x^2 - 6|x|}{2|x| - 6}$

α) Να προσδιορίσετε το πεδίο ορισμού A της συνάρτησης f .

Μονάδες 10

β) Να αποδείξετε ότι $f(x) = |x|$, για κάθε $x \in A$

Μονάδες 10

γ) Να χαράξετε τη γραφική παράσταση της συνάρτησης f για $x > 0$.

Μονάδες 5

ΑΣΚΗΣΗ 5 (4_1880)

Δίνεται η συνάρτηση f , με $f(x) = \frac{x+2}{\sqrt{9-x^2}}$.

α) Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης f .

Μονάδες 10

β) Να βρείτε τα σημεία τομής της γραφικής παράστασης της συνάρτησης f με τους άξονες.

Μονάδες 7

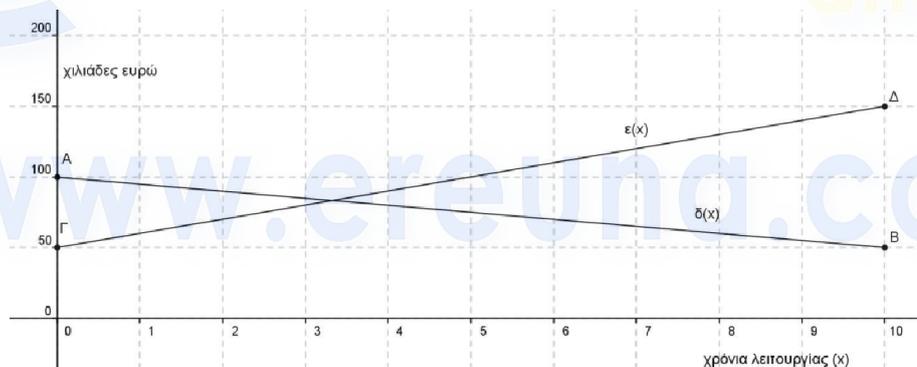
γ) Αν A, B είναι τα σημεία τομής της γραφικής παράστασης της συνάρτησης f με τους άξονες $x'x$ και $y'y$ αντίστοιχα, να βρείτε την εξίσωση της ευθείας που ορίζεται από τα A και B .

Μονάδες 8

ΑΣΚΗΣΗ 6 (4_2339)

Στο παρακάτω σύστημα συντεταγμένων το ευθύγραμμο τμήμα AB με $A(0,100)$ και $B(10,50)$ παριστάνει τη γραφική παράσταση της συνάρτησης $\delta(x)$ των ετήσιων δαπανών μιας εταιρείας, σε χιλιάδες ευρώ, στα x χρόνια της λειτουργίας της.

Το ευθύγραμμο τμήμα $\Gamma\Delta$ με $\Gamma(0,50)$ και $\Delta(10,150)$ παριστάνει τη γραφική παράσταση της συνάρτησης των ετήσιων εσόδων $\epsilon(x)$ της εταιρείας, σε χιλιάδες ευρώ, στα x χρόνια της λειτουργίας της. Οι γραφικές παραστάσεις αναφέρονται στα δέκα πρώτα χρόνια λειτουργίας της εταιρείας.

1. Με τη βοήθεια των γραφικών παραστάσεων να εκτιμήσετε τα έσοδα και τα έξοδα τον πέμπτο χρόνο λειτουργίας της εταιρείας.

Μονάδες 4

2 i) Να προσδιορίσετε τους τύπους των συναρτήσεων $\delta(x)$, $\epsilon(x)$ και να ελέγξετε αν οι εκτιμήσεις σας στο α) ερώτημα ήταν σωστές

Μονάδες 15

ii) Να βρείτε τις συντεταγμένες του σημείου τομής των τμημάτων AB και $\Gamma\Delta$ και να τις ερμηνεύσετε στο πλαίσιο του προβλήματος.

Μονάδες 6

ΑΣΚΗΣΗ 7 (4_4657)

Δίνεται η συνάρτηση f , με $f(x) = \begin{cases} -x + 2, & \text{αν } x < 0 \\ x + 2, & \text{αν } x \geq 0 \end{cases}$.

1. Να βρείτε το σημείο τομής της γραφικής παράστασης C_f με τον άξονα $y'y$.

Μονάδες 3

2. i) Να χαράξετε τη C_f και την ευθεία $y = 3$, και στη συνέχεια να εκτιμήσετε τις συντεταγμένες των σημείων τομής τους.

Μονάδες 5

ii) Να εξετάσετε αν τα σημεία αυτά είναι συμμετρικά ως προς τον άξονα $y'y$. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

(Μονάδες 4)

3) i) Για ποιες τιμές του πραγματικού αριθμού a , η ευθεία $y = a$ τέμνει τη C_f σε δυο σημεία; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 5

ii) Για τις τιμές του a που βρήκατε στο ερώτημα (3i), να προσδιορίσετε αλγεβρικά τα σημεία τομής της C_f με την ευθεία $y = a$ και να εξετάσετε αν ισχύουν τα συμπεράσματα του ερωτήματος (2ii), αιτιολογώντας τον ισχυρισμό σας.

Μονάδες 8

ΑΣΚΗΣΗ 8 (4_4862)

Αν ένας κάτοικος μιας πόλης A καταναλώσει x κυβικά νερού σε ένα χρόνο, το ποσό που θα πρέπει να πληρώσει δίνεται (σε ευρώ) από τη συνάρτηση

$$f(x) = \begin{cases} 12 + 0,5x & \text{αν } 0 \leq x \leq 30 \\ 0,7x + 6 & \text{αν } x > 30 \end{cases}$$

α) Να βρείτε πόσα ευρώ θα πληρώσει όποιος:

i) έλειπε από το σπίτι του και δεν είχε καταναλώσει νερό.

Μονάδες 2

ii) έχει καταναλώσει 10 κυβικά μέτρα νερού.

Μονάδες 3

iii) έχει καταναλώσει 50 κυβικά μέτρα νερού.

Μονάδες 5

β) Σε μια άλλη πόλη B το ποσό (σε ευρώ) που αντιστοιχεί σε κατανάλωση x κυβικών μέτρων δίνεται από τον τύπο

$$g(x) = 12 + 0,6x, \text{ για } x \geq 0.$$

Ένας κάτοικος της πόλης A και ένας κάτοικος της πόλης B κατανάλωσαν τα ίδια κυβικά νερού για το 2013. Αν ο κάτοικος της πόλης A πλήρωσε μεγαλύτερο λογαριασμό από τον κάτοικο της πόλης B , να αποδείξετε ότι ο κάθε ένας από τους δυο κατανάλωσε περισσότερα από 60 κυβικά μέτρα νερού.

Μονάδες 15

ΑΣΚΗΣΗ 9 (4_5275)

Για την ενοικίαση ενός συγκεκριμένου τύπου αυτοκινήτου για μία ημέρα, η εταιρεία Α χρεώνει τους πελάτες της σύμφωνα με τον τύπο:

$$y = 60 + 0,20x$$

όπου x είναι η απόσταση που διανύθηκε σε Km και y είναι το ποσό της χρέωσης σε ευρώ.

α) Τι ποσό θα πληρώσει ένας πελάτης της εταιρείας Α, ο οποίος σε μία ημέρα ταξίδεψε 400 Km;

Μονάδες 5

β) Πόσα χιλιόμετρα οδήγησε ένας πελάτης ο οποίος, για μία ημέρα, πλήρωσε 150 ευρώ;

Μονάδες 5

γ) Μία άλλη εταιρεία, η Β, χρεώνει τους πελάτες της ανά ημέρα σύμφωνα με τον τύπο

$$y = 80 + 0,10x$$

όπου, όπως προηγουμένως, x είναι η απόσταση που διανύθηκε σε Km και y είναι το ποσό της χρέωσης σε ευρώ. Να εξετάσετε ποια από τις δύο εταιρείες μας συμφέρει να επιλέξουμε, ανάλογα με την απόσταση που σκοπεύουμε να διανύσουμε.

Μονάδες 10

δ) Αν $f(x) = 60 + 0,20x$ και $g(x) = 80 + 0,10x$ είναι οι συναρτήσεις που εκφράζουν τον τρόπο χρέωσης των εταιρειών Α και Β αντίστοιχα, να βρείτε τις συντεταγμένες του σημείου τομής των γραφικών παραστάσεων των συναρτήσεων f και g και να εξηγήσετε τι εκφράζει η τιμή καθεμιάς από αυτές τις συντεταγμένες σε σχέση με το πρόβλημα του ερωτήματος (γ).

Μονάδες 5

ΑΣΚΗΣΗ 10 (4_6229)

Σε μια πόλη της Ευρώπης μια εταιρεία TAXI με το όνομα RED χρεώνει 1 ευρώ με την είσοδο στο TAXI και 0,6 ευρώ για κάθε χιλιόμετρο που διανύει ο πελάτης.

Μια άλλη εταιρεία TAXI με το όνομα YELLOW χρεώνει 2 ευρώ με την είσοδο στο TAXI και 0,4 ευρώ για κάθε χιλιόμετρο που διανύει ο πελάτης.

Οι παραπάνω τιμές ισχύουν για αποστάσεις μικρότερες από 15 χιλιόμετρα.

α) i) Αν $f(x)$ είναι το ποσό που χρεώνει η εταιρεία RED για μια διαδρομή x χιλιομέτρων, να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα.

x (km)	0	2	8
$f(x)$ (ευρώ)			

Μονάδες 3

ii) Αν $g(x)$ είναι το ποσό που χρεώνει η εταιρεία YELLOW για μια διαδρομή x χιλιομέτρων να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα.

X (km)			
$g(x)$ (ευρώ)	2	3,2	4,8

Μονάδες 3

β) Να βρείτε τα πεδία ορισμού των συναρτήσεων f, g και τους τύπους τους $f(x), g(x)$.

Μονάδες 8

γ) Να σχεδιάσετε τις γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων f, g και να βρείτε για ποιες αποστάσεις η επιλογή της εταιρείας RED είναι πιο οικονομική, αιτιολογώντας την απάντησή σας.

Μονάδες 8

δ) Αν δυο πελάτες A και A μετακινηθούν με την εταιρεία RED και ο πελάτης A διανύσει 3 χιλιόμετρα παραπάνω από τον B, να βρείτε πόσο παραπάνω θα πληρώσει ο A σε σχέση με τον B.

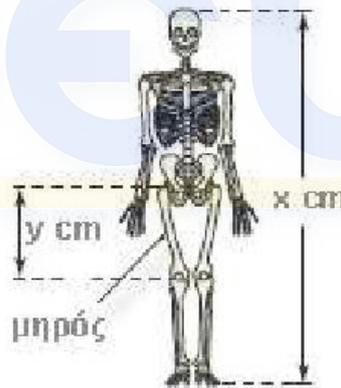
Μονάδες 3

ΑΣΚΗΣΗ 11 (4_7502)

Οι ανθρωπολόγοι για να προσεγγίσουν το ύψος ενός ενήλικα, χρησιμοποιούν τις παρακάτω εξισώσεις που παριστάνουν τη σχέση μεταξύ του μήκους y (σε cm) οστού του μηρού και του ύψους x (σε cm) του ενήλικα ανάλογα με το φύλο του:

Γυναίκα: $y = 0,43x - 26$

Άνδρας: $y = 0,45x - 31$

α) Ένας ανθρωπολόγος ανακαλύπτει ένα μηριαίο οστό μήκους 38,5 cm που ανήκει σε γυναίκα. Να υπολογίσετε το ύψος της γυναίκας.

Μονάδες 8

β) Ο ανθρωπολόγος βρίσκει μεμονωμένα οστά χεριού, τα οποία εκτιμά ότι ανήκουν σε άντρα ύψους περίπου 164 cm. Λίγα μέτρα πιο κάτω, ανακαλύπτει ένα μηριαίο οστό μήκους 42,8 cm που ανήκει σε άντρα. Είναι πιθανόν το μηριαίο οστό και τα οστά χεριού να προέρχονται από το ίδιο άτομο; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 8

γ) Να εξετάσετε αν μπορεί ένας άνδρας και μια γυναίκα ίδιου ύψους να έχουν μηριαίο οστό ίδιου μήκους.

Μονάδες 9

ΑΣΚΗΣΗ 12 (4_7517)

Δυο φίλοι αποφασίζουν να συνεταιριστούν και ανοίγουν μια επιχείρηση που γεμίζει τόνερ (toner) για φωτοτυπικά μηχανήματα. Τα πάγια μηνιαία έξοδα της εταιρείας ανέρχονται στο ποσό των 6.500 ευρώ (για ενοίκιο, παροχές, μισθούς, φόρους κ.α). Το

κόστος γεμίσματος ενός τόνερ είναι 15 ευρώ, η δε τιμή πώλησης του ενός τόνερ καθορίζεται σε 25 ευρώ.

α) Να γράψετε μια σχέση που να περιγράφει το μηνιαίο κόστος $K(v)$ της επιχείρησης, αν γεμίζει v τόνερ το μήνα.

Μονάδες 5

β) Να γράψετε μια σχέση που να εκφράζει τα μηνιαία έσοδα $E(v)$ της επιχείρησης από την πώληση v αριθμού τόνερ το μήνα.

Μονάδες 5

γ) Να βρείτε πόσα τόνερ πρέπει να πωλούνται κάθε μήνα ώστε η επιχείρηση:

i) να μην έχει ζημιά.

Μονάδες 7

ii) να έχει μηνιαίο κέρδος τουλάχιστον 500 ευρώ.

Μονάδες 8

ΑΣΚΗΣΗ 13 (4_8448)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{x^2 - 5x + 6}{|2 - x|}$

α) Να βρεθεί το πεδίο ορισμού της f .

Μονάδες 5

β) Να αποδειχθεί ότι $f(x) = \begin{cases} x - 3, & x > 2 \\ -x + 3, & x < 2 \end{cases}$

Μονάδες 7

γ) Να γίνει η γραφική παράσταση της f και να βρεθούν τα σημεία τομής της γραφικής παράστασης της f με τους άξονες $x'x$ και $y'y$.

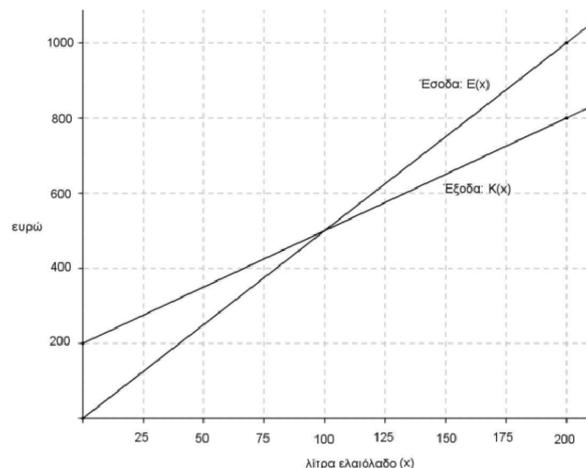
Μονάδες 8

δ) Να λύσετε την ανίσωση $f(x) \leq 0$

Μονάδες 5

ΑΣΚΗΣΗ 14 (4_10774)

Μια μικρή εταιρεία πουλάει βιολογικό ελαιόλαδο στο διαδίκτυο. Στο παρακάτω σχήμα, παρουσιάζεται η γραφική παράσταση της συνάρτησης που περιγράφει τα έξοδα $K(x)$ και τα έσοδα $E(x)$ από την πώληση x λίτρων λαδιού σε ένα μήνα.

α) Να εκτιμήσετε τις συντεταγμένες του σημείου τομής των δύο ευθειών και να ερμηνεύσετε τη σημασία του.

Μονάδες 6

β) Ποια είναι τα αρχικά (πάγια) έξοδα της εταιρείας;

Μονάδες 5

γ) Πόσα λίτρα ελαιόλαδο πρέπει να πουλήσει η εταιρεία για να μην έχει ζημιά;

Μονάδες 6

δ) Να βρείτε τον τύπο των συναρτήσεων $K(x)$ και $E(x)$ και να επαληθεύσετε αλγεβρικά την απάντηση του ερωτήματος (γ).

Μονάδες 8

ΑΣΚΗΣΗ 15 (4_13155)

Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = 4x + 2$ και $g(x) = x^2 - 9$ με πεδίο ορισμού το $\mathbb{R}$.

α) Να βρείτε τα σημεία τομής της γραφικής παράστασης της συνάρτησης g με τον άξονα $x'x$.

Μονάδες 6

β) Να εξετάσετε αν η γραφική παράσταση της f τέμνει τους άξονες σε κάποιο από τα σημεία $(3,0)$ και $(-3,0)$

Μονάδες 4

γ) Να αποδείξετε ότι οι γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων f, g δεν έχουν κοινό σημείο πάνω σε κάποιον από τους άξονες.

Μονάδες 8

δ) Να βρείτε συνάρτηση h της οποίας η γραφική παράσταση είναι ευθεία, διέρχεται από το $A(0,3)$ και τέμνει τη γραφική παράσταση της g σε σημείο του ημιάξονα Ox .

Μονάδες 7

ΑΣΚΗΣΗ 16 (4_13158)

Δύο φίλοι αποφάσισαν να κάνουν το χόμπι τους δουλειά. Τους άρεσε να ζωγραφίζουν μπλουζάκια και έστησαν μια μικρή επιχείρηση για να πουλήσουν μέσω διαδικτύου.

Σε διάστημα ενός μηνός τα έξοδα κατασκευής (σε ευρώ) για x μπλουζάκια δίνονται από τη συνάρτηση: $K(x) = 12,5x + 120$ και τα έσοδα από την πώλησή τους (σε ευρώ), από τη συνάρτηση: $E(x) = 15,5x$

α) Αν η επιχείρηση κάποιο μήνα δεν κατασκευάσει μπλουζάκια, έχει έξοδα;
Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 6

β) Τι εκφράζει ο αριθμός 12,5 και τι ο αριθμός 15,5 στο πλαίσιο του προβλήματος;

Μονάδες 4

γ) Να βρείτε πόσα μπλουζάκια πρέπει να πουλήσουν ώστε να έχουν έσοδα όσα και τα έξοδα (δηλαδή να μην «μπαίνει μέσα» η επιχείρηση)

Μονάδες 6

δ) Αν πουλήσουν 60 μπλουζάκια θα έχουν κέρδος; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 9

Συνδυαστικές ασκήσεις

ΑΣΚΗΣΗ 1 (2_1282)

α) Να παραγοντοποιήσετε το τριώνυμο $3x^2 - 2x - 1$

Μονάδες 8

β) Να βρείτε τις τιμές του x για τις οποίες έχει νόημα η παράσταση:

$$A(x) = \frac{x-1}{3x^2 - 2x - 1}$$

και στη συνέχεια να την απλοποιήσετε.

Μονάδες 9

γ) Να λύσετε την εξίσωση: $|A(x)| = 1$

Μονάδες 8

ΑΣΚΗΣΗ 2 (2_1283)

α) Να παραγοντοποιήσετε το τριώνυμο $x^2 + 2x - 3$

Μονάδες 8

β) Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης:

$$f(x) = \frac{x^2 + 2x - 3}{x - 1}$$

και στη συνέχεια να απλοποιήσετε τον τύπο της.

Μονάδες 9

γ) Να παραστήσετε γραφικά την παραπάνω συνάρτηση

Μονάδες 8

ΑΣΚΗΣΗ 3 (2_1288)

α) Να λύσετε την ανίσωση: $x^2 - 10x + 21 < 0$

Μονάδες 12

β) Δίνεται η παράσταση: $A = |x - 3| + |x^2 - 10x + 21|$

i) Για $3 < x < 7$, να δείξετε ότι: $A = -x^2 + 11x - 24$

Μονάδες 8

ii) Να βρείτε τις τιμές του $x \in (3, 7)$, για τις οποίες ισχύει $A = 6$.

Μονάδες 5

ΑΣΚΗΣΗ 4 (4_4545)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{x^2 - 5|x| + 6}{|x| - 3}$

1. Να βρείτε το πεδίο ορισμού A της συνάρτησης f .

Μονάδες 6

2. Να αποδείξετε ότι για κάθε $x \in A$ ισχύει: $f(x) = |x| - 2$

Μονάδες 9

3. Για $x \in \mathbb{A}$, να λύσετε την εξίσωση: $(f(x) + 2)^2 - 4f(x) - 5 = 0$

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 5 (4_4647)

Για δεδομένο $\lambda \in \mathbb{R}$, θεωρούμε τη συνάρτηση $f(x) = (\lambda + 1)x^2 - (\lambda + 1)x + 2$, με $x \in \mathbb{R}$.

1. Να δείξετε ότι, για οποιαδήποτε τιμή του λ , η γραφική παράσταση της συνάρτησης f διέρχεται από το σημείο $A(0, 2)$.

Μονάδες 3

2. Για $\lambda = -1$, να σχεδιάσετε τη γραφική παράσταση της f .

Μονάδες 4

3. Αν η γραφική παράσταση της f τέμνει τον άξονα $x'x$ στο σημείο $B(2, 0)$, να βρείτε την τιμή του λ και να εξετάσετε αν η γραφική παράσταση τέμνει τον άξονα $x'x$ και σε άλλο σημείο.

Μονάδες 8

4. Για $\lambda = 1$, να δείξετε ότι η γραφική παράσταση της f βρίσκεται ολόκληρη πάνω από τον άξονα $x'x$.

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 6 (4_4656)

Δίνονται η συνάρτηση $f(x) = x^2 + x + 1$, $x \in \mathbb{R}$

1. Να αποδείξετε ότι η γραφική παράσταση C_f της συνάρτησης f δεν τέμνει τον άξονα $x'x$.

Μονάδες 5

2. Να βρείτε τις τετμημένες των σημείων της C_f που βρίσκονται κάτω από την ευθεία $y = 2x + 3$.

Μονάδες 10

3. Έστω $M(x, y)$ σημείο της C_f . Αν για την τετμημένη x του σημείου M ισχύει:

$|2x - 1| < 3$, τότε να δείξετε ότι το σημείο αυτό βρίσκεται κάτω από την ευθεία

$y = 2x + 3$.

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 7 (4_4663)

Δίνεται η εξίσωση $(x-2)^2 = \lambda(4x-3)$ με παράμετρο $x \in \mathbb{R}$.

1. Να γράψετε την εξίσωση στη μορφή $ax^2 + bx + \gamma = 0$, $a \neq 0$.

Μονάδες 5

2. Να βρείτε για ποιές τιμές του λ η εξίσωση έχει ρίζες πραγματικές και άνισες.

Μονάδες 10

3. Αν x_1, x_2 είναι οι ρίζες της εξίσωσης, στην περίπτωση που έχει ρίζες πραγματικές και άνισες,

i) να υπολογίσετε τα $S = x_1 + x_2$ και $P = x_1 \cdot x_2$.

ii) να αποδείξετε ότι η παράσταση $A = (4x_1 - 3)(4x_2 - 3)$ είναι ανεξάρτητη του λ , δηλαδή σταθερή.

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 8 (4_4679)

Δίνεται η συνάρτηση: $f(x) = \sqrt{x^2 - x + \frac{\alpha}{4}}$

1. Να βρείτε τις τιμές του πραγματικού αριθμού α , ώστε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης f να είναι το σύνολο $\mathbb{R}$.

Μονάδες 10

2. Αν είναι γνωστό ότι η γραφική παράσταση της συνάρτησης f διέρχεται από το σημείο $A\left(0, \frac{1}{2}\right)$, τότε:

i) Να αποδείξετε ότι $\alpha = 1$ και να γράψετε τον τύπο της χωρίς το σύμβολο της τετραγωνικής ρίζας.

Μονάδες 7

ii) Να λύσετε την εξίσωση $f(x) = \frac{1}{2}$.

Μονάδες 8

ΑΣΚΗΣΗ 9 (4_4861)

Μία μπάλα που εκτοξεύεται κατακόρυφα προς τα πάνω, αφού διαγράψει μια τροχιά, μετά από κάποιο χρόνο θα πέσει στο έδαφος. Το ύψος h (σε m) από το έδαφος, στο οποίο βρίσκεται η μπάλα κάθε χρονική στιγμή t (σε sec) κατά την κίνησή της προσδιορίζεται από τη συνάρτηση

$$h(t) = -5t^2 + 10t + 1,05$$

α) Να βρείτε τις τιμές $h(0), h(1), h(2)$ και να εξηγήσετε τι παριστάνουν στο πλαίσιο του προβλήματος.

Μονάδες 6

β) Να βρείτε μετά από πόσο χρόνο η μπάλα θα πέσει στο έδαφος.

Μονάδες 8

γ) Να αποδείξετε ότι το ύψος στο οποίο βρίσκεται η μπάλα κάθε χρονική στιγμή t μπορεί να προσδιοριστεί και από τον τύπο:

$$h(t) = 5[1,21 - (t-1)^2]$$

Μονάδες 5

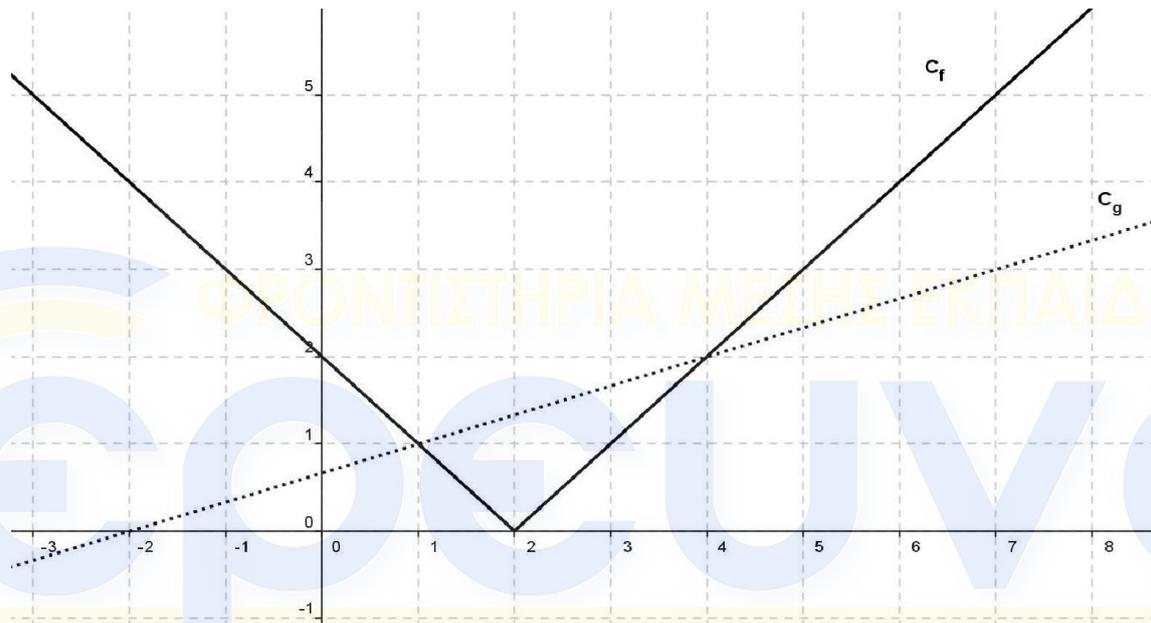
δ) Να εξετάσετε αν υπάρχει χρονική στιγμή t_1 (σε sec) που το ύψος h της μπάλας από το έδαφος θα είναι πάνω από 6,05 m.

Μονάδες 6

ΑΣΚΗΣΗ 10 (4_4886)

Στο παρακάτω σχήμα, δίνονται οι γραφικές παραστάσεις C_f και C_g των συναρτήσεων f και g αντίστοιχα, με

$$f(x) = |x - 2| \text{ και } g(x) = \frac{1}{3}x + \frac{2}{3}, x \in \mathbb{R}$$

α) Να εκτιμήσετε τις συντεταγμένες των σημείων τομής των C_f και C_g .

Μονάδες 6

β) Να επιβεβαιώσετε αλγεβρικά την απάντησή σας στο ερώτημα α).

Μονάδες 8

γ) Με την βοήθεια των γραφικών παραστάσεων, να βρείτε για ποιες τιμές του x η C_f βρίσκεται πάνω από την C_g .

Μονάδες 6

δ) Με την βοήθεια του ερωτήματος γ), να βρείτε για ποιες τιμές του x έχει νόημα πραγματικού αριθμού η παράσταση

$$K = \sqrt{3|2 - x| - (x + 2)}$$

Μονάδες 5

ΑΣΚΗΣΗ 11 (4_4912)

Θεωρούμε τις συναρτήσεις $f(x) = x^2 + 1$ και $g(x) = x + a$, με $x \in \mathbb{R}$ και $a \in \mathbb{R}$

α) Για $a = 1$, να προσδιορίσετε τα κοινά σημεία των γραφικών παραστάσεων των συναρτήσεων f και g

Μονάδες 5

β) Να βρείτε για ποιες τιμές του a οι γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων f και g τέμνονται σε δύο σημεία.

Μονάδες 10

γ) Για $\alpha > 1$, να εξετάσετε αν οι τετμημένες των σημείων τομής των γραφικών παραστάσεων των συναρτήσεων f και g είναι ομόσημες ή ετερόσημες.

Μονάδες 10

ΑΣΚΗΣΗ 12 (4_7784)

Στο παρακάτω σχήμα, δίνονται οι γραφικές παραστάσεις C_f και C_g των συναρτήσεων f και g αντίστοιχα, με $f(x) = |x - 2|$ και $g(x) = 1, x \in \mathbb{R}$.

α) i) Να εκτιμήσετε τα σημεία τομής των C_f και C_g .

ii) Να εκτιμήσετε τις τιμές του x , για τις οποίες η C_f είναι κάτω από τη C_g .

Μονάδες 10

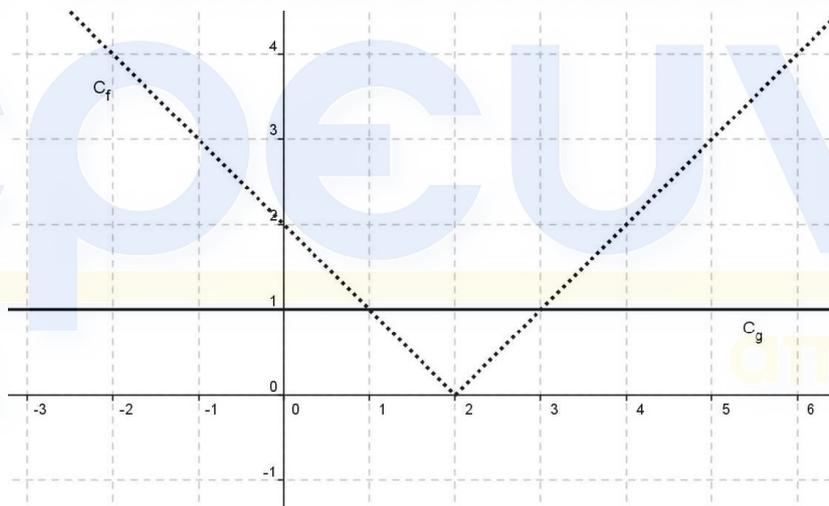
β) Να επιβεβαιώσετε αλγεβρικά τις απαντήσεις σας στο προηγούμενο ερώτημα.

Μονάδες 10

γ) Να βρείτε για ποιες τιμές του x έχει νόημα πραγματικού αριθμού η παράσταση:

$$A = \frac{\sqrt{1-f(x)}}{f(x)}$$

Μονάδες 5

ΑΣΚΗΣΗ 13 (4_8455)

Για τους πραγματικούς αριθμούς $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$ ισχύει:

- $|1 - 3\alpha| < 2$
- Η απόσταση του αριθμού β από τον αριθμό 2 είναι μικρότερη του 1.

α) Να αποδειχθεί ότι $-\frac{1}{3} < \alpha < 1$

Μονάδες 5

β) Να αποδειχθεί ότι $|\beta - 3\alpha - 1| < 3$

Μονάδες 10

γ) Να αποδειχθεί ότι η συνάρτηση $f(x) = \sqrt{4x^2 - 4(\beta - 2)x + \beta^2}$ έχει πεδίο ορισμού όλο το σύνολο $\mathbb{R}$ των πραγματικών αριθμών.

Μονάδες 10

Οι εκφωνήσεις είναι αποτέλεσμα
της συλλογικής δουλειάς
των συνεργατών του δικτυακού τόπου

<http://lisari.blogspot.gr>

2η έκδοση: 06 – 12 – 2014 (συνεχής ανανέωση)

www.ereuna.com.gr